

Na Kosovu se je ljudsko negodovanje spremenilo v oborožen spopad

Več mrtvih na Kosovu

*Neuradne vesti govorijo o 8 mrtvih, od teh dva pripadnika milice - Števila ranjenih in aretiranih ni mogoče zvedeti
Najhujši spopadi v Podujevu, kjer so demonstranti streljali na poveljnika milice - Danes proglasitev sprememb srbske ustave*

Do spopadov med milico in demonstranti je prišlo v vseh kosovskih mestih (AP)

BOGO SAMSA

BEOGRAD, PRIŠTINA — Na Kosovu se je pričela prava vojna. Vesti, ki prihajajo iz pokrajine so si večkrat nasprotujoče. Uradno sta bila dva miličnika ubita s strelnim orožjem, koliko demonstrantov je ranjenih, zaprtih, pretepenih, pa uradna poročila ne povedo. Ljubljanska televizija je sinoči v svojih zadnjih poročilih sporočila zaskrbljujočo vest, da je mrtvih pravzaprav 8, od katerih šest civilistov. V Podujevo, kjer je prišlo do najhujših spopadov naj bi v neki odročni ulici našli truplo civilista. Gre za poročilo televizijskega dopisnika, ki nima uradnega potrdila. V Beogradu pa bo danes seja srbske skupščine v nalašč zato prirejeni veliki dvorani Sava centra.

Spopadi med milico, posebnimi oddelki zvezne milice in mladimi demonstranti so včeraj trajali ves dan po celotnem Kosovu. Ni več mesta, od koder ne bi prihajale dramatične vesti o streljih, uporabi solzivcev, oklopnih vozil, pendrekov in tudi strelnega orožja. Vse to že ni nobena novost več.

Ves dan so se dramatične vesti kar vrstile. Izredno vroče je bilo v Podujevu, manjšem predvsem kmetijskem mestecu z zelo visokim številom brezposelnih. Uradno poročilo pravi, da je ob 12.30 skupina demonstrantov uporabila strelno orožje. Komandir krajevne milice Albanec Jetulah Kuchi je izstopil iz službenega vozila in takrat so ga ubili. Težko pa so ranili miličnika Zorana Korača. Komandir se je rodil 1958. leta v Suvi Reki, končal je višjo srednjo šolo za notranje zadeve; težko ranjeni Korač se je rodil 1965. leta in je bil študent višje šole za notranje zadeve. V tem primeru gre očitno za klasično zasedo že gverilskega vojskovanja.

Ob 18.52 pa je Tanjug sporočil izredno kratko toda dramatično vest, da je bil v Titovi Mitrovici med demonstracijami ubit miličnik Milorad Tanašković.

Zvečer je izvršni svet skupščine Kosova sprejel sklep o omejevanju gibanja ljudi in o drugih prepovedih. Prepovedano je zbiranje treh ali več oseb, prepovedan je dostop na različna javna mesta, uvedena je policijska ura,

prekine se pouk v vseh šolah in univerzah, zaprli so vse kinodvorane, gledališča in prepovedali vse javne kulturne in druge prireditve, kot tudi zbiranje na trgih, sejmi in podobnih krajih. Uvedena je torej nadaljnja izredno ostra stopnja policijskih ukrepov, naslednji možni ukrep je samo še vojaška oblast in vojaško sodišče. Ti ukrepi bodo veljali »toliko časa, kolikor bodo trajali vzroki, ki so jih narekovali«, je rečeno v uradnem sporočilu. V uradnem sporočilu je nadalje rečeno, da je politično varnostni položaj zaradi demonstracij pripadnikov albanskega naroda skrajno zapleten in težak.

Iz Gnjilana poročajo, da so spopadi med policisti in demonstranti trajali skoro ves dan. Okrog 18. ure se je zaostrijo in mladinci so napadli miličnike s kamenjem, steklenicami in drugimi trdimi predmeti. Demolirali so nekaj avtobusov, zasebnih avtomobilov, več policijskih vozil, kiosk itd. Kordon milice je bil prisiljen, da se umakne, nato pa je protinapadel s pomočjo solzivca. Skupina nekaj sto demonstrantov je prekinila promet in se ponovno usmerila v center mesta.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Prvi rezultati nedeljskih volitev ljudskih poslancev v novi parlament

Volilci pokazali hrbet aparatu Jelcin je dobil bitko za Moskvo

Boris Jelcin (telefoto AP)

MOSKVA — Uradni in dokočni rezultati sovjetskih volitev bodo znani šele 5. aprila, že dan po zaprtju volišč pa je povsem jasno, da je Sovjetska zveza naredila pomemben korak naprej na poti političnega napredka, če že ne pluralizma. Volilci so prvič smeli izraziti svoje preference in so priložnost izrabili, da so pokazali aparatu, kako si zamišljajo politično perestrojko. Prvič so se v nekaterih krajih tudi vzdržali volitev.

V Moskvi, kjer sta se za mesto v novem parlamentu potegovala Boris Jelcin in Jevgenij Brakov, direktor tovarne avtomobilov Zil, so domačini izrazili svoje preference Jelcinu. Tiskovna agencija TASS je sporočila, da je Jelcin prejel 89 odstotkov preferenc, kar je ogromno, če pomislimo, da je bila kariera 58-letnega Borisa Nikolajeviča že tik pred politično smrtjo. Konservativni vrhovi KPSZ, predvsem pa njegov prvi antagonist Ligačov, so ga skušali na več načinov spraviti s politične scene. Obtožen je bil protipartijske aktivnosti in celo tega, da je hčerki kupil preveliko stanovanje.

Moskovčani pa so tokrat pokazali nomenklaturi hrbet in to ne samo zaradi plebiscitarne Jelcinove izvolitve. Na volitvah v mestne okraje so »vrgli«
moskovskega župana Valerija Sajkina. Njegov antagonist je bila neka povsem anonimna delavka, ki tudi sama ni bila izvoljena. S Sajkinom so bili širom po Sovjetski zvezi odpisani

tudi člani KPSZ iz Leningrada, prvi deželni tajnik iz Tomska v Sibiriji, partijski voditelji vseh treh baltskih republik in še nič koliko »zgodoskih«
tehnokratov. Kjer se je partija predstavila z enim samim kandidatom, pa so ga volilci enostavno »prečrtali«, kar pomeni, da bodo morali na nove volitve z novimi kandidati.

Mesto tolikih uglednih žrtev so zasedli novi profili, ki so bili kakorkoli družbeno zaslužni, a politično še neznani. Ljudje so na voliščih upoštevali predvsem »moralno vprašanje«, kot so napisali tudi nekateri sovjetski listi, in tako izvolili Valentina Dikula, bivšega cirkuškega umetnika, ki se aktivno posveča fizično prizadetim ljudem in preiskovalnega sodnika Telmana Gdljana, ki slovi zaradi svojega neutrudnega boja proti uzbeški mafiji.

Tiskovna agencija Tass je priznala, da so te volitve prebudile prebivalce iz dolgega političnega zimskega spanja. KPSZ bo morala nujno upoštevati rezultate nedeljskih volitev, še posebno glede uspehov, ki so jih žele nacionalne fronte baltskih republik. V novem parlamentu bi morala nacionalna gibanja računati na prisotnost stotih delegatov, kar ni malo. Poleg tega pa se najbrž velja zamisliti ob izjavi velikega zmagovalca Jelcina, ki je na srečanju z zastopniki tujega tiska rekel, da koraka narod veliko pred komunistično partijo.

Krvav upor v Gvatemali

GUATEMALA — Velikonočni upor v nekem delovnem taborišču pri gvatemalskem glavnem mestu je po še nedokončnih podatkih terjal življenje 10 oseb. Zaporniki so najprej vdrli v orožarno kaznilnice, kjer so ubili tri paznike, in se polastili orožja. V kaznilnici je bilo tisti trenutek ogromno ljudi, ki so za praznični dan obiskali svoje zaprte svoje. Ljudje so se po prvih streljih zatekli v cerkev kaznilnice, a cerkvena vrata niso ustavila upornikov, saj so se ti zabarikadirali prav v cerkvi. Trenutno ni znano, koliko talcev je v njihovih rokah.

Kaznilnico z delovnim taboriščem so že obkolile močne varnostne sile. Pogajanja z uporniki pa so zelo težka. Ti zahtevajo namreč odstranitev dosedanjega direktorja, izboljšanje življenjskih pogojev in znižanje zapornih kazni z amnestijo ali pomilostitvijo.

Velikonočni povratek

Med velikonočnim povratkom je bil promet izredno gost zlasti v Liguriji. Prišlo je tudi do smrtnih nesreč, ki so povzročile dolge zastoje. Na cesti med Nervijem in Genovo se je tako ustvarila kar 33 kilometrov dolga vrsta (AP)

Družinska tragedija pri Milanu z nožem ubil ženo, hčerko in sebe

NERVIANO (MILAN) — V trenutku neprisobnosti se je v Cantoneju pri Nervianu nedaleč od Milana včeraj pred zoro odvila družinska tragedija. 27-letni Mauro Molinelli je z nožem zaklal svojo 24-letno ženo Mario Rito Lombardi in poldrugo leto staro hčerko ter si z istim nožem razparal trebuh. Preden si je sam sodil, je še zažgal posteljo, na kateri sta ležali obe žrtvi njegovega blaznega dejanja. Po prvih ugotovitvah ga je dim zadušil, ko je z zadnjimi močmi poskušal pogasiti požar, ki ga je sam zanimal, njegovo truplo so namreč gasilci našli pred vrati spalnice, ki jo je skušal z zadnjimi močmi odpreti.

Dim je opazil sosed, ki je z lestvijo splezal do okna Molinellijevega stanovanja v prvem nadstropju. Razbil je šipo, a se ni lotil gašenja, saj je bil dim prezadušljiv. Uspelo mu je le odpreti stanovanjska vrata. Ko so kasneje prišli gasilci, so med gašenjem odkrili tragično resnico. Sodni zdravnik je ugotovil, da je mož ubil svojo ženo z osmimi vbodi noža.

Trenutno še ni povsem jasno, kaj je v Molinariju sprožilo morilsko blaznost. Za veliko noč sta zakonca obiskala starše in hčerko pustila preko noči pri njih. Pred krvavim dejanjem pa je Molinelli šel po otroka, kar vzbuja sum, da je strahoten umor že dalj časa naklepal.

Sosedje in vaščani trdijo, da sta bila Molinellijeva zgleдна zakonca, ki nista dala povoda za opravljenje. Poročila sta se pred tremi leti in pol po daljši zaroki, oba sta bila zaposlena, tako da nista imela finančnih težav, med drugim so Lombardijevi lastniki dobro vpeljane bara, v katerem je delala tudi Maria Rita. Povsem razumljivo ljudje nočejo govoriti o morebitnih težavah. Kljub temu pa so sorodniki povedali, da se je zadnje čase njuna zakonska zveza krhala. Molinelli je bil precej potr. Žena mu je baje očitala neko izvenzakonsko razmerje, ki ga Molinelli ni hotel pretrgati. Potrtost in depresijo je potrdil tudi Molinellijev nogometni trener.

● Pripadnika milice ubita v oboroženih spopadih

Nihče ne ve, koliko albanskih demonstrantov je bilo aretiranih (Telefoto AP)

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Prav tako okrog 15. ure je nekaj sto mladeničev albanske narodnosti pričelo manifestacije v središču Prištine pred poslopjem kosovske skupščine. Intervencionalna je milica in s solzivcem za nekaj časa demonstrante razgnala in jih potisnila k severu mesta.

Istočasno s demonstracijami pa prihajajo tudi vedno nove vesti o represalijah proti rudarjem ali drugim delavcem, ki v preteklih dneh niso šli na delo. Vse kaznujejo s po šestdeset dni zapor. Tako poročajo o 34 rudarjih iz rudnika v Titovi Mitrovici, ki v nedeljo niso prišli na delo. Podobne vesti pa prihajajo iz raznih drugih podjetij in zlasti iz rudnikov, saj so pod represivnim udarom zlasti rudarji.

Agencija Tanjug pa je okrog 15. ure sporočila, da je bilo v večdnevni demonstracijah aretiranih 174 oseb, od teh so jih že 78 kaznovali po hitrem postopku, proti sedmim so uvedli sodni postopek. Te številke se seveda ne nanašajo na zadnje dogodke.

Vsi domači in tuji dopisniki na Kosovu so soglasni, da je popolnoma razpadel informativni sistem in da je izredno težko dobiti verodostojna poročila. Tiskovnih konferenc ni, ali pa na njih ponavljajo gesla o pomirjanju položaja in o vandalstvu albanskih iredentistov in separatistov.

V Beogradu pa so skušali predstavniki srbske skupščine in izvršnega sveta zagovarjati pravilnost ustavnih sprememb in to skoro izključno z ugotovitvami, da je bila republika Srbija okrnjena v svoji suverenosti. Povedali pa so tudi, da bodo do konca leta in nato do pomladi prihodnjega leta uskladili 150 od skupnih republiških zakonov z dosedaj avtonomnimi pokrajinskimi zakoni. Skušali so minimizirati izgrede, češ da ni sodelovala vsa kosovska albanska mladina.

Svečana proglasitev nove srbske ustave bo danes dopoldne ob 10. uri v Sava centru v Beogradu in jo bo seveda neposredno prenašala beograjska televizija. Ob tej priložnosti bodo priredili bogat kulturno-umetniški program. Ustavili bodo promet od Slavije do Kamegdana, tu bodo nastopali številni ansambli, pevci, kulturno-umetniška društva, igralci in recitatorji. Ob 17. uri bodo pred študentskim kulturnim centrom priredili veliki "rock spektakel". Ob 18. uri bo na Trgu Republike veliki slavnostni koncert. V uradnem sporočilu je rečeno, da bodo to naredili, "da se z dostojanstveno ljudsko svečanostjo praznuje novi korak k izgradnji in krepitvi enotnosti v Srbiji in Jugoslaviji".

V Turčiji poraz vladajoče stranke

ANKARA — Na nedeljskih uravnih volitvah v Turčiji je vladajoča domoljubna stranka premiera Turguta Ozala doživela pekoč poraz, saj je po še neuradnih, a skoraj gotovih podatkih prejela 21 odstotkov glasov (prej 36 odstotkov), medtem ko so socialdemokrati prejeli 28 odstotkov, Demirelova sredinsko-desničarska stranka dobre poti pa je prejela 26 odstotkov glasov.

Turgut Ozal je že opravičil poraz svoje stranke kot odgovor nezadovoljstva zaradi rastoče inflacije. Predčasni politični volitvi ne bo razpisal, ker je sedanji poraz le začasen, ko mu bo uspelo odpraviti inflacijo, bo njegova stranka ponovno zmagovala. Politični opazovalci pa se le delno strinjajo s to oceno. Ozalova stranka je po mnenju številnih komentatorjev doživela poraz, ker je dajala preveč maneverskega prostora muslimanom in je bila popustljiva celo do islamskih fundamentalistov, ki hočejo izničiti dosežke Atatürkove revolucije. Ljudje naj bi se torej ustrašili postopne islamizacije in so zato dali svoj glas najbolj laični med turškimi strankami, populistični socialdemokratski stranki Erdala Inonuja.

Z včerajšnjega zasedanja Odbora za varstvo človekovih pravic

Negotova usoda za četverico

Odbor načrtuje protiukrepe

LJUBLJANA — Včeraj popoldan se je Odbor za varstvo človekovih pravic v Cankarjevem domu sešel na prvem plenarnem zasedanju. Sklicali so ga v najširši sestavi, ker vlada izredna negotovost o vprašanju, kaj se bo zgodilo s četverico Borštner, Janša, Tasič in Zavrl, ki so bili lansko poletje pred vojaškim sodiščem v Ljubljani na sodnem procesu, ki je potekal brez civilnih zagovornikov in v srbohrvaškem jeziku, obsojeni na zaporne kazni zaradi domnevne izdaje vojaške skrivnosti. Kot je povedal predsedujoči Igor Bavčar, se vsak dan pričakujejo odgovori za izvršitev kazni pristojnih sodišč. Še najlažje bo, kot kaže, za nižjega oficirja Borštnerja, ki je bolan. Bivši odgovorni urednik tednika Mladina Franci Zavrl čaka odgovor na pritožbo na že zavrnjeno vlogo za odložitve prestajanja kazni, prav tako bivši kandidat za predsednika ZSMS Janez Janša in nekdanji urednik tednika Mladina David Tasič.

V slovenskem parlamentu že nekaj časa deluje posebna preiskovalna komisija, katere prvo poročilo, da je domnevno izdani vojaški dokument bil protustaven in protipraven, na prejšnjem zasedanju parlamenta ni bilo sprejeto. Igor Bavčar je včeraj menil, da je zavlačevanje parlamentarne preiskave posredni dokaz, da je v ves policijski in sodni proces vmešan tudi del slovenske politike, ki se zato boji razkritja dejstev.

Po uvodu predsedujočega je tajnik odbora dal kratek pregled finančnega poslovanja. Z gromkim aplavzom je bila pozdravljena vest, da je slovensko-avstralsko društvo iz Camberre za delovanje odbora prispevalo 10.000 dolarjev.

Razprava, ki je sledila, je takoj zaplaval v ostre in odločne vode. Pesnik in pisatelj Vladimir Gajšek je govoril o »lumpenmilitarizaciji« Jugoslavije, ki ji grozi »pučizem« posameznih visokih vojaških osebnosti. Dimitrij Rupel je nastopil proti slovenski »tradiciji žrtvovanja na oltar politične oportunističnosti«. Sociolog Pavle Gantar je bil za upor proti izvršitvi sodb, ki mora po mnenju Vena Tauferja biti »evropejski« ; če bi četverica morala v zapor, naj bi vsa Slovenija za začetek odgovorila z vsakodnevnim petnajstminutnim molkom, če pa tudi to ne bi zaleglo, pa bi morali pritisk še stopnjevati. Prodekan ljubljanske univerze Rastko Močnik je predlagal, naj plenum pooblasti kolegij Odbora za varstvo človekovih pravic, da lahko ta stori vse, kar je potrebno, da prepreči izvršitev sodb. Znani slovenski parlamentarec in pravnik Matevž Krivic pa se je zavzel za dosledno spoštovanje pravnosti. Niko Grafenauer je rekel, da če bo šlo tako naprej, ne bo ostalo le pri sodbi četverici pred vojaškim sodiščem v Ljubljani, temveč bodo kmalu vsa sodišča vsem sodila po tem kopitu.

D. V.

Na bodočem kongresu slovenske partije

predvsem razprava o socializmu v Sloveniji

LJUBLJANA — Predsedstvo slovenskih komunistov je včeraj sklenilo, da bo redni kongres ZKS ob koncu novembra - začetku decembra, nekaj pred jugoslovanskim zveznim kongresom. O osnutku programa in ostalih kongresnih materialih pa bodo razpravljali na seji CK ZKS, ki bo 7. aprila. Istočasno so se tudi dogovorili, da bodo na seji zveznega CK ZKJ zagovarjali stališče, da mora biti zvezni kongres "reden" in ne "izreden", kot je to predlog vojvodinske partijske organizacije, ki jo seveda podpira srbska in kot je zaključila statutarna komisija.

Razprava je bila resna, umirjena, istočasno pa odločna in načelna. Slovenski kongres je reden, izhaja iz potreb lastne organizacije in predvsem iz zahtev, da se izvedejo korenite spremembe. Kakšen socializem hočemo, kakšen socializem naj bo v Jugoslaviji, to je osnovno vprašanje. Predsednik Kučan je dejal, da so si obetali, da bodo lahko v miru razpravljali o bistvenih problemih razvoja, so pa drugi zaostriili nekatera politična vprašanja odnosov znotraj Jugoslavije.

Tajnik CK ZKS Miloš Prosenc pa je obširneje obrazložil slovensko stališče, ki nasprotuje sklicanju izrednega kongresa. To so predvsem formalni razlogi, saj vojvodinski predlog omenja skoro izključno samo kadrovske presnove, ni pa prave utemeljitve, kot to zahteva statut. Bistveni so seveda vsebinski razlogi, saj je temeljno vprašanje, kakšen socializem se hoče graditi in pri tem nikakor ni mogoče iti izpod ravni, ki jo je ZKJ že začrtala na lanski partijski konferenci.

V razpravi se je izkazalo, da so vojvodinski komunisti v svojem predlogu nekoliko popustili in sedaj pristajajo na formulacijo o ločevanju ZK od oblasti, toda v isti sapi zaostrujejo koncept odgovornosti in oblasti delavskega razreda. Predvsem ostaja osnovna dilema, ki naj jo pomeni izredni kongres, ki bi moral pomesti z birokratskimi vodstvi povsod kjer to še niso naredili. V Vojvodini, Srbiji, Črni gori in sedaj na Kosovu so, drugod pa je to treba izvesti v okviru izrednega kongresa.

Zaradi tega predstavljajo kongres lahko tudi izredno nevarnost razkola in v takem primeru se kot

delovna hipoteza zastavlja celo vprašanje, če je smiselno na tak kongres sploh iti in na njem sodelovati. V zgodovini jugoslovanske partije bi to bil prvi izredni kongres, pri čemer je treba pomisliti na izredno burno in vsebinsko bogato zgodovino jugoslovanskih komunistov.

Popoldne pa je bil v Cankarjevem domu množičen sestanek Odbora za varstvo človekovih pravic, ker so se razširile alarmantne vesti, da bodo v kratkem zaprli četverico slovenskih fantov, ki jih je lani obsodilo vojaško sodišče. Ozračje v dvorani je bilo razgoreto tudi zaradi odjekov kosovskih dogodkov, predvsem pa zato, ker so govorniki poudarili sporednost dogajanj v obeh deželah. O seji odbora poročamo na drugem mestu.

V sredo in četrtek bo zasedala slovenska skupščina. Razpravljala bo tudi o perečem jugoslovanskem političnem položaju in o dogodkih na Kosovu, o čemer bo skupščini poročal član predsedstva SFRJ Stane Dolanc.

B. S.

Turistični delavci zadovoljni z velikonočno bero

Gost promet ob povratku je terjal več življenj

Romantični Portofino je najlepše dostopen z morja, saj je zaprt prometu. V prejšnjih dneh pa je bil tudi ta podvig izredno tvegan (Telefoto AP)

RIM — Ljubitelji statistike so že začeli z obračuni letošnjih velikonočnih praznikov. V primerjavi s prejšnjimi leti večjih razlik, nemara edina novost je vreme, ki je z ozirom na dejstvo, da je letos velika noč koledarsko zgodnja, bilo tipično spomladansko. Ponekod so se najbolj pogumni že namakali v hladnih morskih valovih, na italijanskih rivierah od Ligurije do Sicilije in Sardinije, pa je kar mrgolelo ljudi. Ponekod je gneča spominjala na pravi poletni čas, samo v Lignano se je na peščine odpravilo več kot 50 tisoč ljudi. Od teh je bila velika večina domačih turistov, saj so tujci, predvsem Nemci, najavljeni za binkošti.

Gost promet, neučakanost in živčnost pa so, žal, tudi letos botrovali številnim prometnim nesrečam z več smrtnimi žrtvami. V Liguriji na državni cesti, ki pelje od kraja Nervi proti Genovi je nesreča, v kateri je izgubilo življenje 19-letno dekle, ustvarila več kot 33 kilometrov dolgo vrsto. Tudi drugod po Italiji je bil promet ves dan

izredno živahen, razen v zgodnjih popoldanskih urah, ko so ljudje že prišli na cilj ali so si privoščili krajši počitek. Na mejnih prehodih so se vedan vile dolge vrste avtomobilov z domačimi in tujimi turisti. Zlasti živahno pa je bilo v naši deželi, kjer je večina potnikov izkoristila velikonočni izlet onstran meje in tako rezervirala poletno bivanje v raznih turističnih središčih.

Velikonočni ponedeljek in izredno vreme sta torej zvalila velikansko večino Italijanov v naravo. V Alessandriji v Piemontu se na ta dan zberejo iskalci zlata z vse države. Kaže namreč, da je v hudoourniku Orba kar precej te žlahtne kovine, vendar je njeno iskanje v nekakšnem zakupu vsedravnega združenja iskalcev zlata. Tudi včeraj se je marsikomu posrečilo, da je našel mikroskopsko zlato zrnce, največje je menda tehtalo le pičel gram. Zlato so iskali z navadnimi retami, nekateri pa so s seboj prinesli sodobnejše električne naprave. Naj dodamo, da vsedravno združenje iskalcev zlata zaenkrat šteje 600 članov in da bo prihodnjega julija priredilo pravo državno tekmovanje.

Tudi prehrabene navade in razvade Italijanov se niso veliko spremenile. Še vedno trdno drži navada, da se za veliko noč na mizah predstavi jag-njetino. V nekaterih deželah srednje in južne Italije se tega običaja držijo tudi 19. marca (za sv. Jožef). Prav zaradi zaporednosti obeh praznikov, sv. Jožefa in velike noči, so letos v Italijo uvozili znatno več jagnet in kozličev kot prejšnja leta. Povprečna poraba tovrstne pečenke ob velikonočnih praznikih pečenke je milijon in 200 tisoč stotov. Lani so iz Bolgarije, Poljske in Francije uvozili skoraj 300 tisoč glav, statistika pa ugotavlja, da vsak Italijan poje letno povprečno dva kilograma jagnetine ali ovčetine.

Na svojevrsten način so velikonočne praznike preživeli delavci tovarne »IDAFF« iz Neaplja, ki je vpletena v »afro zlatih rjuh na italijanski železnici. Grozi jim brezposelnost, v znak protesta proti načrtovanemu zaprtju pa so delavci za praznike ostali v ob-ratu, kjer se jim je pridružil tudi škof iz Salerna.

Pričakovanje za današnji obisk

podkanclerja Mocka v Jugoslaviji

DUNAJ — »Zanj je ta obisk pomemben, saj smo mi velika država«, je v patriotskem zanosu med ostalimi razmišljanji v zvezi z tridnevni obiskom (28. - 30. marca) avstrijskega kanclerjevega namestnika in zunanjega ministra Aloisa Mocka v Jugoslaviji lapidarno ugotovil neki jugoslovanski nižji uradnik. Z neba po tej izjavi sicer ni treščilo, je pa gotovo izhodišče za razmišljanje.

Ironija v zvezi s to izjavo je seveda namenjena postavljenim poudarkom. Ti namreč odražajo miselnost, ki je nastala v dolgih letih samoprepičevanja o izredni globalni pomembnosti Jugoslavije in dejstva, da ji je bil vsak Dar Es Salam "bližji" kot Dunaj in ostala Evropa. Usedline miselnosti so in bodo žal verjetno še dolgo prisotne v aparatu, ki je zadalžen za jugoslovansko zunanjo politiko (nenazadnje tudi zato, ker je takšna miselnost udobnejša), pa čeprav takšne miselnosti današnji konici tega aparata ne moremo očitati. Obisk v Jugoslaviji pa je za vodjo avstrijske diplomacije vendarle pomemben, čeprav drugače kot menijo nekateri jugoslovanski profesionalni patrioti. Nekateri avstrijski najvišji predstavniki so namreč že javno iz-

razili zaskrbljenost zaradi položaja v Jugoslaviji. Da njihova zaskrbljenost ni le neobvezna floskula, pa kažejo tudi njihovi apeli o potrebi, da se Jugoslaviji pomaga tudi v kontekstu jugoslovanskih želja - tako nedavno Alois Mock - po približevanju evropskemu združenju za svobodno trgovino (EFTA). Na kratko: Avstrija si ne želi eskalacije jugoslovanske krize nenazadnje tudi zato, ker so v Avstriji prepričani o tem, da bi krizno zaostrovanje tako ali drugače močno opazilo tudi njih. O tem, da bi poizkus unitaristične nadvlade enega naroda nad ostalimi jugoslovanskimi narodi kaj lahko povzročil tragično eskalacijo krize, ter da se ponekod v Jugoslaviji pojavljajo nekakšni "führerji", pa avstrijski mediji večinoma ne pišejo "zato, ker nas ne marajo, in pa zato, ker trdijo, da smo jim 1914. ubili prestonasllednika", kot zopet menijo nekateri jugopatrioti, temveč ker ima današnja Avstrija lastno večnarodnostno zgodovinsko skušnjo. Kar zadeva avstrijska uradna gledanja pa morda zadostuje nedavna izjava kanclerja Vranitzkega, da je treba nuditi "sodelovanje Jugoslaviji kot celoti kot tudi njenim republikam".

Turizem v FJK pozitivno prestal prvo preizkušnjo

Velikonočni prazniki minili v znamenju lepega vremena

VIDEM — Letošnji velikonočni prazniki so minili v znamenju lepega vremena in že ustaljenih tradicij. Predvsem naklonjeno vreme je prispevalo, da je bilo tako v nedeljo kot včeraj vseh, razen v mestu, vse živo. Ljudje so množično napolnili turistična središča, tako ob morju, kot v višjih predelih. Na svoj račun so končno prišli predvsem turistični delavci v višjih predelih, katerim jo je letošnja zima s pomanjkanjem snega močno zagodla.

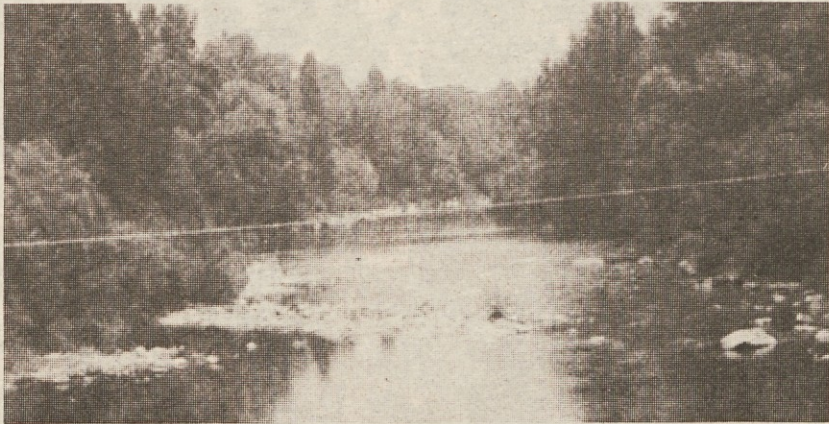
Zimskošportna središča so bila v nedeljo, predvsem pa včeraj dobesedno oblegana in to od Piancavalla pa do Nevejskega sedla, kjer so bile v jutranjih urah pred postajo žičnice, ki vozi na Kaninski ledenik, dolge vrste smučarjev, ter do Varmosta in Zoncolana. Velik obisk turistov je doživel tudi Trbiž, kjer pa je bila smuka možna le na Višarjah. Kot po navadi se je največ smučarjev gnetlo na Mokrinah, kjer so razsežna smučišča na avstrijski strani prava vaba za ljubitelje tega športa.

Turistični objekti v više ležečih predelih so bili polno zasedeni, dobro so bile obiskane tudi restavracije. Največ ljudi pa se je ob tako lepem včerajšnjem vremenu zbiralo v nara-vi, na izletih. Posebno živahno je bilo na privlačnih in v tem obdobju z lah-koto dosegljivih vrhovih, kot je Ma-tajur s travnato okolico, kjer je včeraj kar mrgolelo izletnikov. Zelo živahno je bilo tudi v pordenonski pokrajini, predvsem v Dolini Cellina, vedno priljubljenem izletniškem cilju.

Prvo pomembnejšo turistično preizkušnjo je ob velikonočnih praz-nikih pozitivno prestal Lignano. V obeh prazničnih dneh so v tem turis-tičnem središču našli od 50 do 60 tisoč gostov, med katerimi je bilo precejšnje število tujcev, predvsem Avstrijcev in Bavarcev. Odprtih je bilo 15 hotelov. Posebno živahno je bilo na plažah, kjer so se najbolj po-gumni, sicer maloštevilni, že kopali. Podobno je bilo tudi v Gradežu, kjer so bili vsi odprti hoteli polno zasedeni.

Tudi obalno-kraški turizem je us-pešno prestal prvo pomembnejšo preizkušnjo. Hoteli so bili ob koncu tedna polni, proti pričakovanju pa so bile izjemno dobro zasedene tudi za-sebne sobe. Na praznični obisk so je primerno pripravili in odzvali tudi gostinci, trgovci in bančniki. Tako je bilo tudi v nedeljo odprtih dovolj menjalnic, trgovin in gostišč, pripra-vili pa so tudi nekaj praznično obar-vanih prireditev, na katerih so gostje lahko spoznali tudi nekatere jugoslo-vanske kulinarne in etnografske posebnosti. K ugodnemu počutju gostov, med katerimi je bilo največ tujcev, je svoje prispevalo čudovito vreme.

Ekološki velikonočni pohod za zaščito reke Nadiže

ČEDAD — Velikonočni ponedeljek so mnogi izkoristili tudi drugače. Čla-ni odbora za zaščito Nadiže so namreč včeraj dopoldne v prelepem vremenu organizirali zelo uspešni ekološki po-hod do izvira Arpita v bližini mejnega prehoda pri Stupici.

Pohod so organizirali, da bi na tak način protestirali proti nameravanemu črpanju vode iz izvira Arpit. Črpati jo

namerava vodovodni konzorcij Poia-na. V kolikor bi do tega prišlo, bi Na-diža utrpela hud udarec in njeno nadaljnje življenje bi bilo postavljeno pod vprašaj.

Pohodniki niso samo manifestirali, ampak izkoristili priložnost za temelji-to očiščenje področja, na katerem je bilo veliko število vseh vrst odpadkov, ki jih odlagajo ne samo izletniki.

Kakovost lanskega vina dobra pridelka pa za četrtno manj

TRST — Tehniki deželnega rav-nateljstva za kmetijstvo ugotov-ljajo, da bodo pridelovalci iz Fur-lanije-Juljske krajine v kratkem poslali na tržišče kvalitetno vino, vendar pa manjšo količino od običajne. Kvaliteta bo torej do-bra, količina pa je v glavnem od-visna od navodil Evropske skup-nosti, s katerimi namerava omeji-ti proizvodnjo.

Podrobneje gledano: lanska vinska letina je omogočila, da bodo vinogradniki poslali na tr-žišče 794 tisoč hektolitrov vina. Leto prej so pridelali en milijon in osemindvajset tisoč hektolitrov viva. Lani so torej v F-JK pridelali 233 hektolitrov manj, ali 22,7 odstotkov.

V bistvu nespremenjeno pa je stanje glede vina s kontroliranim poreklom: lani so ga pridelali 442 hektolitrov, leto prej pa 474 hek-tolitrov. Krajevna tržišča, Ve-neto, Lombardijo in nasplošno se-

verno Italijo ter Lacij, Rim in tu-jino bodo letos vinogradniki iz F-JK »založili« s 60 tisoč hektolitri belega in 70 tisoč hektolitri črne-ga namiznega vina z označenim geografskim izvorom. Brez geog-rafske označbe pa bodo na tržišča poslali 126 tisoč hektolitrov črnih in 94 tisoč hektolitrov belih na-miznih vin.

Pa preidimo na vino s kontroliranim poreklom: lani so v F-JK pridelali 170 tisoč hektolitrov čr-nega in 271 tisoč hektolitrov be-lega. V primerjavi s prejšnjim le-to je torej proizvodnja padla za 6,9 odstotkov.

Proizvodnja vina se torej v naši deželi postopoma »harmonizira« v skladu s predpisi Evropske skup-nosti, ki je vsekakor omogočila razvoj procesa prenovitve tistih vinogradniških podjetij v Fur-laniji-Juljski krajini, kjer so pola-gali večjo skrb v kvaliteto.

Za kaktuse in druge eksotične rastline Obnovili bodo rastlinjak

SEŽANA — V sežanski Komu-nali imajo vse pripravljeno za za-četek temeljite obnove rastlinjaka za kaktuse in druge eksotične rastline v tamkajšnjem botanič-nem vrtu. Če jim bo komunalna skupnost pravočasno nakazala za ta namen odobrenih 500 milijo-nov dinarjev, bodo še pred jesen-skimi ohlaiditvami razstavili, po-pravili in ponovno uredili stekle-njak, ki je bil zgrajen po vzoru rastlinjakov v dunajskem schön-brunskem parku.

S tem bo končan pomemben del izboljšav v tej kraški tustični in kulturni zanimivosti, saj so lani že uredili centralno ogreva-nje in tako precej poenostavili vz-drževanje te bogate in zanimive botanične zbirke.

Ker je vrtnarjem zato ostajalo več časa, so po besedah Zdenka Škrļa, vodje komunalnih dejav-nosti, lahko zelo zgodaj končali pomladansko čiščenje vrta in se takoj lotili tudi urejanja parka pod Štanjelskim gradom.

Besedilo in slika
JANEZ ODAR

Več tisoč na Poreznu

CERKNO — Nedeljski 14. zim-ski spominsko-rekreativni mno-žični pohod na Porezen se je razlikoval od dosedanjih po-tem, da je bil zaradi mile zime precej lažji. Pohodniki so imeli večji del poti na 1632 metrov vi-soko goro kopno, še posebno s primorske strani. Tudi vreme jim je bilo tokrat naklonjeno, saj je bilo sončno in razmeroma toplo, tako da je bolj spominjalo na pomlad kot na zimo, ki je si-cer že nekajkrat prav ob tem spominskem pohodu pokazala zobe.

Nedeljskega pohoda se je udeležilo več tisoč ljudi, največ s Primorske in Gorenjske, prišli pa so tudi iz drugih krajev, kar kaže, da je to ena najbolj pri-vlačnih množičnih rekreativnih prireditev v Sloveniji v zimskem času. Ob spomeniku padlim par-tizanom na vrhu Porezna je bila krajša spominska slovesnost.

Fiesa je postala gradbišče

FIESA — Gradbeni stroji Slovenije-cestne tehnike so se minule dni zarili v zemljo na območju počitniškega naselja Fiesa, ki je tako postalo veliko gradbiš-če. Dela je po številnih zapletih uspelo naročiti občinskemu skladu stavbnih zemljišč, ki je nosilec naložbe in usklajuje interese vseh uporabnikov tega počit-niškega naselja. Če se namreč ne bi odločili za gradbeni poseg, bi v Fiesi ne smeli več gostiti turistov. Inšpektorji so namreč zaradi številnih neurejenosti sklenili, da počitniškim domovom in kampom v tako neurejenih razemrah ne bodo izdali obratovalnih dovoljenj.

Se pred glavno sezono, do srede junija naj bi tako uredili vodovodno, elek-trično in pošno omrežje, kanalizacijo in nekaj cest. Za prvo fazo del naj bi po decembrskih cenah potrebovali 16,5 milijarde dinarjev, denar pa naj bi prispeva-li vsi počitniški domovi, ki skupaj s kampom premorejo 850 ležišč. Hkrati bodo v Fiesi zgradili črpalnice za fekalne odplake in kanalizacijo speljali čez Beli križ do piranske čistilne naprave. Za ureditev oskrbe z vodo pa bodo morali zgraditi še vodni hram Valeta 3 (za tisoč kubičnih metrov) in vodni hram v Fiesi (500 kubičnih metrov). Za silo bodo uredili tudi kopališče, zgradili sanitarije, prostore za nudenje prve pomoči itd.

Drugi del urejanja Fiese je še obsežnejši, saj naj bi uredili jezero, dokončno uredili kopališče, povezovalno pot Fiesa-Piran in cesto. S tem naj bi nadaljevali že jeseni, ko naj bi začeli graditi tudi nove počitniške apartmaje, v katerih naj bi bilo (tako predvideva zazidalni načrt) še 1945 ležišč. Denar za gradnjo teh ležišč naj bi po sistemu gradnje za trg zagotovil izvajalec - SCT Ljubljana.

B. Š.

Pri Metropolu bazen in garaža?

PORTOROŽ — V kratkem bodo de-legati piranske občinske skupščine sprejemali odlok o prostorsko-redit-venih pogojih območja Metropol. Od-lok med drugim predvideva, da bodo dosedanjí počitniški dom namenili za potrebe turistične organizacije, stano-vanjski objekti bodo ohranili sedanjo namembnost, s tem, da bo možno del stanovanjskih hiš in pomožnih objek-tov spremeniti v turistične apartmaje, prav tako je moč v teh stanovanjih del pritličja nameniti obrtni dejavnosti iz-ključno mirne narave, kot so šiviljstvo, elektronika, čevljarstvo itd.

Odlok določa možnosti prenove in gradnje nadomestnih hiš, velikost funkcionalnih zemljišč in to, da mora biti na funkcionalnih zemljiščih (hote-lov ali stanovanjskih hiš) toliko parki-rišč, kot je v teh objektih turističnih sob ali počitniških stanovanj. Odlok predvideva legalizacijo dveh prizid-

kov stanovanjskih objektov, zgrajenih na črno, zgradili naj bi manjši turistični objekt za šest apartmajev (do 24 le-žišč), ob hotelski depandansi Barbara novo, trinadstropno hotelsko depan-danso s 100 ležišči. V kleti te depan-danse naj bi bilo tudi sto parkirnih mest (v petih kletnih etažah). S tem pa ne bo treba graditi garaž pri Hotelu Lucija, čemur so nasprotovali krajani v javni razpravi. Ob depandansi je predviden tudi bazen na prostem. Drugo garažno hišo naj bi gradili ob Hotelu Metropol in sicer za 91 parki-rišč, ob tem hotelu pa še en bazen elipsaste oblike (dolga 33 in široka 27 metrov). Na območju zazidalnega na-črta pa bi bilo tudi nekaj parcel za stanovanjske hiše. Predvideno je tudi, da morebitna nadzidava hotelov ne sme zapirati pogleda z drugih objek-tov v bližini.

B. Š.

V nedeljo, 19. marca 1989, je bil v Novari REDNI OBČNI ZBOR ZAVODA BANCA POPOLARE DI NOVARA, kateremu je prisostvovalo 3.018 članov.

Predsednik odv. Roberto Di Trieri, je po obravnavi glavnih vidikov delovanja zavoda prikazal poslova-nje in uspeh zavoda v **poslovnem letu 1988**, ki ga lahko strnemo s sledečim prikazom:

	(v milijonih lir)	
— GLAVNICA, REZERVE, PREMOŽENJSKI SKLADI IN NEVEZANI SKLADI RIZIKOV	1.552.391	+ 1,74%
— VLOGE (HRANILNE IN TEKOČI RAČUNI)	19.383.816	+ 8,29%
— UPRAVLJANA SREDSTVA (VKLJUČNO POSREDOVANJA)	34.186.323	+ 16,48%
— SKUPNE NALOŽBE	13.566.986	+ 11,59%

Čisti dobiček je znašal **145.867.345.829 lir** (+ 0,30%) in dovoljuje razdelitev dividende v višini **1000 lir** za vsako od 94.264.515 delnic v obtoku na dan 1. 1. 1988.

V vrstah družbe je bilo v letu 1988 sprejetih **9741 novih članov**, tako je skupno število ob koncu leta znašalo **127.396** enot.

Zgornji podatki so zajeti v poročilu nadzornega odbora, ki ga je prebral predsednik odbora dr. Carlo Dulio.

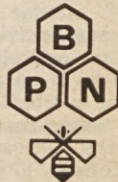
V razpravi je sodelovalo 10 članov, katerim sta izčrpno odgovorila predsednika zavoda in pooblaščenii upravitelj.

Z glasovanjem so odobrili bilanco poslovanja leta 1988 (2 glasa proti) z odgovarjajočim ekonomskim računom, poročila upraviteljev in nadzornega odbora ter predlog razdelitve čistega dobička.

Istočasno so bili potrjeni za upravitelje: Ettore Bermani, Achille Boroli, Marco Broggi, Luigi Buzzi, Edoardo Gregotti, Mario Pavesi, Sergio Pininfarina, Angelo Zegna di Monterubello. Za efektivnega nadzornika je bil izvoljen Franco Zanetta ter za nadzornika suplenta Sergio de Angeli in Ugo Malferri.

DIVIDENDA je unovčljiva od 20. marca 1989 pri vseh okencih banke.

Banca Popolare di Novara

Zadruga z omejeno zavezo
Družbeni in glavni sedež v Novari
Član medbančnega sklada za zaščito vlog
Reg. podjetij št. 1 na sodišču v Novari

Mesto se je popolnoma izpraznilo, na Krasu pa je mrgolelo ljudi Sijajno spomladansko vreme prispevalo k izrednemu velikonočnemu vzdušju

Za letošnjo veliko noč si je Trst z morjem in Krasom odel najlepšo praznično obleko, ki jo ima na zalogi. Rekordno lepo vreme nam je letos namreč podarilo eno od najlepših velikonočnih nedelj zadnjih let, pa čeprav je bila letošnja velika noč tako zgodnja. Malokdo je pričakoval, da bo z veliko nočjo dejansko napočila pomlad. Sijajno vreme in nadpovprečno visoke temperature so torej še podkrepili tisti občutek prerojenja, ki ga vernim in nevernim prinaša velika noč.

Trst in okolica sta bila v nedeljo torej tako lepa, kot se malokdaj pripeti za veliko noč, in sta pripravila veliko veselje vsem tistim, ki si niso mogli privoščiti dopusta na zasneženih hribovih ali v južnih toplejših krajih. V dopoldanskih urah je v mestu zavladalo pravo praznično vzdušje, kateremu so botrovala tudi bogate praznične obleke, ki si jih je nadela večina Tržačanov (po lepi stari navadi, da si je za veliko noč treba obleci novo obleko in na ta način proslaviti tudi začetek pomladi). Družine so se z užitek sprehajale po mestnem središču, ki je s svojim nabrežinskim marmorjem (in brez običajnih kupov smeti, kot poročamo na drugem mestu) zablestel v vsej svoji lepoti, na Trgu Unità pa so otroci poskakovali s sončnimi žarki. Iz cerkev se je ob koncu vsake maše izlila truma vernikov, ki jim je bleščeče sonce za hip zatemnil vid. Po vaseh pa so številne osmice privabljele zgodnje sprehajalce in športnike, medtem ko so verniki oživljali stare velikonočne običaje.

Sijajno vreme pa je omogočilo za veliko noč tudi nekoliko neobičajne obrede. Ob nešteti sprehajalcih, ki so dopoldne napolnili barkovljansko nabrežje, so si mnogi oboževalci sonca privoščili prvo predsezonsko kopanje in zimsko blede telo izpostavili prvim močnejšim sončnim žarkom.

V poznejših dopoldanskih urah, ko so zvonovi naznanili konec velikonočne liturgije, se je Trst skorajda izpraznil. Večina Tržačanov se je namreč odpravila na Kras ali v Furlanijo in v Jugoslavijo ter preplavila vse bližnje gostilne (kdor ni rezerviral mize, je v nedeljo zaman iskal prostorček, da bi se usedel). Okrog polne je bil promet na vseh cestah, ki vodijo iz Trsta, skorajda nevzdržen, saj so meščani trumoma zapuščali mesto, da bi se odpravili na obilno velikonočno kosilo ali da bi se naužili svežega zraka. Na obalni cesti in na hitri cesti je bil promet neobičajno gost in počasen, na številnih mejnih prehodih, zlasti na Pesku, pri Fernetičih in pri Rabujezu, pa so nastale kilometrske vrste vozil.

Po kosilu, na katerem so si mnogi privoščili jagnje ali kozlička (vsem negodovanjem naravovarstvenikov navkljub), si je marsikdo privoščil krajši sprehod v naravo, kjer je sre-

čal manj lene izletnike, ki so se že dopoldne odločili, da je gibanje bolj zdravo od polnega želodca. Marsikdo pa se je iz gostilne preselil direktno v osmice, da bi si po bolj izbranih jedeh privoščil še kapljico pristnega domačega vina in rezino domačega pršuta. Tudi osmičarji so ob gostilničarjih imeli torej polne roke dela in so le ob poznih večernih urah lahko prosto zadihali ter si odpočili.

Ce je bil promet že v dopoldanskih urah kar se da gost, pa je bil pod večer, ko so se meščani začeli vračati domov, naravnost nevzdržen. Zlasti na Furlanski cesti je okrog 19. ure nastala tako dolga vrsta vozil, da so avtomobilisti porabili okroglo uro, da so prevozili tistih nekaj kilometrov, ki ločujejo mesto od Kontovela.

Po tako sijajni veliki noči pa nas ni razočaral niti velikonočni ponedeljek. Po zgodnjih jutranjih meglicah je namreč spet napočilo sijajno sončno vreme, tako da je malokdo ostal doma. Po uradnejših nedeljskih kosilih po gostilnah so se ljudje včeraj raje odpravili v naravo. Marsikje ob cestah in na travnikih je bilo mogoče zagledati skupinice, ki so si privoščile piknik v naravi. Prav tako dobro obiskane pa so bile vse steze in stezice Krasa in Glinščice, kjer so ljudje prebavljali nedeljsko kosilo.

Tudi včeraj je bilo mesto torej popolnoma prazno. Kdor je iz službenih ali drugačnih dolžnosti moral ostati v Trstu, si ni mogel privoščiti niti skodelice kave, saj so bili vsi bari in vse gostilne neusmiljeno zaprti. Vprašanje je, kam so se zatekli turisti, ki jih je bilo letos v Trstu nadpovprečno več kot ostala leta. Upati je le, da so se tudi oni podali na gostoljubnejši Kras.

Ce si je večina ljudi lahko privoščila res veselo in prijetno veliko noč, tako da je praznike preživela s sorodniki in prijatelji, pa se je mnogo naših someščanov moralo tudi včeraj in predvčerajšnjim boriti proti osamljenosti in mukam starosti. Po domovih za ostarele in po bolnišnicah so namreč prazniki bolj žalostni od ostalih dni, tako da samo obisk ljubljenih oseb olajša muke bolezni in osamljenosti. Mnogi pa te obiskov niso prejeli in so praznike, ko je po bolnišnicah in domovih tudi manj osebja, preživeli v pravi samoti.

B. G.

Na slikah velikonočna kronika skozi objektiv našega fotoreporterja Maria Magajne. Zgoraj: osmice so bile tako v nedeljo kot včeraj priljubljen cilj tržaških izletnikov, kot priča prizor iz osmice v Samatorci. V sredi in spodaj: lepo pomladansko vreme je privabilo na barkovljansko nabrežje ne samo veliko sprehajalcev, ampak tudi marsikaterega ljubitelja sonca in morja. Pogumnežev, ki bi si upali v morje, pa je bilo kaj malo.

Velikonočni zapisi kronista

Pa smo preživeli tudi te velikonočne praznike. Nekateri na izletih, na kosilih, drugi kar doma, v družinskem krogu - vsi pa ob tako lepem vremenu, kot bi bilo posebej naročeno.

Ce so Tržačani zapuščali svoje mesto, so jih kar dobro nadomestili turisti, ki so bili najštevilnejši prav v Miramarskem parku. Upravitelji gradu in parka so nam povedali, da že dolgo ni bilo takšnega navala na ta turistični objekt. Med obiskovalci so bili mnogi Avstrijci, Nemci, tudi Holandci, pa Francozi in seveda obiskovalci iz drugih delov Italije.

Pravijo, da je bil naš Kras tako zaseden, da skoraj ni bilo mogoče dobiti prostorčka, ne samo v gostilnah in restavracijah, temveč tudi na travnikih in gmajnah. »Mislili smo, da se bomo spočili od mestnega vrveža in drendaja, pa smo prišli v naravo, kjer pa je kar mrgolelo izletnikov, po večini zelo glasnih in dobro razpoloženih,« so se nam nekateri potožili.

Promet preko obmejnih blokov je bil povsod kar gost in živahen; najbolj seveda na Škofijah, pri Lazaretu in na Pesku, torej na blokih, ki vodijo v Istro, ali pa dalje proti Opatiji in Reki. Kakih 12.000 je bilo turistov v soboto in nedeljo samo v Portorožu; prav tako dobro obiskani pa so bili tudi Umag, Poreč, Rovinj, pa tudi Motovun, Pazin itd. Velik obisk je bil tudi v Lipici, Sežani in v vseh gostilnah, tja do Divače in še naprej.

Ljudje so se dobro pripravili na praznike. Ko smo v soboto skušali kupiti še kak pirh, ga skorajda sploh nismo našli več v trgovinah. Imeli so jih morda še, a le tiste, posebno drage, za katere je bilo treba odšteti preveč denarja. Še nikoli nismo prodali toliko pirhov, »colomba«, potic in preznicov, kot letos, pa ni bilo nič poceni, so se pohvalili trgovci.

V soboto je bilo v Trstu tudi kar veliko jugoslovanskih turistov. V zvezi s temi naj omenimo, da smo na Garibaldijevem trgu v soboto proti večeru naleteli na pet velikih avtobusov z Reke, na katerih so bili veliki napis »Pokrajinsko srečanje jehovskih družin«. No, kaj takega pa še ne. Da hodijo Jehovci iz vseh krajev v naše mesto, je že znana stvar; toda, da bi prišlo tolikšno število vernikov celo s področja Reke in kar na pokrajinsko srečanje, je bilo verjetno prvič. Resda so bili izletniki vse prej kot versko zbrani; v rokah so nosili torbe in pakete, kar pomeni, da jim je jehovsko srečanje služilo bolj za nakupe in drugo.

Kljub temu obilju in izobilju pa smo tudi v soboto in nedeljo srečali v središču mesta nekaj mladih, ki so sedeli na pločniku in kazali mimoidočim tablico z napisom »lačen sem, prosim za pomoč«.

Ob vsem tem ne smemo pozabiti tudi na »madonarje«. Tudi ti so nas, kot vsako leto ob tem času, obiskali in poslikali številne pločnike in trge s svetimi podobami. Po tem, kar so zbrali v svojih kapah in škatlah sklepamo, da so bili Tržačani v glavnem kar radodarni. (N. L.)

Škof Bellomi v velikonočni homiliji

O grehih Trsta in Tržačanov

Tržaški škof Lorenzo Bellomi je v svoji velikonočni homiliji v tržaški stolnici zelo ostro kritiziral nekatere napake in stranpoti Tržačanov. V odstavku o grehu je med drugim dejal: »V Trstu, kjer živimo vsak dan svojo veliko noč, ne manjka makroskopskih in zaskrbljujočih znakov, ki kažejo na idejne in conceptualne stranpoti, na razkroj načel in vrednot, na temeljno zanikanje, popoln odklon, na prestopništvo, ki je postalo že teorija in sistem.«

Škof Bellomi je nato imenoval grehe Trsta in Tržačanov in takole govoril: »Naj bo v velikonočni svetlobi in miru škofu dovoljeno, da se vpraša in vas vpraša, kaj pojmuje kot omiko. Je morda omika veliko število ločitev in splavov, po katerih Trst prednjači v vsedravnem merilu? Če smo zares omikani, kako je potem mogoče, da se zavemo, da je sosed umrl, ko prične zaudarjati po mrliču in moramo poklicati sile javnega reda, da vdrejo v stanovanje?«

Pomeni morda civilno sožitje to, da pozabimo na ostarele in jih pustimo same, tudi ko si ne morejo pomagati, ko so bolni in šibki? In kaj pomenijo razsijena brezbržnost do duševno in telesno prizadetih oseb, vedno pogostejši alkoholizem in razširjanje erotizma? Kam uvrstiti ponavljajoče se izbruhe etnične nestrpnosti, sum v tujca, izbruhe nacionalizma? Kakšne človeške in civilne vrline so to?

V mestnih vrhovih, med odgovornimi političnimi delavci, v upravnih in

poklicnih središčih opažamo nelagodje, ki je značilno za stranke in njihove notranje struje, za cehovske organizacije, predvsem pa za tiste, ki prikrivajo svoje mračne lastnosti z navidez spoštljivimi oznakami. Poleg tega je v našem mestu veliko zmedenih pojmov o ideologijah, družbeni in poklicni etiki, velika in strastna je želja po ključnih mestih. Zaradi vsega tega vedno bolj odlašamo, ko je treba rešiti probleme, premalo skrbimo za tiste osnovne usluge, ki bi pomenile pomembno pridobitev za človeka in občane. Ta nepremičnost je podobna

smrti, saj ubija pravice, zaupanje in upanje; pogostokrat je kriva za posameznikovo civilno in tudi fizično smrt. Tržaški škof Bellomi je svojo homilijo zaključil z velikonočnim voščilom, poslušalci pa so se prav gotovo spomnili na vrsto škandalov in škandalčkov, ki so pretresli naše mesto in razkrili pod belo lupino gnilo jedro. Tega seveda ne smemo posploševati, saj je sam škof precej jasno pokazal, na čigava pleča naj pade bič...

Na sliki (foto Magajna): po velikonočni maši pri Sv. Justu se je škof zdržal z verniki.

informacije SIP uporabnikom

Plačilo telefonskega računa za 2. dvomesečje 1989

Opozarjamo abonente, da je že zapadel rok za poravnavo telefonskega računa za 2. dvomesečje 1989.

Opozarjamo vse, ki račun še niso poravnali, naj to store čimprej po možnosti pri naših krajevnih sedežih. Na ta način se bodo izognili doplačilu zaradi zamude ali preinitvi, kot predvidevajo zakonska določila. Račun lahko poravnajo na pošti ali na kateremkoli bančnem zavodu ter nato pokličejo št. 188 (brezplačno) in sporočijo podatke o vplačanem računu.

Važno opozorilo

Na telefonskem računu so na posebnem mestu razvidni zneski prejšnjih dvomesečij, v katerih ni bil poravnani račun.

GRUPPO IRI STET

Società Italiana per l'Esercizio delle Telecomunicazioni p.a.

POTOVALNI URAD AURORA

vabi na naslednje izlete in potovanja:

- od 11. do 25. 4. 1989 na Rodos ali Kreta - cena od 720.000 lir dalje
- od 21. do 29. 4. 1989 - Egipt - cena od 1.255.000 lir dalje
- od 22. do 25. 4. 1989 - otok Rab - cena 162.000 lir
- od 23. do 25. 4. 1989 - otok Krk - cena 148.000 lir
- od 23. do 25. 4. 1989 - Mali Lošinj - cena 142.000 lir
- od 29. 4. do 1. 5. 1989 - otok Krk - cena 148.000 lir
- od 2. do 9. 5. 1989 - Tunizijska tura - cena 785.000 lir
- od 17. do 24. 5. 1989 - Španska tura - cena 875.000 lir.

KRIŽARJENJA OD 690.000 LIR DALJE!

Informacije in vpisovanja pri potovalnem uradu AURORA, Ul. Milano 20, tel. 60261 in v Gorici pri GOTOUR, Ul. Nazario Sauro 12, tel. 531213.

Zeleni in Slovenci Kje so vzroki za nezaupanje

Koprske Primorske novice so v zadnji številki objavile daljši zanimiv intervju z deželnim svetovalcem Zelene liste Andreom Wehrenfennigom. Na vprašanje novinarja, zakaj italijanski zeleni doslej niso v Rimu predložili nobene-ga zakonskega osnutka za zaščito vseh Slovencev v Italiji, je intervjuvanec med drugim dejal: »V zelenem gibanju še do nedavna ni bilo nobenega Slovence, in torej od njih ni prišla nobena samostojna pobuda. Pobuda krožka Studenci je bila prva taka, ki je iskala podporo zelenih. Dejansko so bile slovenske organizacije zelo nezaupljive do zelenega gibanja in v marsičem še danes gledajo na nas podcenjujoče. Slovenci so se doslej združevali predvsem v tradicionalnih političnih strankah, s komunisti, socialisti in Slovensko skupnostjo, nas so ignorirali. Šele v zadnjih mesecih je vse več mladih Slovencev, ki delujejo v naših vrstah.«

Wehrenfennig prav gotovo pozna slovensko vprašanje, sam je eden redkih "neslovenskih" Tržčanov, ki se je naučil slovenske organizacije zelo nezaupljive ne gre podcenjevati. O "nezaupanju" Slovencev do zelenega gibanja, (vedno manj ga lahko enačimo s to ali ono stranko) pa bi bilo prav izraziti nekaj pripomb, predvsem zaradi domnevne konservativnosti, ki naj bi bila kriva sumničnej. Wehrenfennig namreč v istem intervjuju izraža skrb, da Slovenci v Italiji ne bodo razvijali zelenih gibanj in da se bodo držali "svojih starih metod".

Teza o nezaupanju je verjetno osnovana, sami zeleni pa je ne bi smeli pripisovati le neki slovenski konservativnosti ali pa "zapiranju" vase, kot to pogostokrat poenostavljajo. Ne da bi obujali zgodovino in kmečki izvor številnih Slovencev, se nam le zdi potrebno opozoriti na nekatere dogodke, ki so vzbudili med Slovenci sume. Verjetno jih sam Wehrenfennig pozna, saj morajo tudi zeleni računati z nekaterimi hipotezkami.

Številni Tržčani so v svoji meščanski samopašnosti razvijali in razvili kolonizatorski odnos do bližnje okolice, to je do Krasa. V tem naše mesto ni bilo izjema, posebnost pa je bila, da je zgrešen odnos do narave prerasel v narodni problem. Krasčeva namreč ni označevala le kmečka obleka, govoril je tudi drugačen jezik in bil drugačne narodnosti. Ni bil le kmet, ampak tudi Slovenec. Na čuden način sta se združila negativen odnos do narave in do Slovencev, pri tem se je meščan čutil dvakrat "močnejši": kot meščan in Italijan. Zadeva je silno poenostavljena, vendar v svoji osnovi resnična; niso morda številni nedeljski izletniki teptali travo in istočasno ozmerjali lastnika travnika s klasičnim "ščavo"?

Zadeva se je še toliko bolj zapletla, ko so isti krogi zavihteli "naravovarstveno" zastavo, kot se je zgodilo po podpisu osimskih sporazumov. Del Tržčanov se je takrat ogrel za novo gibanje, ki je glasno in jasno poudarjalo obrambo Krasa in svoje nasprotovanje do Slovencev. Omenjeni gesli sta bili za Listo za Trst zelo učinkovito propagandno sredstvo, obramba Krasa pa je kmalu postala plemenita parola za neplemenite cilje. Vsekakor so tržaška množična občila, Lista in nekatere druge skupine uveljavile dvoumno ljubezen do narave, ki je postala eno izmed uradnih gesel našega mesta.

Vse je postalo še toliko manj razumno, ko so tržaške občinske uprave in občinski mošje, ki so jih izvolili prav ti dokaj konfuzni "brambovci", pričeli podpirati načrte, ki so objektivno škodili Krasu: od novih avtocestnih povezav pa do lokacije sinhrotrona pri Bazovici.

Iskre ni naravovarstveniki in njihove organizacije se takrat (nekateri še danes!) niso znali dobro in jasno "predstaviti". Predolgo so dovolili, da so se nacionalistične parole mešale z vzkliki po "rešitvi Krasa". Predolgo je uradni "ekologizem" pogojeval drugače resne naravovarstvene organizacije. Slovenci smo pač ljudje kot ostali in prav gotovo so nas določene izkušnje zaznamovale. Ni torej čudno, če se marsikdo namrdne, ko sliši pogovore o varstvu narave in Krasa. Kot ljudje pa znamo ceniti iskrene prijatelje in ločiti Julko od plevela. V bitki za drugačno lokacijo sinhrotrona se je in se bo izoblikovalo marsikatero novo zavezništvo in celo prijateljstvo. Konec koncev so se lažni ekološki razkrinkali prav ob konkretnih vprašanjih in problemih.

A. M.

Priljubljena skodelica kave od ponedeljka 100 lir dražja

Med podražitvami, ki jih napoveduje nov cenik združenja upraviteljev javnih lokalov FIPE (Federazione italiana pubblici esercenti) in ki zadeva bolj ali manj vso ponudbo barov, je tudi podražitvev tako priljubljene skodelice kave. V splošnem bodo nove tarife po napovedih višje za kakih 10 do 12 odstotkov, za skodelico kave pa naj bi - od prihodnjega ponedeljka, 3. aprila, namesto dosedanjih 800 po novem morali odšteti 900 lir.

Odločitev stanovskega združenja naj bi veljala za vso deželo Furlanijo-Juljsko krajino, sprožila pa so jo navodila vsedržavne zveze FIPE, ki je svoj cenik zadnjič obnovila januarja 1988. Medtem so baje v drugih severnoitalijanskih deželah že podražili tako kavo kot druge brezalkoholne in alkoholne pijače, tako da smo baje pri nas v zamudi. Razlogi za povišek cen - pravi tiskovna nota deželne FIPE - izhajajo iz trenutnih razmer na tržišču, iz povišanja splošnih stroškov, stroškov za delovno silo in iz večjega davčnega pritiska. Razlogi torej, ki nas splošno silijo cene navzgor, in to v vseh sektorjih široke porabe.

Sicer pa je bilo podražitev cene skodelice kave pričakovati, kljub temu da se cena surove kave medtem ni povzpela (baje se je celo znižala). Kot dokazujejo simptomi oživiljene inflacijske rasti, je vrsta vladnih davčnih posegov ob koncu lanskega leta sprožila verigo podražitev, med katerimi

so tudi cene nujnih sestavin skodelice kave, kot sta mleko in sladkor. Še večjo težo pa imajo režijski oziroma obratovalni stroški, ki ceno kave bremenijo s povečanimi stroški za delovno silo, za elektriko, vodo in plin ter za davek na dodatno vrednost IVA. Po izračunih organizacije FIPE naj bi tako skodelica kave v Trstu stala prodajalca okrog 760 lir, kar pomeni, da je doslej njegov zaslužek znašal samo 40 lir, z novo podražitvijo pa naj bi se povzpela na 140 lir na skodelico.

Kakorkoli, v tem tednu bomo za kavo odštevali še vedno po 800 lir, s prihodnjim pa se bomo jezili. Pa ne za 100 lir, ampak za tistih nekaj tisoč več, kolikor jih bomo - pač glede na količino popite barske kave - mesečno porabili več kot do sedaj.

Po rešitvi dolgotrajnega sindikalnega spora Prazniki nam tokrat končno niso zapustili poplave smeti

Po dobrih štirih mesecih križev in težav z odvažanjem trdih mestnih odpadkov, ki so Trst in tudi kraško planoto spremenili v pravi "svinjak", smo končno preživeli praznični velikonočni "most" v bolj civiliziranem okolju. Dokaz, da je z dobro voljo in predvsem z resno zavzetostjo mogoče priti do dna tudi takim, na videz nerešljivim problemom, kakršen je bil dolgotrajna tržaška "smetarska vojna".

V soboto smo praznični konec tedna pričakali s končno pozitivno bilanco: delavci občinske smetarske službe in 18-članska četica zasebne tvrdke Dusty so namreč pretekli teden "pospravili" kar dvesto (ali če smo natančni 199) ton odpadkov in tako končno spraznili in očistili mesto vse tiste nesnage, ki se je postopoma zbirala od konca lanskega novembra.

Zasluga za "čiste" velikonočne praznike pa ne gre samo dejstvu, da so občinska uprava in smetarji oziroma vozniki tovornjakov občinske smetarske službe, vpisani v avtonomne sindikate, končno le našli skupni jezik in sklenili sindikalno premirje. Medtem se je v občinski smetarski službi marsikaj premaknilo tudi v organizacijskem smislu. Predvsem je Občina poskrbela za nove velike poulične kovinske zbiralnike smeti, ki so zamenjali dosedanje manjše plastične zbiralnike po hišnih vežah. Res je, da so prebivalci tako prisiljeni nesti vrečke s svojimi smetmi čez hišni prag do prvega vogala, vendar se je v zameno olajšalo delo smetarjev, ki so bili prej prisiljeni se prebijati skozi ozke in zaparkirane ulice od hiše do hiše. Druga novost pa je sedem novih smetarskih tovornjakov bele barve (ki bo v prihodnje barva prenovljenega avtomobilskega parka občinske smetarske službe), ki imajo vsak po 145 stotov nosilnosti in so svoj ognjeni krst doživeli prav med intenzivnim delom preteklega tedna.

In končno še tretja novost, zgoraj omenjena zasebna tvrdka Dusty (kar v angleščini pomeni "prašno"), ki ji je občinska uprava poverila v zakup dela za odvažanje mestnih odpadkov. Po besedah občinskih upraviteljev gre za resno podjetje, ki deluje po vsej Italiji, svojo centralo pa ima v Palermu. V Trstu, kjer je njen sedež za Severno Italijo, se je občinskim smetarjem pridružila s svojo ekipo osemnajstih na določen rok zaposlenih delavcev in s šestimi tovornimi vozili. Zakupna pogodba se bo iztekla 26. aprila, vendar tvrdka upa, da jo bodo občinski mošje pripravili podaljšati. Za sedaj ima na svoji skrbi predele mesta, ki gredo od Alturine in Rovt preko Melare, Rocola in hipodroma do ulic San Pasquale in Piccardi. Z eno ekipo je podjetje Dusty poskrbelo tudi za odvoz smeti v noči med nedeljo in ponedeljkom, in tako preprečilo, da bi se v

dveh prazničnih dneh (kot ponavadi doslej) nakopičilo preveč smeti. Druga "praznična" ekipa, tokrat občinskih smetarjev, pa je bila na delu preteklo noč in tako smo današnji delovni dan dočakali z občutno bolj urejenim okoljem.

Končno pozitivne ugotovitve, ki smo jih pravkar zapisali, pa so v resnici le tolažba ob pomanjkanju tistega, kar bi moralo biti v omiknem svetu samo po sebi umevno. In ko pravimo "omikani svet" pri tem ne mislimo samo na sposobnost in učinkovitost krajevne uprave, ki ji konec koncev občani plačujejo za službo odvažanja odpadkov. Avtokritično moramo začeti pri sebi, pri svojem civilnem občutku, za katerega zlasti v Trstu tolikokrat slišimo, a ga bolj malo vidimo. Ne moremo ga omejiti le na notranjo stran hišnega praga, saj se naš odnos do okolja nadaljuje tudi (in predvsem) tedaj, ko ga prestopimo. Nič ne bo pomagala še tako učinkovita smetarska služba, če bomo sami odlagali vrečke smeti zraven namesto v zbiralnike, če bomo praznili avtomobilске pepelnike ob robu pločnikov, če bomo s prebranimi časopisi in z odrabljenimi avtobusnimi vozovnicami "krasili" svoje mestno okolje. Krajevni upravitelji pa imajo ob tem dolžnost, da nam s koši in zbiralniki za smeti pomagajo prebujati in ohranjati to našo majavo civilno zavest.

Na sliki (foto Magajna): upajmo, da nam takih, komaj kakih deset dni starih "smetarskih" prizorov v prihodnje ne bo treba več gledati!

Dionea: spomladanske vožnje proti Istri

Potniška motorna ladja Dionea iz flote beneške Jadranske plovne družbe (Società Adriatica di Navigazione) je z velikonočnimi prazniki zaključila zimski premor in spet začela voziti na progi med Trstom in istrskimi mesteci. Prvič letos je s priveza ob tržaški Pomorski postaji odprla pretekli četrtek ob 8. uri in se napotila proti Pulju, od koder se je vrnila v Trst okrog 20. ure. Predvčerajšnjim, v nedeljo, je Dionea plula do Poreča in nazaj, včeraj pa je začela svoj redni spomladanski urnik. Ta predvideva v ponedeljek povezavo s Puljem, v četrtek s Porečem, v soboto in nedeljo pa z Rovinjem. Z začetkom poletja bo Dionea podaljšala svojo pot tudi do Gradeža.

V središču mesta trčila rešilec in osebni avto

Na nevarnem križišču med ulicama Milano in Carducci je včeraj dopoldne prišlo do trčenja med rešilcem Rdečega križa in osebnim avtomobilom. V trčenju so se lažje ranile tri osebe; zdravniško pomoč so jim nudili v katinarski bolnišnici.

Rešilec je upravljal 46-letni voznik Giuseppe Malattia od Sv. Marije Magdalene Spodnje 3361. Z vključeno sireno je rešilni avto hitro vozil po Ulici Carducci, namenjen pa je bil v Ulico Commerciale. Na omenjenem križišču je iz vzrokov, ki jih morajo karabinjerji še natančneje ugotoviti, prišlo do trčenja z avtom opel ascona. Avtomobil je upravljal 30-letni karabinjer Salvatore Lo Biundo iz Istrske ulice 54. Poleg obeh voznikov se je v prometni nesreči poškodovala tudi Lo

Biundova 29-letna sopotnica Rossella Simeoni iz Ulice Cologna 14.

Rdeči križ je na kraj nesreče poslal drug rešilni avto, ki je odpeljal v katinarsko bolnišnico Malattio in Simeoniev. Zdravniki so jima nudili le prvo pomoč in ju nato poslali domov. Vozniku rešilca so napovedali tri tedne zdravljenja, dekla pa bo okrevalo v dveh tednih. Lo Biundo je nekaj časa še ostal na kraju nesreče, da bi svojim kolegom natančno obrazložil, kako je prišlo do trčenja, nato pa je tudi on odšel v katinarsko bolnico, kjer so mu nudili zdravniško nego in napovedali tri tedne zdravljenja, naposled pa ga odpustili.

■ Danes ob 18. uri bo v bivšem begunskem taborišču pri Padričah srečanje vseh tistih, ki bi radi sodelovali pri organizaciji manifestacije, s katero bodo tržaški naravovarstveniki posvetili drevesa območja T8 brazilskemu naravovarstveniku Chicu Mendesu. Mednarodno združenje International Survival je namreč pozvalo vse naravovarstvenike sveta, naj se borijo za to, da bi v vsakem mestu posvetili vsaj eno drevo temu Brazilcu, ki so ga brezdušni gospodarstveniki usmrtili, ker se je boril proti uničevanju amazonskega pragozda. Tržaški naravovarstveniki pa želijo posvetiti Mendesu vsa drevesa bazovske gmajne, kjer bi morali zgraditi sinhrotron, in na tak način protestirati proti takšni izbiri njegove lokacije.

Od četrta v Galeriji TK

O vlogi sodobne umetnosti v slikah Bojana Gorenca

Po razstavi grafične mape jugoslovanskega slikarja in grafika Kemala, ki živi in uspešno dela v Parizu, ter po prodajni razstavi, nam bo Galerija Tržaške knjigarne ponudila v četrtek letošnjo prvo pravo spomladansko razstavo, ki ni spomladanska le zaradi sezone, v kateri jo prirejajo, pač pa tudi zato, ker razstavljalet spada v najmlajšo in uspešno generacijo slovenskih umetnikov. Bojan Gorenec, letnik 1956, spada namreč med najuspešnejše ustvarjalce mlajše slovenske generacije in je pravzaprav predstavnik tiste alter-generacije mlajših umetnikov, ki si je ustvarila ali je našla nove kanale za predstavljanje svoje ustvarjalnosti ter zanemarila uradnejše kroge.

Gorenec se je rodil v Ljubljani in je tam dokončal tudi Akademijo likovne umetnosti. Za sabo ima že nešteto samostojnih razstav, predstavljal pa se je zlasti v ljubljanskem in beograjskem študentskem kulturnem centru, kjer si večkrat utreje pot najzanimivejši mlajši umetniki. Na seznamu njegove razstavne dejavnosti pa ne manjkajo niti Bežigradska galerija v Ljubljani, koprška galerija Meduza in Salon Muzeja savremene umetnosti v Beogradu.

Gorenec, ki bo v Trstu predstavil petnajst slik, je sam napisal uvodni tekst v katalog, v katerem se sprašuje po vlogi in izvirnosti ter po kriterijih vrednotenja sodobne umetnosti. »Danes, ko je slikarstvo po moderni izkušnji postalo transparentno in njegova sredstva na videz vseuporabna,« piše Gorenec, »stoji slikar na nek način pred problemom: na kakšen način naj vstopi skozi zgodovinsko izkušnjo v prakso, ne da bi se izgubil v njeni amorfni asimilatorni zmognosti in ne da bi nasedel lastni fantazmi o edinstvenosti in pravilnosti svoje slikarske geste...«

»Pojmovanje slike skozi materialnost (npr. kubistične) - razmišlja dalje Gorenec v katalogu - le prikriva lastno substanco, ki se skriva v razmerjih med predstavami, subjektom in nezmožnostjo umetnosti, da bi se skozi pojmovanje same sebe kot specifične socialna praksa presegla v avtonomni družbeni faktor, pač na način, ki bi se prilegal njeni težnji po avtonomnosti in suverenosti posameznika. Skratka: potrebno je vnaprej priznati, da je slikarjeva želja po resnici neuresničljiva ter da je šele iz takega izhodišča danes slikarstvo možno in potrebno.«

■ Danes ob 15. do 19. ure bodo člani naravovarstvenih združenj, ki zahtevajo referendum za spremembo zakonov o lovu, o lovu na ptice selivke, o gradnji cest in o odpadkih ter za spremembo deželnih norm, ki se križajo z državnim zakonom Galasso, postavili v Ul. delle Torri (za cerkvijo Sv. Antona) stojnico, na kateri bodo zbirali podpise. V deželi Furlaniji-Juljskikrajini bi bilo treba zbrati 500 podpisov, zato da bi deželni svet lahko pregledal zahtevo po referendumih. Za njihov razpis pa bi bilo treba zbrati skupno 20 tisoč podpisov.

† Prenehalo je biti plemenito srce

prof. Žitomira Terčelja

Pogreb bo jutri, 29. t. m., ob 10.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na mavhinsko pokopališče.

Za njim žalujejo: žena Marta, hči Verenka z možem Vasilijem, sestra Anka z možem Aldom in sinom Markom, tašča Marica ter drugo sorodstvo.

Iskre hvala zdravniškemu osebju 3. medicinskega oddelka in posebno požrtvovalnim bolničarkam ter osebnemu zdravniku dr. Igorju Guštinu. Srčna hvala tudi domačemu župniku dr. Markuži.

Vižovlje, Trst, Ajdovščina, 28. marca 1989

Ob prerani smrti prof. Žitomira Terčelja izreka sekcija Slovenske skupnosti Devin-Nabrežina najbolj občuteno sožalje ženi, hčerki in ostalim sorodnikom.

Ob izgubi dragega moža in očeta prof. Žitomira Terčelja, bivšega dolgoletnega prizadevnega predsednika čebelarkega konzorcija izrekajo člani konzorcija iskreno sožalje družini.

TK Galerija
Ul. sv. Frančiška 20

Vas vabi na ogled razstave
slovenskih in italijanskih mojstrov

Slike ponujamo do konca meseca marca
S POSEBNIM POPUSTOM

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Hugo von Hofmannsthal
SLEHERNIK
Režija Mario Uršič

Igrajo: Boris Kralj, Boris Cavazza, Anton Petje, Bogdana Bratuž, Miranda Caharija, Lidija Kozlovič, Vladimir Jurc, Mira Sar- doč, Livij Bogatec, Jožko Lukeš, Adrijan Rustja, Silvij Ko- bal, Alojz Milič, Maja Blagovič, Stanislava Bonisegna, Tone Gogala, Stojan Colja, Tanja Pečar, Irena Zubalič, Alda Sosič, Drago Gorup, Claudio Misculin, Igor Starc, Martina Ozbič

Premiera v petek, 31. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu - ABONMA RED A

Ponovitvi
v soboto, 1. aprila, ob 20.30 - ABONMA RED B - prva sobota
v nedeljo, 2. aprila, ob 20.30 - ABONMA RED C - prva nedelja

Obvestilo uprave Občine Dolina

Uprava Občine Dolina, sporoča, da bo tudi letos priredila občinsko razstavo domačih vin, in sicer v sklopu tradicionalne Majence v Dolini, od 6. do 9. maja letos.

V ta namen občinska uprava vabi vinogradnike iz dolinske ob- čine, naj se prijavijo na razstavo v tajništvu občine, lahko pa tudi po telefonu na številke: 228110, 228127 in 228392. Prijave spreje- majo do 31. marca, vsak dan med 9. in 12. uro.

razna obvestila

Enotna komisija za vprašanja bor- cev, aktivistov in vojaških invalidov NOV v sodelovanju z Zadržnim cen- trom za socialno dejavnost obvešča, da sprejema do 7. aprila t. l. prijave za 10- dneвне oddihe v Sloveniji. Prijave in in- formacije na sedežu Zadržnega centra v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 360324 vsak dan, razen sobot od 9. do 12. ure.

Naročene fotografije, ki so bile po- snete na proslavi 100-letnice Ciril-Meto- dove šole v Kulturnem domu, so na raz- polago v Tržaški knjigarni.

TPPZ Pinko Tomažič - V petek, 31. t. m., ob 20.30 bo ves ansambel imel gene- ralno vajo za nastop na Primorski poje.

razstave

V galeriji **Cartesius** je na ogled do 13. aprila razstava grafičnih del 24 slikarjev.

V galeriji **S. Michele** - Ul. S. Michele 8 - je odprta do 31. t. m., razstava z naslo- vom **MLADE ŽENSKÉ MITTELEURO- PE**, na kateri sodelujejo Vesna Benede- tič, Valentina Furlan, Liliana Maggolini, Barbara Paganini, Martina Stuffer in Analisa Zelik. Urnik: ob delavnikih od 17. do 22. ure, ob praznikih ob 10. do 13. ure.

V galeriji **Torbandena** bo do konca marca odprta razstava znanih italijanskih slikarjev našega stoletja. Urnik: od 10. do 12.30 in od 16.30 do 20. ure od ponedelj- ka do sobote.

UL. SV. FRANČIŠKA 20

Vas vabi
v četrtek, 30. t. m., ob 18. uri
na otvoritev razstave slikarja
BOJANA GORENCA

včeraj - danes
Danes, **TOREK, 28. marca 1989**
STANIMIR
Sonce vzide ob 6.53 in zatone ob 19.27
- Dolžina dneva 12.34 - Luna vzide ob 1.12 in zatone ob 9.14.
Jutri, **SREDA, 29. marca 1989**
JANKO
PLIMOVANJE DANES: ob 0.12 najviš- je 38 cm, ob 7.22 najnižje -33 cm, ob 14.02 najvišje 3 cm, ob 17.47 najnižje -4 cm.
VREME VČERAJ: Temperatura zraka 14,8 stopinje, zračni tlak 1022,5 mb raste, brezvetrje, vlaga 50-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 10,3 stopinje.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Od torka, 28. marca, do sobote, 1. aprila 1989
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).
ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnunjše primere.
Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).
ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnunjše primere.
Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (Žavlje).
ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnunjše primere.
ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

koncerti
Società dei concerti - Tržaško kon- certno društvo. V ponedeljek, 3. aprila, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil violončelist R. FILIPPINI.

šolske vesti
Sindikat slovenske šole - tajništvo Trst obvešča državno neučno osebe, ki ni še v staležu, da bo do 15. 4. 1989 ODPRT ROK ZA VKLJUČITEV NOVIH PROSILCEV V POKRAJINSKE LESTVI- CE OSEBJA A.T.A. Kdor je bil že vklju- čen v lestvice v šolskem letu 1987/88 in 1988/89, bo vključen tudi v novo lestvi- co, mora pa predložiti vse dopolnilne diplome in službene liste ter poseben formular. Informacije in formulare dobi- jo zainteresenti na sedežu sindikata v Ul. Carducci 8 ob torkih in četrčkih od 11. do 12. ure ter ob sredah in petkih od 16. do 18. ure.

gledališča
KULTURNI DOM
Slovensko stalno gledališče bo pred- stavilo v petek, 31. t. m., ob 20.30 premie- ro, delo Huga von Hofmannstahla SLE- HERNIK v režiji Maria Uršiča. ABON- MA RED A.
Ponovitve od 1. do 9. aprila.
VERDI
Nocoj ob 19. uri (red C) ponovitev opere PARSIFAL Richarda Wagnerja. Di- rigent Spiros Argiris, režija Giancarlo Menotti.
V vlogi Amfortasa bo nastopil bariton Knut Skram.
ROSSETTI
Nocoj ob 20.30 (red premiera) bo Teat- ro Stabile iz Bocna predstavilo delo Mar- garethe von Trotta SVINČENA LETA. Režija Marco Bernardi. V abonmaju od- rezek št. 9. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.
CRISTALLO - LA CONTRADA
V soboto, 1. aprila, ob 20.30 bo na spo- redu premiera dela L. Pirandella TUTTO PER BENE z G. Tedeschijem in G. Fen- zijem.

izleti
SPDT vabi člane na pohod po Vertika- li od Brišchkov, mimo Volnika do Zagrad- ca. Pohod bo v nedeljo, 2. aprila, in bo združen z markacijsko akcijo. Zbirališče je v Briških ob 9. uri pri trgovini PAPI SPORT. Izlet vodi Peter Suhadolc.
Društvo slovenskih upokojencev v Trstu priredi 5. aprila izlet v Vitovlje (na kmetiji) in okolico. Vpisovanje v sredo, 29. t. m., od 10. do 11. ure v naših prostori- h v Ul. Cicerone 8.

mali oglasi
OSMICO je odprl Aljoz Milič v Repnu št. 49. Toči-belo vino in teran.
OSMICA je odprta pri Frandoli, Slivno 25.
OSMICO ima odprto Sergio Ferfolja pri Piščancih.
PRODAM golf GTI, letnik 1981. Tel. 228140.
PRODAM fiat 127, letnik 1979 za 1.300.000 lir. Tel. 200834.
PRODAM diatonično harmoniko. Tel. 0481/391209.
PRODAM psičke pasme dobermann. Tel. ob večernih urah na št. 214475.
NUDIM pomoč pri gospodinjstvu. Tel. 578323.
IŠČEM zaposlitev kot hišna pomočnica. Tel. 003866/25934 od 18. do 20. ure.
FIATOV USLUŽBENEC proda fiat tipo 1400 po ugodni ceni. Tel. 229224.
FANT s slabim znanjem italijanskega je- zika išče zaposlitev v Trstu ali okolici. Tel. 003866/58618.
UNIVERZITETNA študentka nudi lekcij- je angleščine in nemščine. Tel. 229234.
DIPLOMIRANA PRAVNICA z aktivnim znanjem slovenščine, srhobvrščine, angleščine in poljščine išče zapostli- tev, tudi honorarno. Tel. 380603.
STARINARNICA BIZJAK IN KERŠE- VAN, Erjavčeva 43, Nova Gorica, tel. 003865/22326, blizu mejnega prehoda pri Škobrijelovi ulici, nudi vse vrste starin po ugodnih cenah.
IZGUBILA sta se psa, tribarvni seter in nemški ptičar rjave barve z belo liso na glavi. Poštenega najditelja prosimo, da telefonira na št. 232141.

prispevki
V spomin na sinova Sergija in Gabrija darujejo starši 100.000 lir za FC Primorje, 100.000 lir za MPZ V. Mirk, 100.000 lir za Godbeno društvo Prosek, 100.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Gabrovcu, 50.000 lir za ŠD Kontovel, 50.000 lir za amaterski oder J. Štoka, 50.000 lir za cerkveni pevski zbor na Prose- ku in 50.000 lir za ŽPZ Prosek - Kontov- el.
V spomin na Silvinega očeta Josipa Perčiča darujejo študentke Pedagoške akademije 50.000 lir za Sklad M. Čuk.
V spomin na Jožefa Perčiča darujeta Nadja in Aleš 20.000 lir za obnovo bolni- ce Franja.
V spomin na Angelo Bavčar, Grozdano Čebohin in Bortola Petronia darujeta Anica in Silvan Mesesnel 50.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gi- banja na tržaškem ozemlju, 50.000 lir za Zadržni center za socialno dejavnost in 100.000 lir za obnovo bolnice Franja.
V spomin na Zorota Werka darujeta Vida in Marčeta 50.000 lir za popravilo bolnice Franja.
Pustni odbor SAZGO (Salež - Zgonik) daruje 500.000 lir za občinsko knjižnico v Saležu.
Namesto cvetja na grob Josipa Perčiča darujeta Zvonko in Anica Rebula 20.000 lir za ŠK Kras.

Zimski vozni red vlakov

Velja od 25. septembra 1988 do 27. maja 1989

TRST-BENETKE-BOLOGNA-RIM-MILAN-TURIN-GENOVA-VENTIMIGLIA-BARI-LECCE	
Odhodi iz Trsta	
4.25	H/K Benetke
5.15	K Benetke §
5.50	H Benetke
6.17	B (Tergeste) Mestre-Milan-Tu- rin □
6.25	K Portogruaro § (1) (2)
6.50	E Benetke
8.12	H Benetke
8.50	E (Benetke Express) Benetke
9.50	K Benetke §
10.30	B (Marco Polo) Mestre-Rim *
12.25	H Benetke
13.45	K Portogruaro §
14.15	H Benetke
16.10	E Benetke-Milan
17.10	H Benetke
17.28	K Benetke
18.10	E Benetke-Bologna-Bari-Lecce (pogradi 2. raz. Trst-Lecce)
18.55	K Benetke §
19.30	K Portogruaro §
19.53	E (Simplon Express) Mestre-Mi- lan-Domodossola-Pariz (pogradi 1.-2. raz. Trst-Pariz; pogradi 2. raz. Beograd-Pariz; spalniki in pogradi 2. raz. Zagreb-Pariz)
20.30	H Benetke
21.35	H Benetke-Milan-Turin-Geno- va-Ventimiglia (spalniki in po- gradi 2. raz. Trst-Ventimiglia)

23.00	E Mestre-Rim (spalniki in po- gradi 1.-2. raz. Trst-Rim; spalniki Moskva-Rim, razen ob torkih in četrčkih; spalniki Budimpešta-Rim samo ob torkih in četrčkih)
Prihodi v Trst	
0.45	K/H Benetke §
1.50	H Benetke
6.50	K Portogruaro
7.20	H Ventimiglia-Genova-Turin- Milan-Benetke (spalniki in po- gradi 2. raz. Ventimiglia-Trst)
7.45	K Portogruaro § (2)
8.13	E Rim-Mestre (spalniki in po- gradi 1.-2. raz. Rim-Trst; spalniki Rim-Moskva, razen ob četrčkih in sobotah; spalniki Rim-Budim- pešta samo ob četrčkih in sobo- tah)
8.50	E (Simplon Express) Pariz-Do- modossola-Milan-Mestre (po- gradi 1.-2. raz. Pariz-Trst; pogradi 2. raz. Pariz-Beograd; spalniki in pogradi 2. raz. Pariz-Zagreb)
9.20	H Benetke §
10.13	E Lecce-Bari-Bologna-Benetke (pogradi 2. raz. Lecce-Trst)
11.13	H Benetke
13.05	K Portogruaro § (1) (2)
13.30	E Milan-Benetke
14.23	H Benetke
15.26	H Benetke
16.20	H Benetke §
17.50	H Benetke
19.10	H (Benetke Express) Benetke
19.55	K Portogruaro §
20.14	H Benetke
21.05	B (Marco Polo) Rim-Mestre *

21.40	B (Tergeste) Turin-Milan-Me- stre □
23.20	K Benetke
23.49	E Benetke
□ - 1. in 2. razred z dodatkom za brzovlak	
* - samo 1. razred z obvezno re- zervacijo	
§ - samo 2. razred	
(1) - vozi samo do 22. 12. 1988; od 9. 1. do 22. 3. 1989 in od 30. 3. do 27. 5. 1989	
(2) - ne vozi ob praznikih	
TRST-OPČINE-LJUBLJANA-ZAGREB-BEOGRAD-BUDIMPEŠTA-MOSKVA-ATENE	
Odhodi iz Trsta	
9.25	E (Simplon Express) Opčine- Ljubljana-Zagreb-Beograd-Bu- dimpešta-Moskva (pogradi 2. raz. Pariz-Beograd; spalniki in pogradi Pariz-Zagreb; spalniki Rim-Budimpešta samo ob četr- kkih in sobotah; spalniki Rim- Moskva, razen ob četrčkih in so- botah)
13.40	K Opčine-Ljubljana § (1)
18.38	H Opčine-Ljubljana § (1)
20.40	E (Benetke Express) Opčine- Ljubljana-Beograd-Skopje-Ate- ne (spalniki in pogradi 2. raz. Benetke-Beograd; pogradi 2. raz. Benetke-Atene)

Prihodi v Trst	
7.27	E (Benetke Express) Atene- Skopje-Beograd-Ljubljana-Opčine (spalniki in pogradi 2. raz. Beograd-Benetke; pogradi 2. raz. Atene-Benetke)
9.35	H Ljubljana-Opčine § (1)
16.28	H Ljubljana-Opčine § (1)
19.23	E (Simplon Express) Moskva- Budimpešta-Beograd-Zagreb- Ljubljana-Opčine (spalniki in pogradi 2. raz. Beograd-Pariz; spalniki in pogradi 2. raz. Zagreb-Pariz; spalniki Budimpešta-Rim samo ob torkih in četrčkih; spalniki Moskva-Rim, razen ob torkih in četrčkih)
§ - samo 2. razred	
(1) - ne vozi ob nedeljah in 3. 11., 8. in 26. 12. 1988; 6.1., 27. 3., 25. 4. in 1. 5. 1989	
TRST-VIDEM-TRBIŽ-DUNAJ-SALZBURG-MÜNCHEN	
Odhodi iz Trsta	
5.55	H Videm-Trbiž §
7.05	H Videm (1)
7.50	H (Gondoliere) Videm-Trbiž- Dunaj
10.35	K Videm §
12.20	H Videm-Trbiž
13.05	K Videm-Karnija §
14.05	H Videm
14.35	K Videm §
16.30	H Videm (1)

17.00	K Videm §
17.40	H Videm-Benetke
18.00	K Videm §
19.37	H Videm
21.05	H (Italien-Österreich Express) Videm-Trbiž-Dunaj-München
23.15	K Gorica §
Prihodi v Trst	
1.00	K Videm § (3)
6.30	K Gorica § (1)
7.00	K Videm §
7.50	H Benetke-Videm (1)
8.45	H (Österreich-Italien Express) München-Dunaj-Trbiž-Videm
9.30	H/K Videm § (1)
10.25	H Videm
11.55	K Videm §
14.16	H Videm (1)
15.00	K Videm §
15.35	H Videm §
16.48	H Videm
17.45	K Videm §
18.50	K Videm §
19.42	H Trbiž-Videm
21.12	K Videm §
22.13	H (Gondoliere) Dunaj-Trbiž-Vi- dem
24.00	K Videm §
§ - samo 2. razred	
(1) - ne vozi ob praznikih	
(2) - vozi samo na dan po prazniku	
(3) - vozi samo na dan po prazniku, razen 26. 12. 1988; 27. 3. in 1. 5. 1989	

Medtem ko Madonna še naprej razburja duhove, duhovnike in kolegice

Nočni rock z video zgodovino U2

Nočni rock (ob 23. na RAI 1) nam bo nočoj ponudil že spet bogat izbor posnetkov in vrsto zanimivosti. Glavno besedo bo imela skupina U2 (na sliki) s svojim zadnjim uspehom Rattle and Hum. Predvidena je nekakšna video zgodovina irskih fantov, ki nastopajo skupaj od leta 1980. Uredniki - Cesare Pierleoni, Ernesto Assante in Paolo Bi-amonte - obljublajo posnetke iz video filma, ki jih bodo s svojimi izjavami dopolnjevali člani ansambla Larry Mullen, The Edge, Adam Clayton in predvsem lepi Bono.

Sledil bo daljši intervju z Davidom Crosbyjem, članom legendarnih Crosby Still Nash Young, ki bo pripovedoval o svojih nelahkih izkušnjah, ko se je vdajal mamilom, ko so ga zaprli v ječo in ko se je na koncu moral spopasti še z nelahko boleznijo. »Po-čutim se prerojenega, kot da bi prišel iz tunela ali kot da bi se vrnil iz voj-ske. Sedaj je zame vsak nov dan praz-nik...« pravi med drugim. James Tay-lor bo nato govoril o angleški glasbi, o acid jazzu in o nosilcih rocka v Lon-donu, na koncu pa bo s svojo skupino ponudil live nastop.

Privlačnost glasbe, ki jo ponujata Tuc and Patty, se prav gotovo skriva v preprostosti. Njuna formula je enos-tavna: glas in kitara, ob tem pa seveda dobra glasba. Nočnemu rocku bosta ponudila prijetno verzijo Time After Time, ki je zaslovela s Cindy Lauper in kasneje z Milesom Davisom. Živah-nejši bo spet konec oddaje z motivom Love Song, ki sta ga pred kratkim po-snela Madonna in Prince.

Madonna še vedno razburja duhove in duhovnike. Župnik iz Pacentra je bojevito izjavil, da misli res postaviti kip v vasi, a ne Madonni temveč Ma-teri božji. Nekaj pikrih na račun Ma-donne pa je zinila tudi Apollonia ali »seksi bomba«, kot imenujejo pevko po rodu iz Mehike, ki se lahko zahvali za slavo Princu. Ogorčena nad videom Like a Prayer je poudarila, da ona ne obsoja Madonne, pač pa ji bo sodil bog ob sodnem dnevu.

Avtorji o bolehanju italijanske popevke

Italijanska popevka doživlja kar precej hudo krizo. O tem je nekajkrat spregovoril Gino Paoli ob sanremskem festivalu, ki je tudi sam izdal marsikate-ro šibkost popevke z oznako »made in Italy«. O tem so se v Milanu pred nekaj dnevi pogovarjali Gino Paoli, Ricky Gianco in Ivan Graziani s časnikarji. Prav-zaprav je bilo srečanje namenjeno novi oddaji Caffè Italia, ki jo je v nedeljo začela oddajati TV mreža Odeon in katere protagonist naj bi bila za dvanaest nedelj italijanska popevka. Zato ni čudno, da je bila v središču pozornosti in razgovora predvsem popevka.

Domači popevki pritiče približno 30 odstotkov italijanskega tržišča, vse ostalo si lasti tuja produkcija. Razlogov je seveda več. Predvsem je tu problem stroškov: precej manj stane razdeliti tujo ploščo, kot pa producirati novo. Res je tudi, da ima tuja popevka v Italiji kar precej uspeha. Po Paolijevem mnenju predvsem zato, ker je tekst v glavnem nerazumljiv. S to trditvijo se strinja tudi Gianco, ki je prepričan, da bi priljubljenost tuje popevke naglo padla, ko bi ljudje ugotovili, kako plehki so včasih teksti. Vsekakor mnogi italijanski avtorji skušajo posnemati tuje popevke, zaradi česar imajo pisci tekstov nemalo težav, ko morajo prilagajati besedilo, denimo, angleškim shemam.

Ivan Graziani je nadalje povedal, kako je težko življenje »turnistov«, glas-benikov, ki spremljajo pevca pri snemanju v studiju. Razlogi niso povsem jasni, a tu imajo prednost Američani, Angleži in celo Kubanci, pa čeprav bi morali igrati le harmoniko.

Precej pikrih pripomb je padlo seveda na oblasti, ki ne nudijo domači popevki nobene možnosti. Uvožena glasba ne bi toliko težila, ko bi bile mož-nosti za izvoz boljše. Težko življenje imajo tudi mladi glasbeniki, ki bi se radi uveljavili. Mladi so v glavnem glasbeno izobraženi in dobri poznavalci italijan-ske popevke, pa kljub temu le s težavo uspejo. Mladim je posvečena tudi turneja, ki jo Ivan Graziani pripravlja v prihodnjih mesecih: nastopati namera-va namreč po šolah, ob nastopih pa se bo z mladimi tudi pogovarjal o tehnični, umetniški in ekonomski plati italijanske popevke.

Morda bi bil učinkovit Paolijev predlog o olajšavah, ki naj bi jih bile deležne diskografske hiše pri izdaji prvencev. Sicer bi ta bolezen italijanske popevke znala postati tudi kronična.

Leto stare kvarkove tablete

Točno pred enim letom, 28. marca 1988, so se na prvi italijanski mreži pojavili kratki filmski posnetki in ri-sanke, dolgi od 15 do 30 sekund, za katere je skrbel Piero Angela. Gledal-ci so te »tabletke« dobrohotno sprejeli. V enem letu so predvajali teh 200 drobnih posnetkov približno 2200 krat.

Predvajanje kvarkovih tabletk se bo seveda nadaljevalo in nam bo še na-prej prinašalo najrazličnejša opozorila glede nevarnosti v hiši, podatke o otroški psihologiji in zdravstveni pre-ventivi ali celo nasvet za branje.

Projekt Mojzes za Benetke

Benetke so že spet v središču pozor-nosti. Tokrat jim bo posvetila vso po-zornost popoldanska oddaja druge ita-lijanske mreže Il piacere di abitare.

Še posebno ogroža Benetke plima. Arhitekt Gino Valle je izdelal načrt, ki ga je imenoval Projekt Mojzes in ki ga bo orisal v današnji oddaji.

V drugem delu bo oddaja ponudila nekaj nasvetov za izbiro ploščic, pri-jetno rešitev za dolg hodnik in daljši prispevek o kadi za vodno masažo. Za-nimiva bo tudi reportaža o preureditvi starega mlina v sodobno hišo.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.15 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nan.: Amo non amo 10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes (ob 10.30) dnevnik 11.00 Nadaljevanka: Passioni 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Via Teulada 66 13.30 Dnevnik 14.00 Nanizanka: Stazione di servizio 14.30 Dok.: Kvarkov svet 15.00 Italijanske kronike 15.30 Tednik: Sever kliče Jug 16.00 Risanke: Cartoon Clip 16.15 Mladinska oddaja: Big! 17.35 Aktualno: Spaziolibero 18.00 Dnevnik - kratke vesti 18.05 Kviz: Domani sposi 19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Tednik: TG 1 - Sette 21.20 Variete: Sulla cresta dell'onda 22.20 Aktualno: Linea diretta 22.50 Dnevnik 23.00 Nočni rock 23.30 Aktualno: Effetto notte 24.00 Dnevnik 0.10 Informativna oddaja: Otroci in njihove pravice v Evropi	RAI 2 7.00 Aktualno: Prva izdaja 8.30 Rubrika o zdravju 9.00 Film: Il bandito (dram., It. 1946, r. Alberto Lattuada, i. Anna Magnani, Amedeo Nazzari) 10.20 Risanke in Trentatre 11.05 Tečaj ruščine 11.35 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, nato Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik in Diogenes 14.00 Nad.: Quando si ama 14.45 Dnevnik, Argento e oro 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Aktualnosti: Il piacere di abitare 18.00 Rubrika: Come noi 18.30 Športne vesti, nato nanizanka Hunter 19.30 Horoskop in dnevnik 20.30 Film: Platoon (vojni, ZDA 1986, r. Oliver Stone, i. Tom Berenger, Willem Dafoe) 22.30 Dnevnik - nocoj 22.40 International DOC Club 23.30 Dnevnik - zadnje vesti 23.55 Aktualnosti: Il piacere di abitare 0.55 Film: Fra le tue braccia (kom., ZDA 1946, r. Ernst Lubitsch, i. Jennifer Jones)	RAI 3 12.00 Informativna oddaja: Meridiana - Človek in okolje 14.00 Deželne vesti 14.30 Rubrika: Block notes 15.00 Informativna oddaja: Doraščanje in jezik - Usoda besede 15.30 Hokejsko prvenstvo 16.00 Jahanje (iz Nichelina) 16.30 Dok. oddaja: Drobci 17.00 Videobox 17.30 Dok. oddaja: Geo 18.15 Nan.: Vita da strega 18.45 Športna oddaja: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti 20.00 Aktualnosti: Io confesso 20.30 Film: L'uomo senza paura (vestern, ZDA 1955, r. King Vidor, i. Kirk Douglas, Jeanne Crain, Claire Trevor) 22.00 Dnevnik 22.10 Aktualno: Camice bianco 22.45 Ekološka rubrika: Greenpeace - La nave dell'arcobaleno 23.35 Dnevnik - zadnje vesti 23.50 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti	RTV Ljubljana 1 10.00 Video strani 10.10 Mozaik. Otrok in šola: Učenec in učitelj 10.45 Poljudnoznanstvena oddaja: Naravoslovje - Življenje v kapljici vode 11.05 Tečaj angleščine 11.30 Video strani 16.10 Video strani 16.20 Otroška oddaja: Lonček kuhaj - Mlečna kaša 16.30 Dnevnik 16.45 Mozaik (pon.) 18.00 Video strani 18.05 Spored za otroke in mlade: Ex libris - Kako smo se učili umne sadjereje 19.05 Risanke, TV Okno 19.20 Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik 19.55 Vremenska napoved 20.05 Nadaljevanka: Krvavo rdeče vrtnice (VB, r. John McGrath, i. Elizabeth MacLennon, zadnji del) 21.00 Aktualno: Mednarodna obzorja 21.50 Dnevnik 22.05 Kontaktni magazin: Teme in dileme 24.05 Video strani	TV Koper 13.30 TVD Novice 13.40 Juke Box 14.10 Košarka NBA Today 16.00 TVD Novice 16.10 Nan.:The Mod Squad 17.00 Film: Rififi a Tokyo (krim., Fr. 1962, r. Jacques Deray) 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji: TRST — Izid volitev na tržaški univerzi in uveljavitev slovenskih predstavnikov TRST — V Trstu velika skrb za pse 19.30 TVD Stičišče 20.00 Nanizanka: Lucy 20.30 Mednarodni nogomet 22.15 TVD Novice 22.30 Sportime magazine 22.45 Rubrika: Mon-gol-fiera 23.15 Nogomet: Brazilija-Ostali svet	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše in koledarček; 7.40 Pravilica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Poezija pred opero; 8.40 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, (9.00) Beležka, (9.30) Misel dneva; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Glasbeni listi, 12.00 Svet v črno-belem, 12.40 Srečanje oktetov Primorske v Ricmanjih; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Od Milj do Devina; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: Detektiv Prismoda; 14.30 Iz Benetije; 15.00 Epska pesnitev: Odiseja (Homer, 28. del); 15.15 Hit parade: Pot do glasbe; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Pisna pričevanja: Ljubezenska pisma Stanka Vuka; 19.00 Zaključek.		
	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Radijska šola; 8.35 Igoraj kolce; 9.05 Matineja; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godimo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.00 Danes; 13.30 Čestitke; 14.02 Nenavadni pogovori; 14.20 Glasbene šole; 14.40 Merkurček; 15.15 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiju; 18.05 Glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Green town jazz band; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Odskočna deska; 21.05 Od premiere do premiere; 22.00 Zrcalo dneva; 23.30 Pevci šansonov; 23.05 Literarni nokturno.	RTV Ljubljana 2 16.30 Košarka: Crvena zvezda-Bosna 18.45 Ropot, 19.30 Dnevnik 20.05 Umet. večer: Povečava in film Erotikon (ČSSR)	RADIO KOPER (slovenski program) 12.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Čestne informacije; 7.00 Druga jutranja kronika; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Danes na valu Radiu Kp; Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Aktualno; 18.00 Glasbene šole; 19.00 Prenos Radia Lj.				
CANALE 5 8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 Sofia e gli altri amori, 10.00 Peyton Place 10.30 Kviz: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie 15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale 15.30 Nan.: La casa nella prateria, 16.30 Webster 17.00 Kviz: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto! 19.00 Kviza: Il gioco dei nove (vodi Raimondo Vianello), 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro) 20.25 Aktualno: Radio Londra 20.30 Nanizanke: Dallas, 21.30 Dynasty, 22.30 Top Secret - Operazione Savio 23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.50 Rubrika: Première 1.00 Nanizanke: Baretta - La resa dei conti, 1.55 Mannix - Il mio nome è Mannix, 2.50 SWAT	RETE 4 7.30 Nanizanki: Lou Grant, 8.15 Switch 9.10 Film: Quando torna l'inverno (kom., Fr. 1962, r. Henri Vermeull, i. Jean Gabin, J. P. Belmondo) 11.15 Nanizanki: Petrocelli - Specchio sul muro12.20 Agente Pepper - Insegnanti KO 13.20 Nad.: Sentieri, 14.15 La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo, 16.05 Aspettando il domani 16.35 Nanizanka: California - Il prezzo della libertà 17.30 Nad.: Febbre d'amore 18.30 Nanizanki: General Hospital, 19.25 Alice 20.00 Vesti: Dentro la notizia 20.30 Film: L'occhio caldo del cielo (vestern, ZDA 1961, r. Robert Aldrich, i. Rock Hudson) 22.45 Dok. oddaja: Big Bang 23.25 Film: Daniel (dram., ZDA 1983, r. S. Lumet) 1.55 Nanizanka: Missione impossibile - La trappola 2.50 Film: Il canale della morte (krim., ZDA 1959, r. Sidney Salkow)	ITALIA 1 7.00 Risanke 8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Hardcastle and McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan 13.00 Otroška oddaja 14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter 14.55 Variete: Smile 15.25 Glasbena oddaja: DeeJay Television 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo - Una questione di intimità, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days - Broadway non è qui 20.00 Risanke: D'Artagnan 20.30 Nanizanka: I ragazzi della 3 C 21.30 Variete: Candid Camera Show 22.30 Kviz: Per la strada 23.00 Nan.: Troppo forte 23.30 Šport: Grand Prix 0.40 Rubrika: Première 0.15 Nanizanki: Giudice di notte - Ritorno di fiamma, 0.45 Kung-fu	ODEON 8.00 Nad.: Signore e padrone, 9.00 Marcia nuziale 9.30 Nan.: Good times 10.30 Kviz: La spesa in vacanza, vmes nan. Una famiglia si fa per dire 12.00 Risanke, nato Sugar 14.00 Nanizanka: Rituals 14.30 Nadaljevanki: Maria, 15.30 Amore proibito 19.00 Filmske novosti 19.30 Risanke 20.00 Nanizanka: T and T 20.30 Film: Il brigadiere Pasquale Zagaria ama la mamma e la polizia (kom., It. 1974, r. Luca Davan, i. Lino Banfi) 22.30 Film: Scarpe da tennis (dram., ZDA, r. Daryl Duke, i. Carl Morotte) 0.30 Nan.: Salto nel buio	TELEFRIULI 11.30 Nan.: Barriere 12.30 Dok. o rastlinah 13.00 Dnevnik 13.30 Nan.: Dick Turpin 14.00 Glas. odd.: Music box 17.30 Nad.: La valle dei pioppi, 18.00 Dama de Rosa 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Nanizanka: La guerra di Tom Grattan 20.30 Športne vesti 21.30 Nanizanka: Gli ultimi cinque minuti 23.00 Rubrika: Župan in njegovi ljudje 0.30 Dnevnik, nato dražbi	RADIO KOPER (italijanski program) 8.30, 10.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskopi; 7.35 Glasbeni program; 7.40 Dobro jutro, otroci; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Revival parade; 10.00 Pregled dnevnega tiska; 10.05 Disco scoop; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Turizem; 11.30 Pismo iz...; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke; 14.00 O avtomobilizmu; 15.00 Popoldanski spored; 16.00 Glasbena oddaja; 16.33 Kronika in zgodovina; 17.00 Bublbing; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 19.00 Filmska glasba; 20.00 Nočni program.	TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 12.00 Mozaik; 17.00 Filatelistična oddaja; 19.30 Smeh in glasba; 21.00 Nora leta in Nočna glasba.

Najlepše pomladansko vreme obogatilo praznovanje velike noči

Če prve lastovke naznanjajo pomlad, potem se za Gradež, Lignano in druga turistična središča obeta uspešna sezona. Na tisoče turistov je ob koncu tedna, zlasti pa v nedeljo in včeraj preplavilo našo deželo. Najbolj številni so bili seveda v krajih ob morju, nekateri samo za dan ali dva, mnogi pa tudi z namenom, da že zdaj urejajo vse potrebno za prave poletne počitnice. Gradež, Lignano in druge kraje pa so si za cilj kratkega izleta izbrali tudi tako imenovani domači gosti. Tako smo bili priča neprekinjenima vrstama avtomobilov, ki sta se včeraj vili v obeh smereh na pokrajinski cesti med Trzicem in Gradežem, kakor tudi na državni cesti med Červinjo-

nom, Oglejem in Gradežem ter med Gradiščem in Oglejem. Živahno je bilo tudi v zimskošportnih središčih, kjer se še drži sneg, pa čeprav le v višjih legah. Niso bili redki tisti občani, ki so si za veliko noč privoščili zadnjo smuko v tej sezoni. Precej Goričanov se je odpravilo tudi v Planico. Promet na cestah na Goriškem je bil ob koncu tedna, posebej pa v nedeljo in včeraj živahen, vendar ne pretirano gost. Izjema je pokrajinska cesta med Trzicem in Gradežem. Živahen promet so zabeležili na avtocesti, vendar se je odvijal tekoče. Zdi se, da so avtomobilisti v večji meri kakor prejšnja leta upoštevali priporočila organov, ki so zadalženi za varnost.

Na mednarodnih mejnih prehodih na Goriškem, v Štandrežu in pri Rdeči hiši so te dni zabeležili nekoliko gostejši promet, vendar so se pred prehodi za izstop iz države le občasno ustvarjale vrste. Včeraj okrog 16. ure je taka vrsta pri Štandrežu skoraj dosegla prometno vozlišče na Tržaški cesti, kar se na tem mejnem prehodu sicer dogaja bolj redko. Glavni val italijanskih motoriziranih turistov je bil tudi tokrat usmerjen v Istro in Dalmacijo in se je zato ogromna večina odločila za mejne prehode v tržaški pokrajini.

Lepo, pravzaprav odlično vreme, tako, ki ga niso pričakovali najhujši optimisti, je veliko ljudi zvabilo na krajše izlete v naravo, ob bogati malici in dobri pijači. Kljub temu so bili gostinski lokali na Krasu, v Brdih, na jugoslovanski strani meje, kjer je bil sicer običajen delavnik, nabito polni.

Vesti o težkih prometnih nesrečah do včeraj popoldne nismo prejeli. Razburljiv dogodek naj bi se pripetil v nedeljo popoldne v Trzihu, kjer je karabinjerska obhodnica menda prišla skupino razgrajev v ukradenem avtomobilu. Podrobnosti žal nismo uspeli izvedeti.

Na praznično vzdušje je padla le senca tragičnega dogodka v Krminu, kjer je priletela ženska umrla zaradi zadušitve, o čemer sicer poročamo posebej. Avtomobilisti so bili doslej disciplinirani, želimo, da bi se tako obnašali tudi na povratku domov, so nam povedali pri prometni policiji, kjer imajo prav ob praznikih največ dela.

V Doberdobo prireditev SKD Hrast Včeraj na prazniku pomladi že skoraj poletno vzdušje

Otroci so se popoldne pomerili v slikarskem ex tempore

(Foto Marinčič)

Praznik pomladi, ki ga društvo Hrast v Doberdobo vsako leto prireja na velikonočni ponedeljek, predstavlja že nekaj let nekaj uvod v sezono poletnih prireditev. Včeraj je sončno in vsaj do mraka izjemno toplo vreme povsem upravičilo ime prireditve in osrečilo organizatorje ter obiskovalce. Prireditve se je pričela že zgodaj popoldne. Otroci, ki še obiskujejo vr-

tec, šolarji in dijaki nižje srednje šole so na slikarskem ex tempore preiskovali svojo likovno nadarjenost in domišljijo: več desetih jih je vihtelo barvne svinčnike in pridno risalo, najboljše izdelke pa so prireditelji nagradili.

Po tem otroškem popoldanskem delu je nastop doberdobske godbe na pihala Kras kulturno obogatil program praznika in vžgal vzdušje na njem. Izvedbam godbe so sledile narodnozabavne popevke in plesna glasba, ki jo je izvajal ansambel Pomlad. Veselo praznovanje se je ob plesu, glasbi, priprizku in vinu nadaljevalo do poznih ur. Na uspelem večeru je seveda bila tudi tombola, na kateri so si srečni razdelili tri dobitke v skupnem znesku milijona lir.

Praznik pomladi se bo v Doberdobo nadaljeval še v nedeljo, 2. aprila, od popoldanskih ur dalje.

prispevki

Namesto cvetja na grob Ide Graver vd. Drufovka daruje družina Klanjšček 100 tisoč lir za Sklad Mitja Čuk.

razna obvestila

V Kulturnem domu v Gorici se bo aprila pričel tečaj aerobike. Prijave in podrobnejše informacije v Kulturnem domu (tel. 33288) in na sedežu ZSKD (tel. 531495).

Sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamlje priredi v nedeljo, 16. aprila, piknik na Bledu. Odhod z vlakom iz Nove Gorice ob 7. uri. Kosilo na Bledu. Prijave sprejemata do vključno 11. aprila Ettore Moro in Mario Semolič.

Komisija za socialna vprašanja pri Pokrajinskem odboru SKGZ za Goriško, Združenje aktivistov OF za Goriško in Društvo slovenskih upokojencev Gorica obveščajo aktiviste OF in lastne člane, da je odprt rok za vlaganje prošnje (samoplačniški) za zdravljenje in rekreacijsko bivanje v naravnih zdraviliščih v Sloveniji za leto 1989 do 31. marca 1989. Prošnje sprejemajo na sedežu SKGZ v Gorici, Ul. Malta 2, tel. 531644.

SDGZ obvešča, da je vlada z odlokom št. 66 z dne 2. 3. 1989 podaljšala rok za prijavo odpadkov, izjemoma za leto 1989, do 30. aprila t. l. Vse zainteresirane člane obvešča, da je na razpolago za morebitna pojasnila.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Una donna in carriera«.

VERDI 17.15-22.00 »Rain man - L'uomo della pioggia«.

VITTORIA 15.15-22.00 »La bella addormentata nel bosco«.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »I brividi caldi sulle labbra di mia moglie«. Prepovedan mladini pod 18.letom.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Sestanek z nepoznanim«.

ŠEMPETER 18.00 in 20.00 »Zaljubljeni popotnik«.

DESKLE 19.30 »Ljubezenske sanje«.

pogrebi

Danes v Gorici ob 12. uri Adalgiso Galliussi iz splošne bolnišnice v cerkev v Ločniku in na tamkajšnje pokopališče.

Zvečer se sestane občinski svet

Danes ob 18.30 je napovedana seja občinskega sveta v Gorici. Dnevni red zasedanja obsega štiri točke: sprejem ostavke župana, sprejem ostavke odbornikov, izvolitev župana in izvolitev novega odbora. Že pred dnevi smo poročali, da je bilo zadnje srečanje med predstavniki strank dosedanje koalicije brezuspešno in da naj bi se predlogi za tako ali drugačno rešitev oblikovali v občinskem svetu. Za danes je sicer napovedano srečanje vodstva in svetovalcev KD. Morda bo novost izšla prav iz tega srečanja, neposredno pred sejo občinskega sveta.

Gostuje SNG DRAMA Ljubljana

Peter Turrini

TRG V BENETKAH

Režija Dušan Mlakar

Danes, 28. marca, ob 20.30

ABONMA RED A

Jutri, 29. marca, ob 20.30

ABONMA RED B

v Kulturnem domu v Gorici

Za današnjo predstavo vozi avtobus po običajnem voznem redu

Nekaj sto Goričanov podpisalo peticijo proti upepeljevalniku

Okrog tristo Goričanov je v soboto popoldne podpisalo peticijo za zaprtje upepeljevalnika pri Sovodnjah. Mizico za zbiranje podpisov so člani sovodenjskega Odbora proti upepeljevalniku postavili pri ljudskem vrtu. Odziv je bil nadpovprečen, so nam zagotovili, saj je v dobrih dveh urah in pol oddalo podpis okrog tristo občanov. To dokazuje, da Goričani niso neobčutljivi za vprašanja varstva okolja in človekovega zdravja. Tolikšen odziv je v pozitivnem smislu celo presenetil pobudnika akcije, ki so se v prejšnjih tednih obrnili do prebivalstva Sovodenj in tam zbrali okrog šestopodpisov.

Pred dnevi smo poročali, da se tudi v Štandrežu ustanavlja podoben odbor proti upepeljevalniku in za varstvo okolja. V teh dneh so pobudniki zaposleni z urejanjem formalnosti, ki so potrebne za legalno konstituiranje odbora.

Na sliki (foto Čubej): sobotna akcija zbiranja podpisov pri ljudskem vrtu.

V kratkem natečaju za primarije in zdravnike

Reorganizacija zdravstvenih služb tudi s premiki osebja v okviru KZE

Upravni odbor Goriške krajevnne zdravstvene enote se je v dneh tik pred veliko nočjo ubadal s problemom nove razporeditve osebja v goriški in tržaški bolnišnici ter v drugih javnih zdravstvenih službah. Pred kratkim je dokočno stopil v veljavo sklep KZE, ki določa porazdelitev 2.450 zaposlenih v zdravstvu na Goriškem (to je najvišja dovoljena meja, ki jo je javnemu zdravstvu v naši pokrajini določila že pred dobrim letom Dežela). Danes je pri Goriški KZE zaposlenih 2.525 ljudi, kar pomeni, da se bo po preureditvi moralo število zaposlenih zmanjšati za 75 enot.

Potrebna bo smotrnejša razporeditev osebja in racionalizacija služb. Hkrati z zmanjšanjem skupnega števila osebja bodo namreč morali na novo zaposliti strokovno osebje za kritje mest, kjer ga danes primanjkuje: upravni odbor KZE je namreč ugotovil, da če po eni strani skupno število zaposlenih presega najvišjo dovoljeno mejo, po drugi že danes manjka okrog dvajset zdravnikov in celo 250 bolničarjev.

Deloma bodo tem potrebam zadostili z notranjimi premiki osebja deloma pa z novimi zaposlitvami, predvsem za zdravniški kader, že takoj pa so za nekatera mesta potrebne vsajčasne rešitve.

Tako so na primer sklenili, da bo s prvim aprilom prevzel vodstvo ginekološkega in porodniškega oddelka v goriški splošni bolnišnici prof. Roberto Sermann, ki je že primarij tovrstnega oddelka v Trzihu. Rešitev bo začasna, saj je že čez nekaj tednov predviden natečaj za mesto primarija v tem oddelku, ki je brez primarija že približno dve leti. K natečaju se je prijavilo 14 kandidatov. Hkrati bodo izvedli tudi natečaja za primarija urološkega oddelka (2 kandidata) in transfuzijskega centra (en sam kandidat).

Poleg tega so z imenovanjem izpitnih komisij poskrbeli za izvedbo vrste natečajev za okrog dvajset pomožnih zdravnikov v raznih oddelkih goriške in tržaške bolnišnice. Izvedba natečajev bo pomenila napredovanje za dosežanje zdravniške asistente, njihova mesta pa bodo prevzeli na novo zaposleni zdravniki.

Nova določila o porazdelitvi osebja v raznih službah predvidevajo v glavnih obrisih sledeče. V goriški splošni bolnišnici (ki bo po določitvah zdravstvenega načrta razpolagala s 588 ležišči) bo 1.114 zaposlenih, tj. 71 manj kot pred osmimi leti. Od tega bo 164 zdravnikov, 439 poklicnih bolničarjev, 385 pomožnih bolničarjev in delavcev, 11 kemikov in biologov, 58 zdravstve-

nih tehnikov, 35 uslužbencev ter nekaj drugih strokovnih likov.

Tržaška bolnišnica bo po novem razpolagala s 741 uslužbenci, kar pomeni 15 manj kot pred osmimi leti. Skupno 182 bo zaposlenih v šestih zdravstvenih okrožjih: v vsakem bo po en zdravnik, dobri dve tretjini preostalega osebja pa predstavljajo bolničarji. Trideset visoko kvalificiranih delovnih mest je nadalje predvidenih v medkrajevnem centru za preventivo.

Z odobritvijo tega novega razporeda osebja ima torej KZE na voljo vse potrebne instrumente za reorganizacijo svojih služb. Spremembe bodo izvajali postopno. Ker bodo morali istočasno reševati problem presežka skupnega števila zaposlenih in pomanjkanja nekaterih vrst strokovnega kadra, so se nujno morali opredeliti za notranjo mobilnost osebja.

Komisija, ki jo sestavljajo predstavniki vodstva in funkcionarjev KZE ter sindikalnih organizacij, že proučuje postopke za premike z enega službenega mesta na drugo. Predvideno je, naj bi sprva skušali spodbuditi prostovoljne premike na željo prosameznikov, kasneje pa bi preostale potrebe krili z obveznimi premiki na osnovi lestvic, ki jih bodo morali izdelati v skladu z zakonskimi določili.

V nedeljo zvečer pri Krminu

82-letna ženica umrla na domu zaradi opeklin in zadušitve

Shljiva smrt stare ženske pri Krminu je preprečila, da bi praznovanje velike noči poteklo na Goriškem v najlepšem redu. Tragedija se je odigrala v nedeljo pozno popoldne, po vsej verjetnosti kmalu po 19. uri. 82-letna Marija Berdon, po rodu iz Kanala, je bila takrat sama na domu v kraju Bosc di Sot pri Krminu. Sin Umberto Sfiligoy se je par ur prej odpravil z družino na krajši izlet. Kljub dokaj toplemu pomladanskemu dnevu je ženo pod večer zazeblo. Šla je v dnevno sobo in zakurila ognjišče. O tem, kaj se je potem pripetilo, so možne samo domneve. Najbrž je iz ognjišča šinil plamen ali pa se je starka z dolgo ohlapno haljo preveč približala ognju, tako da so ji plameni zajeli obleko.

Preplašena ženica je stekla proti kuhinji in skušala pogasiti gorečo oblečilo, kar pa ji ni uspelo. Ogenj je medtem zajel del pohištva in opreme stanovanja, ki ga je kmalu nasitil gost dim. Nesrečna Marija Berdon je skušala pobegniti na balkon in poklicati na pomoč sosedo iz edine bližnje hiše. Ta poslednji poskus pa se ji ni posrečil, saj je revica obležala na balkonu: po vsej verjetnosti je umrla zaradi zadušitve in težkih opeklin do tretje stopnje, kot so kasneje ugotovili.

Truplo so sosedje odkrili šele kasneje, nekaj pred 20. uro. Opazili so gost dim, ki je se vil iz hiše in prihi-

teli na pomoč, toda prepozno. Za Berdonovo ni bilo več pomoči. Sosedje so poklicali gasilce in skušali z vrči vode pogasiti ogenj, ki je zajel že dobršen del dnevene sobe, mizo, stole in del pohištva v drugih stanovanjskih prostorih. Ob prihodu gasilcev so večji del požara pogasili že sami. Ocenjujejo, da je ogenj uničil opremo in vrednosti kakih deset milijonov lir.

Na kraj tragičnega dogodka je prišel tudi goriški državni pravdnik dr. Mancuso in takoj po ogledu dovolil prenos trupla v goriško splošno bolnišnico, kjer bodo predvidoma danes popoldne opravili obdukcijo.

Čelno trčenje

Precej truda je bilo treba preden so včeraj zgodaj zjutraj z ulice v centru Tržiča odstranili razbitine avtomobilov fiat panda in uno, ki sta silovito čelno trčila. Nesreča se je pripetila okrog druge ure zjutraj v okoliščinah, ki še niso v celoti pojasnjene. Pando je upravljal 20-letni Cristiano Chenda iz Devina, medtem ko je za volanom fiata uno sedel 27-letni Andrea Sgorbissa iz Tržiča. Lažje telesne poškodbe je zadobil prav slednji, medtem ko sta bila avtomobila skoraj povsem uničena in primerna za odpad.

»Bogokletni« roman v goriških knjigarnah

Sončne in senčne plati prodaje Rushdijevih Satanskih stihov

Dober mesec dni je mimo odkar so se pojavili na svetovnem knjižnem tržišču Rushdijevi Satanski stih. Indobritanski pisatelj, ki naj bi s svojim romanom žalil milijardo islamcev se še dalje previdno skriva pred Homeinijevimi somišljeniki, ki mu strežejo po življenju.

V Italiji se je založništvo Mondadorija odločilo, da bo kljub vsemu založilo italijanski prevod romana. In zgodilo se je, da so že po nekaj dneh morali knjigo ponatisniti, saj je bilo povpraševanje za Satanske stihe že takoj ob izidu izredno veliko. V nekaterih večjih italijanskih mestih je prišlo tudi do vroče krvi med predstavniki islamskih vernikov in knjigararji, ki so nič hudega sluteči izpostavili Rushdijevo knjigo v izložbah.

Kako pa so se Goričani odzvali tako veliki brezplačni reklami? Tudi v našem mestu je romanu "nasedlo" kar lepo število oseb. V preteklih dneh smo po goriških knjigarnah povprašali, kako so šli in ali morda še gredo v prodajo Satanski stih. Med drugim smo si pazljivo ogledali izložbe nekaterih knjigarn in v nobeni ni bila knjiga izpostavljena, pa naj bo knjigarna še na najbolj zakonitem mestu. Ponekod knjige sploh niso imeli, v nekaterih od ostalih knjigarn pa so se izmikal našim vprašanjem. Izvedeli smo, da je goriška Kvestura svetovala vsem prodajalcem, naj ne postavljajo omenjene knjige v izložbe. V knjigarni Centrale se sicer pred časom niso držali tega nasveta: več izvodov Rushdijeve knjige so postavili v izložbo, toda

le prvi dan in le za nekaj ur, saj so takoj v celoti prodali prvo pošiljko. Skupno so v Gorici prodali menda več stotin izvodov, točnega števila pa ne moremo navesti, saj nam niso nekateri knjigararji hoteli povedati, koliko izvodov so doslej prodali. Uspelo pa nam je izvedeti, da so veliko večino izvodov Satanskih stihov oddali že v predprodaji. Že več let namreč, so nam dejali, niso doživeli takega mrzličnega povpraševanja in številnih rezervacij. Niti prodaja Ecove uspešnice Focaultovega nihala ni povzročila takega živzava.

Prodaja Rushdijeve knjige je v zadnjih dveh tednih, kot je bilo pričakovati, znatno upadla, kljub temu pa še občasno še pojavi v knjigarni oseba, ki povpraša po romanu. Zanimiv je tudi podatek, da naj bi večina kupcev nabavila knjigo z namenom, da obdari prijatelja ali znanca, le manjši odstotek pa z namenom, da jo bodo sami prebrali. Morda bi bilo zanimivo anketirati vse, ki so kupili ali prejeli v dar Satanske stihe ter jih vprašati, kolikim je uspelo prebrati vseh obilnih petsto strani. Te uspešne bralce bi potem morali še dodatno vprašati, kaj se jim je knjiga zdela oziroma kaj so iz nje razbrali.

Morda bi na tak način ugotovili, da smo dandanes vse preveč podvrženi modnim muham, pa naj si bodo te še tako neumne. Z uspehom prodaje Rushdijevih stihov pa bodo nedvomno najbolj veseli založniki, ki bodo iz prodaje iztržili kar lepe denarce. V Italiji je namreč knjiga na prodaj po 28 tisočakov za izvod. Indobritanskemu pisatelju pa bo ob izgubljeni "živiljenjski prostosti" v tolažbo vsaj velika slava in seveda avtorske pravice.

Pri Slovenskem planinskem društvu pripravili okvirni program dela

Pri planinskem društvu so pred kratkim izdelali okvirni program letošnje dejavnosti na področju izletništva, zahtevnejših vzponov, rekreacije in planinske vzgoje.

V lanskim sezoni so načrtovali in tudi skoraj v celoti uresničili, šestnajst pobud. Približno prav tolikšen je tudi program načrtovanih dejavnosti v tem letu.

Poleg včerajšnjega pohoda na Trstelj bo v aprilu še pohod v Brda zatem pa prvi (za poskušnjo) zahtevnejši izlet na San Simeone. V maju je predvidena udeležba na tradicionalnem spominskem pohodu Števerjan - Gornjače, zatem pa družabno srečanje s člani PD Nova Gorica in drugih primorskih planinskih društev. Proti koncu maja pripravljajo avtobusni izlet v Volčji potok in Kamniško Bistrico.

Junij je rezerviran za Gorski Kotar in izlet na Koroško, kjer bo letos 19. srečanje zamejskih planinskih društev. V vrhuncu planinske sezone, to je v juliju, avgustu in septembru so v programu organizirani izletov vključili naslednje točke: julija Visoki Kanin, Dolomite in Creto Forato, avgusta Hochstadel in Jalovec, septembra Storžič in Rjavino.

Oktober je spet namenjen pohodom in nasploh manj zahtevnim izletom ter družabnostim.

V novembru in decembru se bodo spet lotili priprav na smučarsko dejavnost, za katero je zlasti med mladimi veliko zanimanje, v upanju, da zima ne bo spet tako skopa s snegom, kakor je bila zadnja.

Društvo bo poskrbelo za tisk biltena z navedbo točnih datumov posameznih pobud, vse akcije pa bodo pravčasno sporočili preko časopisa.

Na pobudo planinskega društva bo v prihodnjih tednih obiskal skoraj vse osnovne šole na Goriškem prof. Peter Skoberne, prirodoslovec in odličien poznavalec naravnih spomenikov na

Slovenskem. Imel bo vrstop predavanj z diapozitivi, kjer bo prikazal lepote in zanimivosti deželice na sončni strani Alp.

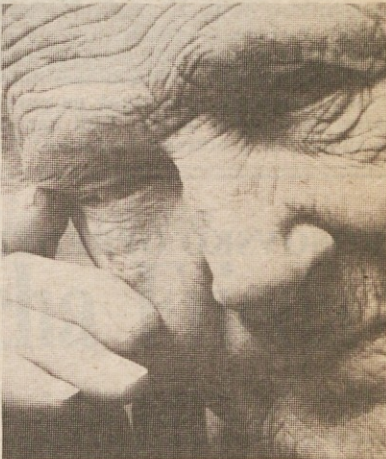
Če bo dovolj časa bo predavatelj pripravil tudi predavanje za odrasle.

Slovensko planinsko društvo je v začetku leta poskrbelo tudi zato, da so na vseh osnovnih in tudi na višjih šolah brezplačno prejeli koledar Planinske zveze Slovenije s planinskimi motivi.

Bogata ponudba likovnih in drugih razstav

V Gorici in na Goriškem je v zadnjih tednih bogata ponudba likovnih in drugih razstav.

Poročali smo že o zanimanju za razstavo starih skrin na gradu, ki si jo je od začetka leta ogledalo že nad dvajset tisoč obiskovalcev. Na gradu je še nekaj dni (do 2. aprila) odprta tudi razstava dizajna Oskarja Kogoja.

V znani goriški razstavnici galeriji Il Torchio je še do petka odprta razstava likovnih del osemindvajsetih ustvarjalcev iz Italije in Avstrije. Razstavo z naslovom Ženska v umetnosti, so pripravili ob letošnjem mednarodnem dnevu žena. Urnik obiska: od 16.30 do 19.30

V galeriji Exit v Favettijevi ulici 16 si je te dni vredno ogledati razstavo del slikarke Clotilde Menardi Fenzl, po rodu Švicarke, sicer pa že dolgo ustaljene Goričanke. V našem mestu živi namreč že od leta 1942. Razstava, ki so jo odprli v petek, bo na ogled do 8. aprila. Urnik obiska (samo ob delavnikih) je med 17. in 20. uro.

Če se iz Gorice preselimo v dvajset kilometrov oddaljeno Gradišče, si velja tam ogledati vsekakor zanimivo kolektivno razstavo mladih umetnikov iz Furlanije-Juljske krajine, Koroške in Slovenije. Translimina, tako so poimenovali razstavo v Galeriji sodobne umetnosti L. Spazzapan, bo odprta samo še do 2. aprila. Na razstavi so prikazana dela osmih mladih umetnikov iz vsake dežele. Razstavo bodo iz Gradišča prenesli v Ljubljano (odprta bo do maja) in nato v Celovec (maj - junij). Urnik obiska razstave je ob delavnikih med 10.30 in 12.30 ter med 15.30 in 18.30.

Če vas pot zanese do Kromberka si v gradu, poleg stalnih zbirk, lahko ogledate tudi razstavo skrin in fresk. (Na sliki: Clotilde Menardi Fenzl)

Za promet bodo zaprli Mamelijevu ulico

V ožjem mestnem središču se od prihodnjega tedna in predvidoma za mesec dni obeta precej težav in zastojev v prometu. Županstvo namreč sporoča, da bodo 3. aprila zaprli za vsa vozila Ulico Mameli in sicer med Travnikom in Korzom. Zgora bo veljala do konca del, ki naj bi jih opravili predvidoma v petih tednih.

V Ulici Mameli bodo namreč povsem obnovili plinsko omrežje. Ker pa je ulica ozka in ni mogoče prometa urediti izmenično enosmerno, je bilo potrebno uvesti popolno prepoved prometa.

Sicer pa bo na območju mesta v prihodnjih tednih še vrsta drugih težav in omejitev zaradi cele vrste posegov. V severnem delu mesta bodo vkopavali cevi vodovoda, od Pevskega mosta po Ulici Campi, do ulic Palladio, Corsica, Giustignani in na grad. Cevi bodo povezovale vodni rezervoar na Kalvariji z rezervoarjem na gradu.

Zbiranje podpisov

Na preturi v Gorici — soba št. 15 — je do 31. t. m. v teku zbiranje podpisov za pet referendumov, s katerimi naj bi odpravili oziroma spremenili nekatere deželne zakone. Občani, ki nameravajo podpreti omenjeno pobudo, lahko podpišejo med 11. in 13. uro.

Ob uspelem Derby kvizu želja po novih takih pobudah

Simbolični pomeni zabavnega večera

Sproščenost in prijetno počutje gledalcev sta predpogoj za uspeh prirediteljev, ki težijo k združevanju in povezovanju ljudi. Tako je tudi z večerom Derby kviz, ki je pred dobrim tednom, kot smo poročali, doživel v Kulturnem domu v Gorici izreden in nepričakovan uspeh. Občinstvo v dvorani in poslušalci po radijskih valovih so gotovo prišli na svoj račun. Nedvomno so bili zadovoljni tudi člani nastopajočih skupin in organizacijskega kolektiva. Bil je to prvi poskus tovrstne prireditve v lastni režiji, iz česar izhaja seveda možnost določenih in povsem razumljivih "spodrslijajev". Neglede na to pa je Derby kviz zanimiva novost v letošnjem programu Kulturnega doma in vabi k razmisleku o možnosti novih podobnih pobud.

Obstaja namreč želja, da bi se prireditve v prihodnjih sezonah ponavljale, se razvijala in dobila morda nove, sodobnejše in za mladinske kroge privlačnejše tekmovalne oblike. O tem je vsekakor vredno razmisliti in načrte prilagoditi našim sposobnostim in zmoglostim. Prireditelji bi tako lahko postala tradicionalna za celoten goriški prostor in - zakaj ne - morda za ves zamejski ali celo obmejni prostor.

Derby kviz je bil tudi nekaj prikaz naše razvejane goriške stvarnosti: kulturne (Ace Mermola in Silvan Bečar), športne (združena odbojgarska ekipa Agorest), politične in upravne (predstavniki občinskih uprav) ter ne nazadnje izraz mladinskega in kulturnega delovanja po naših društvi na celotnem goriškem ozemlju od Krasa do briških gričev. Namen kviza je bil namreč tudi v povezovanju mladih iz raznih krajev na Goriškem. Večje medsebojno spoznavanje in sodelovanje je še posebej v sedanjem političnem in narodnostnem trenutku poglavitnega pomena za našo narodnostno skupnost. Zapiranje v lastne sredine, medsebojna teritorialna nekomunikativnost in pomanjkanje kulturnih izmenjav prav gotovo ne sodijo v okvir naših splošnih koristi in potreb v sodobnem življenju. Kviz naj bi torej tudi v bodoče imel to povezovalno vlogo. V tej zvezi naj gre zahvala štirim občinam, doberdobski, sovodenjski, goriški in števerjanski za sodelovanje, pristop in podporo prireditvi.

Tudi izbira ansambla Big Ben iz Nove Gorice ni bila naključna, saj je iz zornega kota zabavne glasbe predstavljal izraz razvejanega kulturnega

dogajanja v novogoriškem prostoru. Ljudje v goriškem prostoru si kljub mejni črti želimo spoznavanja vsehtranskih utripov, ki se porajajo v tem bogatem in raznolikem okolju. Želeli je, da bi se javni upravitelji in odgovorni za kulturne izmenjave, še posebej pri goriški in novogoriški občini, v bodoče še v večji meri kot doslej zavzeli za prikazovanje in medsebojno spoznavanje raznih mladinskih interesnih dejavnosti, tako novogoriških v Gorici kot goriških v Novi Gorici. To bi pomenilo dodatno utrjevanje medsebojnih stikov in prijateljstev ter vsem dobrodošlega vzdušja odprte meje.

V ponedeljkovem kvizu se je torej prepletala vrsta simbolizmov, povezanih z vsebinsko nitjo prijateljskega povezovanja ljudi, pa čeprav v "derbiu". Zahvala naj gre na koncu še vsem nastopajočim skupinam in njihovim mentorjem, članom strokovne žirije, napovedovalcem in dvojici "dvojni M" za večmesečno prizadevanje, ki je v konkretni izvedbi obrodilo zaželeno sadove. Tudi to je lahko osnova za trditve, da je s podobnimi prireditvami vredno nadaljevati.

I. K.

Violinski natečaj Alpe-Jadran

Meddeželni natečaj za mlade in najmlajše violiniste, ki ga vsako leto prireja v Fari, se bo letos pričel točno čez teden dni. Glasbeno srečanje prireja Glasbeno in kulturno združenje iz Fare v sodelovanju in s podporo številnih krajevnih ustanov od Pokrajine do Trgovinske zbornice in Turistične ustanove ter s pomembnimi pokroviteljstvom Dežele in Skupnosti dežel Alpe-Jadran. Prireditelji, ki je nastala v prvih letih kot srečanje med mladimi violinisti iz sosednjih obmejnih dežel, je s časom že prerasla prvotni okvir. Doslej sodelujočim deželam (Furlanija - Julijska krajina, Veneto, Koroška, Štajerska, Slovenija in Hrvaška) sta se letos pridružili še Tridentinska in Južna Tirolska ter Salzburg. Srečanje v Fari se tako uveljavlja kot ena med najpomembnejšimi mladinskimi kulturnimi prireditvami v prostoru Alpe-Jadran, kjer so se doslej mladi srečevali pretežno na športnih prireditvah.

Natečaj se bo letos odvijal od 4. do 9. aprila v dvorani Coassini v Gradišču. Tekmovalci bodo razdeljeni na štiri starostne skupine (do 11., 14., 18. leta in od 19. leta dalje). Nagrajevanje in slavnostni koncert zmagovalcev ob spremljavi mladinskega orkestra bo v nedeljo, 9. aprila. Natečaju bo sledila turneja najboljših mladih violinistov, ki bodo nastopili v devatih mestih skupnosti Alpe-Jadran.

V petek okrogla miza o mestu dr. Tume v slovenski zgodovini

Dr. Henrika Tumo so Slovenci na Goriškem vzeli za svojega, čeprav je bil po rodu Ljubljčan (oče Čeh) in je v Ljubljani tudi umrl, leta 1935. Za kulturni, politični in gospodarski razvoj Slovencev na Goriškem je deloval tri desetletja, od 1895 do 1924, ko se je moral izseliti v Ljubljano. Z vprašanji Slovencev na Primorskem pa se je ukvarjal že pred svojim prihodom v Gorico, kot odvetniški pripravnik v Trstu, sodnik v Tolminu itd.

V Gorici je bil eden glavnih voditeljev političnega in gospodarskega nastopanja Slovencev v začetku stoletja.

Tumo bi morali zaradi njegove vloge pravzaprav na novo odkriti, kajti preveč časa je ostal pozabljen. Poskus v tej smeri bo petkova okrogla miza, ki jo pripravlja Slovensko planinsko društvo, ob 130-letnici (lanski) rojstva dr. H. Tume. Potekala bo v Kulturnem domu (pričetek ob 18.30) ob sodelovanju dr. Mihe Potočnika, dr. Toneta Strojina, dr. Branka Marušiča in novinarja Marka Waltritscha. Vodil jo bo Vlado Klemše.

Bucovini ponovno tajnik KPI

Enzo Bucovini je bil soglasno (vzdržal se je samo en predstavnik) potrjen za pokrajinskega tajnika komunistične partije. Volitve so bile na prvi skupni seji pokrajinske nadzorne komisije in pokrajinskega vodstva, izvoljenega na nedavnem pokrajinskem kongresu.

Na omenjeni seji so tudi začeli razpravo o najpomembnejših vprašanjih o katerih je tudi tekla beseda na kongresu. Tako bodo morali v prihodnje največjo pozornost nameniti organizacijskim zadevam, iskanju najbolj primernih in najuspešnejših oblik preko katerih bodo prišle do izraza potrebe in želje občanov in njih razreševanje.

Strniti bo treba nadalje, kakor izhaja iz poročila za tisk, prizadevanja za pobijanje logike uvajanja (oziroma poenotenja) petstrankarskih koalicij na vseh nivojih. Ta način oblikovanja uprav je marsikje, posebej pa na Občini v Gorici, privedel do popolnega mrtvila na politično-upravnem področju in to ravno v trenutku, ko bi bila potrebna uspešna in dovolj trdna uprava za razreševanje številnih zapletenih vprašanj.

Na skupni seji pokrajinskega vodstva stranke in nadzorne komisije so veliko pozornosti namenili tudi vprašanjem evropskega združevanja, kjer morata goriška pokrajina in dežela Furlanija-Juljska krajina imeti pomembno vlogo.

Do izvolitve novih tajnikov oziroma sprememb v sestavi statutarnih organov je prišlo v teh tednih tudi v raznih sekcijah KPI na Goriškem.

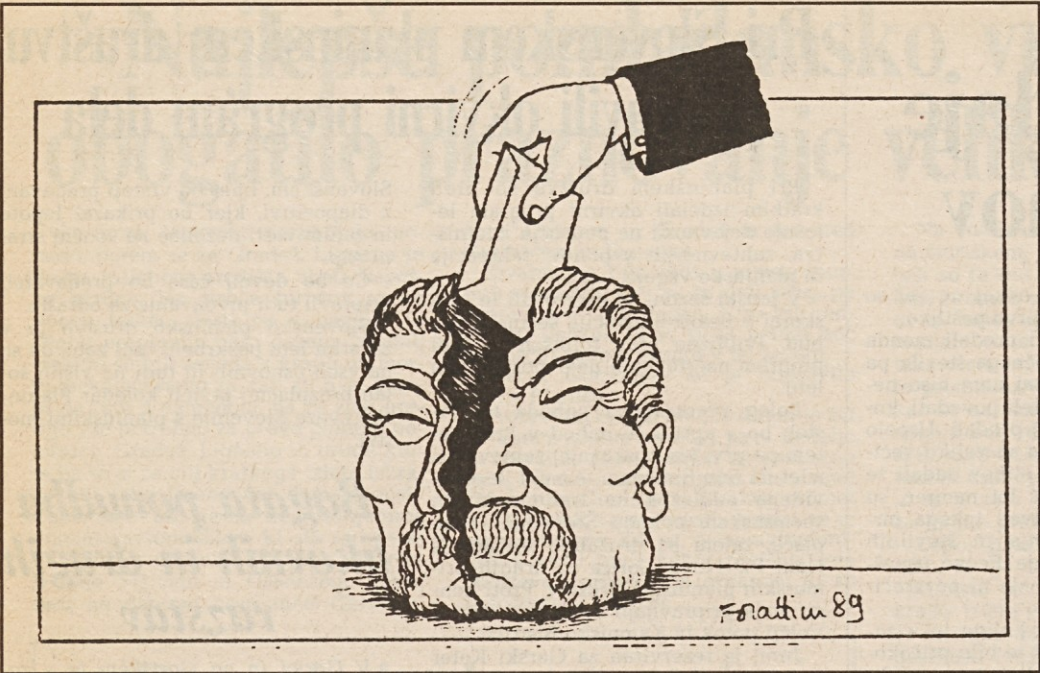
Tako so na seji vodstva sekcije Spazzapan, ki pokriva v glavnem mestno središče in severni del Gorice, potrdili za tajnika Oliviera Furlana. Furlan, ki je pokrajinski svetovalec, je to dolžnost opravljal že tudi doslej.

Na umestitveni seji so člani vodstva sekcije vzeli v pretes nekatere najbolj aktualna vprašanja s področja upravljanja občine. Tako je bil govor o mrtvilu, ki vlada že nekaj mesecev kot posledica težav petstrankarske koalicije, občinskim svetovalcem pa je bilo poverjeno, da na seji občinskega sveta predložijo minimalni program najbolj nujnih ukrepov, ki naj jih uprava reši pred zapadlostjo mandata.

Mladi so v Doberdobi pripravili turnir dame

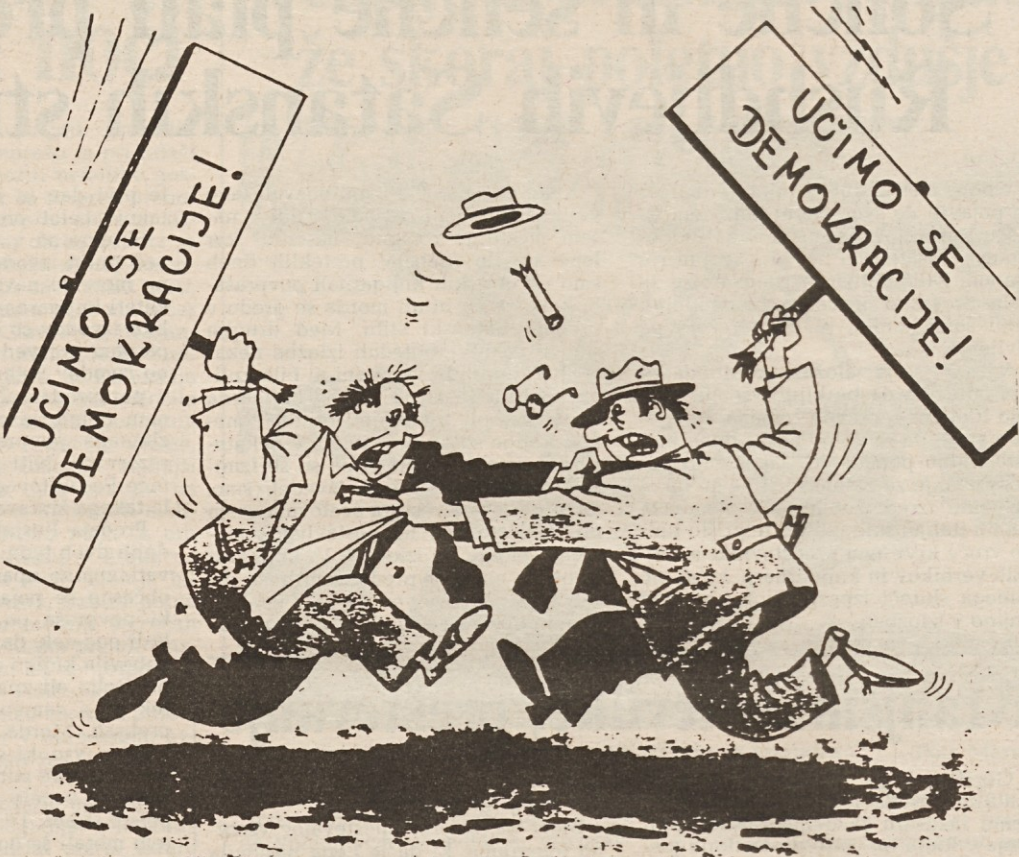
Mladinski odsek Kulturnega društva Jezero iz Doberdoba je pred kratkim priredil v prostorih društva turnir dame. Prirediteljev zgovorno dokazuje, da je doberdobsko kulturno društvo po nekajletnem kriznem obdobju ponovno zaživelo. Člani mladinskega odseka so turnir dame načrtovali že več časa, uspeh prireditve pa je bil očiten, saj se je turnirja udeležilo okrog 35 tekmovalcev. Lovrisko najboljšega je prejel Robert Lakovič, drugo mesto je osvojil Luka Colja, tretje mesto je pripadlo Mitji Jarcu, četrto mesto pa je zasedel Marko Ferfolja. Najboljši so ob koncu turnirja prejeli priložnostne nagrade.

V nedeljo so v Sovjetski zvezi bile volitve. Prvič po boljševiškem prevzemu oblasti pred več kot sedemdesetimi leti so državljani Sovjetske zveze lahko izbirali med več kandidati, pa čeprav jih je večino še vedno predlagala Komunistična partija Sovjetske zveze. V nekaterih primerih pa so državljani sami predlagali kandidate celo v nasprotju s predlogi sedanjih oblastnikov. Najbolj žgoča primera sta bila tista Borisa Jelsina v Moskvi in akademika Andreja Saharova, ki so ga predlagali znanstveniki. O vsem tem smo v našem listu že poročali, o volitvah pa poročamo tudi danes na drugem mestu. Tudi karikaturosti so se spoprijeli z volivno tematiko. Tako tisti v

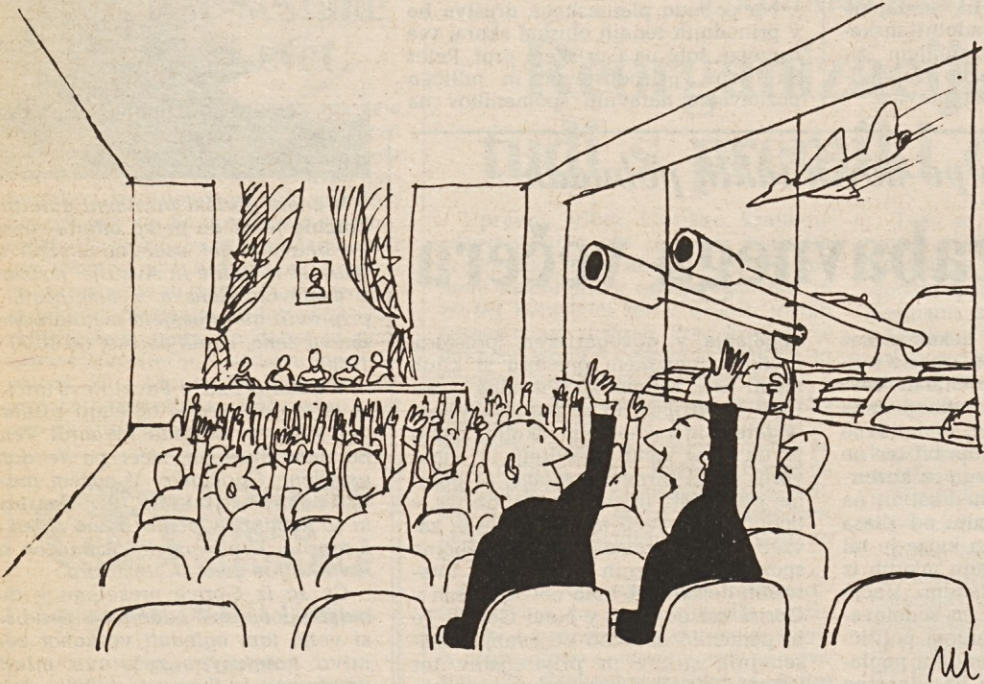
Sovjetski zvezi kot tisti v zahodnem tisku. Iz rimskega dnevnika La Repubblica smo si izposodili Forattinijevo vinjeto, ki je zelo zgovorna. V razbito Stalinovo glavo državljanova roka daje volivnico. Znani italijanski karikaturnist je s tem hotel na zelo zgovoren način povedati, da v Stalinovih časih v Sovjetski zvezi ni bilo niti demokracije niti svobode in da se sedaj položaj polagoma spreminja. Še bolj zgovorna je vinjeta vzeta iz moskovskega humorističnega lista Krokodil. Ta je iz prve roke in nam kaže dva protikandidata kako si »demokratsko« prizadevata zmagati na volitvah.

VAJA IZ DEMOKRACIJE

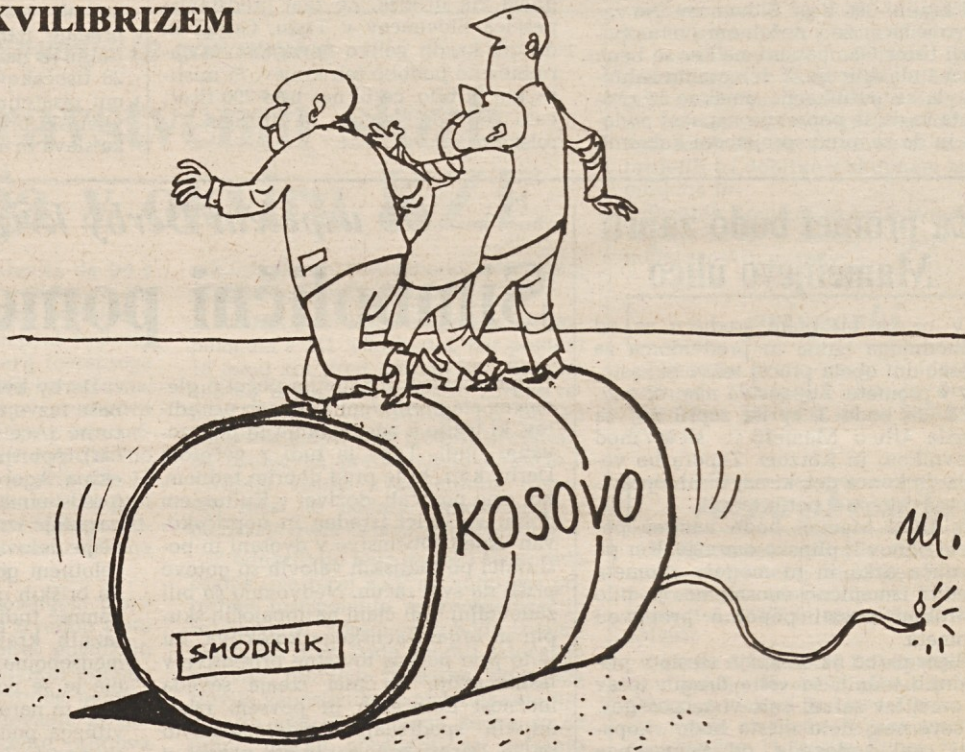
»Krokodil«, Moskva

KOSOVSKO OPREDELJEVANJE

– Mislim, da so argumenti tako prepričljivi, da bi človek dvignil kar obe roki.
Karikatura: Milan Maver

EKVILIBRIZEM

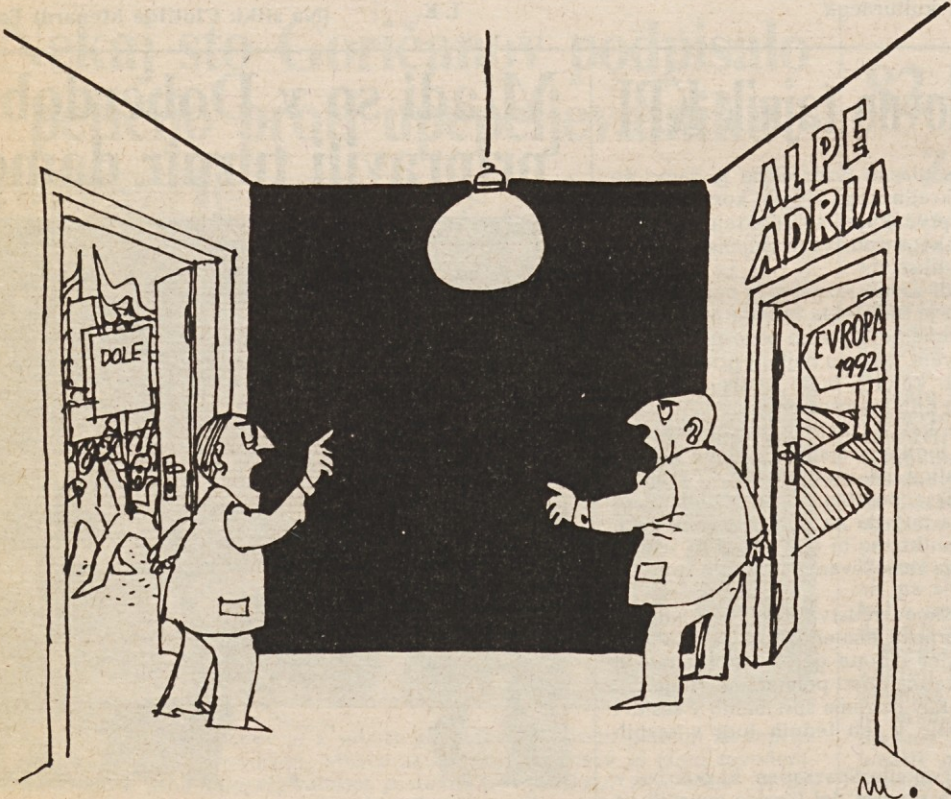
Karikatura: Milan Maver

Na Kosovu je že več časa zelo vroče. Zaradi neredov v zadnjih mesecih je jugoslovanska zvezna vlada v tej avtonomni pokrajini proglasila izredno stanje. Pred nekaj dnevi je tamkajšnja pokrajinska

skupščina z veliko večino glasov odobrila spremembe k sedanjemu srbski ustavi. Nekateri jugoslovanski komentatorji so izražali mnenje, da so člani pokrajinske skupščine glasovali pod pritiskom poli-

cijskih in vojaških sil. To je karikaturnist Milan Maver zelo zgovorno prikazal v ljubljanskem Delu. V istem časopisu je isti karikaturnist prikazal Kosovo kot sod smodnika, ki se lahko vsak čas vžge.

ODPRTOST

– Zaprite vrata! Prepih!
Karikatura: Milan Maver

V nekaterih delih Jugoslavije, še zlasti v Srbiji, so nekateri politiki in kulturniki zelo jezni na Slovence in Hrvate ker aktivno sodelujejo v delovni skup-

nosti Alpe-Jadran. Obtožujejo jih, da hočejo povratek v avstroogrske čase. Slovenci in Hrvati pa menijo, da je sodelovanje z deželami Italije, Avstri-

je, Madžarske in Nemčije koristno za sodelovanje z združenim Evropo. V ljubljanskem Delu je Milan Maver zgovorno opisal razliko med prizade-

vanji Slovencev in Hrvatov ter demonstranti v Beogradu, ki nočejo takega sodelovanja. Oto Reinsinger pa je v zagrebškem Vijesniku »odšel« v nebesa k

tam že zdavnaj umrlemu cesarju Francu Jožefu, ker da se mu ponuja velika šansa ponovne vzpostavitve cesarstva.

Otto Reisinger

– Veličanstvo, pruža nam se velika šansa za uspostavljanje carstva. Postoji snažan pokret u Koruškoj, Bavarskoj i Furlaniji za priključenje Sloveniji i Hrvatskoj!

Predzadnji abonmajski koncert GM Poklon simfonični glasbi

Predzadnji abonmajski koncert tržaške Glasbene matice je bil posvečen simfonični glasbi. V Kulturnem domu v Trstu je nastopil simfonični orkester slovenske Filharmonije z dirigentom Markom Munihom. V osrednjih točkah glasbenega večera sta nastopila s simfoničnim orkestrom še solista, pianistka Tatjana Ognjanovič iz Ljubljane in fagotist Vojo Cesar - profesor na konservatoriju v Trstu.

V glasbeni večer so nas popeljali Balletti a-4 II - pet kratkih skladb plesnega značaja, napisanih v stilu visokega baroka našega skladatelja Janeza Kernika Dolarja, ki se je rodil leta 1620 v Kamniku, umrl 1673 na Dunaju. Tej prijetni uvodni glasbi je sledil Koncert op. 56 št. 4 v g-duru za klavir in orkester Ludviga Van Beethovna. Čeprav je Tatjana Ognjanovič še na začetku svoje umetniške poti, je z izvedbo tehnično zelo zahtevnega solističnega parta pokazala, da sodi med naše najboljše pianiste najmlajše generacije. Poleg tehnične izurjenosti in virtuoznega igranja ima Tatjana Ognjanovič tudi prefinjen glasbeni okus pri oblikovanju glasbenih podob. Njeno podajanje glasbenih vsebin je bilo čustveno prefinjeno, zato smo včasih doživljali orkester kot nekoliko pregrob poseg v glasbeno dogajanje.

V Ramovševem Concerto piccolo je z godalnim orkestrom nastopil Vojo Cesar. Njegovo igranje je bilo matematično natančno in »razumsko«. Kot pri izvedbi Ramovšove glasbe, tako tudi pri Beethovnu sta bili včasih porušeni dinamično ravnesje in ritmična skladnost med orkestrom in solistom.

Koncert je sklenila znana Suita št. 1-Arležanka Georgesa Bizeta. Znale melodije iz provansalske glasbe z jasnimi odločnimi ritmi so ustvarile pri poslušalcih prijetna čustvena razpoloženja. Marko Munih je vodil orkester z jasnimi in dognanimi dirigentskimi kretnjami, vendar pri orkestru nismo občutili takega glasbenega poleta, ki bi popolnoma prevzel poslušalce. Verjetno je bila delno za to kriva tudi akustičnost nezahvalna dvorana.

Abonmajske koncerte Glasbene matice Trst bo 5. aprila sklenil akademski pevski zbor France Prešeren iz Kranja pod vodstvom dirigenta Tomaža Faganela.

MIRKO SLOSAR

Včeraj v Ljubljani Podelili nagrade ZDUS

Ob svetovnem dnevu gledališča je včeraj Združenje dramskih umetnikov Slovenije tudi letos podelilo priznanja ZDUS za leto 1989. Priznanja so prejeli Janez Albreht (igralec Drame SNG Ljubljana), Rado Pavalec (igralec Drame SNG Maribor) in Pavle Ravnohrib (igralec Slovenskega mladinskega gledališča).

V utemeljitev je rečeno, da je Janez Albreht eden redkih dramskih umetnikov, katerega številne stvaritve vseskozi ustrezajo visoki profesionalni igri. To velja posebej za govorno interpretacijo vlog, ki je vselej natančno razčlenjena, pa tudi dikcijsko izdelana in estetsko blagovozna.

Rado Pavalec pa je priznanje dobil za vloge Zmešnjave v Linhartovem Matičku, Idiota in Starca v dialogih Idiot ter Metro v Vrtljaku Muze Pavlove. V vseh treh vlogah je z minimalnimi izraznimi sredstvi odigral široko paleto razpoloženj in čustev, nadgradil in poglobil je literarno predlogo in kot kroki izrisal značaje. Pavle Ravnohrib pa je bil nagrajen za delo v »vražji strukturi« Genetovega Balkona in za vlogo Parkinsa v Filipčičevi slovenski spevoigri Atlantida: nobenih poenostavljanj ni v njegovem igranju, vse je daleč od prazne forme klasične igre, vse je do korenin — in novo. Idealna vsklajenost človeške trdnosti in ustvarjalne ihte.

Čar devinskega gradu

Devinski grad in morje pod njim še vedno ohranjata svojo čarobnost, ki je navdihovala tudi znamenitega pesnika Rilkeja (foto Magajna)

Galeb 6

Čeprav je najbrž nova številka, sedma, Galeb 6 tik pred izidom, pa moramo vendarle opozoriti še na tisto, ki jo ima večina šolarjev že v rokah. Šesta številka je namreč prav tako zanimiva kot vse doslej, predstavlja se v lepi grafični obliki, z obarvanimi stranmi in kopico slikovnega materiala. Najzanimivejša pa je seveda vsebina, ki prinaša literarne prispevke znanih slovenskih besednih ustvarjalcev ter se z različnimi rubrikami in opisovanjem zanimivosti pomuža tudi ob našem prostoru in življenju, o čemer zgovorno pričajo prispevki mladih šolarjev, tokrat izklučno iz šole Fran Venturini iz Boljunca.

Založba Drava izdala njegove pesmi v prevodu Andreja Kokota Predstavitev nemškega pesnika Ericha Frieda

Založba Drava iz Celovca je ponudila knjižnemu trgu Pesmi Ericha Frieda, sodobnega nemškega pesnika, katerega burna in trpka usoda je po človeški strani močno povezana s slovenstvom, točneje s koroškimi Slovenci. Andrej Kokot, ki je prej predstavil tega pomembnega umetnika v revijah, pač v kratkih odlomkih, je to pot strnil Friedove utrinke v zaokroženo pesniško zbirko ter jo predstavil slovenskemu kulturnemu prostoru. Gre za izbor pesmi kar petih pesniških zbirk ter branja pesmi na nastopu v Celovcu leta 1986, vse pesmi pa ne segajo dlje kot do leta 1983. Priče smo torej najaktualnejši pesnikovi produkciji. Sicer se je Erich Fried rodil leta 1921 na Dunaju, leta 1938 je pred nacizmom emigriral v Anglijo, kjer živi od leta 1946 v Londonu kot svobodni književnik, starše pa so mu pokončali v nacističnem koncentracijskem taborišču.

Bralec bi zategadelj pričakoval mrakobno pričevanje težke življenjske poti ali pa črno-bele moralistične opombe, toda nič od tega ni zaslediti v Friedovih refleksijah. Očitno se pesnik zaveda širšega prizorišča boja med svetlobo in temo, kjer je pač jasno, da se bitka bije znotraj vsakega človeka posebej, nazven pa je utelešena v takšne ali drugačne politične opredelitve. Pesmi so zategadelj ostre, miselno prodorne, vendar polne čustvenega naboja, ki je nemara za nemško govorečega umetnika nekoliko nenavaden. Pravzaprav se Erich Fried navdušuje

za resnico, odklanja vsakršno idilično podobo človeka, ki se tudi pred seboj silno rad preoblači v videz popolnosti. Toda: Nekdo trdi / da živi / in to dokazuje s tem / da je jedel / se smejal / pil / in skoraj / jokal. To / ne dokazuje nič / To so počeli / tudi vsi / mrtvi.

Zgodovina politike pa tudi posameznika nedvoumno uči, da so najnasilnejši sistemi in ljudje pravzaprav toliko popolnejši, kolikor to resnici ne odgovarja. Gorje, če dregnemo v takšno zlagana svetišča. Fried je seveda daleč od tovrstnega kvarnega blisca, in v pesmi, kjer se sprašuje o biografiji svojih dobrih, avtentičnih misli in del, odkrito ugotavlja: Kako dolga bi šele bila / zgodovina / mojih porazov / moje strahopetnosti / in moje sprijetnosti. Istočasno pa je pesnik resnično poln človeške svetlobe, Vas vse / bom prižgal, zatrjuje, da bi pač morala močnejše zaživeti nepotvorjena luč v svetu, ki se zapleta v lastno laž Resnico pa je seveda težko sprejeti, resnica najprej posameznika osamlja, da bi mu kasneje ponudila pravo in odzivno moč. Želim imeti / tako zanesljive prijatelje / kot so zanesljivi moji sovražniki.

Zanimivo je, da Friedove pesmi kljub ljubezni do resnice vznemirjajo svetlo, izrazito, odprto v prihodnost, verujoč v zmago pristnejšega smisla, kot je trenutno v veljavi. Boj se zato iz očičenega, resnice polnega posameznika prenaša v svet, v razmere sveta, ki so

Erich Fried

seveda projekcija trenutne človekove narave oziroma prevladujoče splošne etike in morale. So morilci med nami? / Že to bi bilo nevarno / Ampak nasprotno: / Morilci so nad nami. Rezultat zlagane človečnosti je svet, kakršnega poznamo in tukaj Fried ne pozna milosti, tukaj je najbolj prizadet: Morali bi se / sporazumeti o tem / da vsega ni mogoče spraviti / na en imenovalec / in da ni dovoljeno / z ljudmi početi / vsega kar se / z njimi početi da. Z drugimi besedami, svet je poln nasilja, vendar je po meri člove-

ka, če slednji to prizna ali ne. Iz takšne tragične razpostave pa se rojeva pesnikov vzgib, pesnikovo razkrinkavanje laži, seveda preko lastne prizadetosti, občutljivosti in tudi bolečine. Mnogokrat Erich Fried s paradoksnim obratom misli in razumevanja odkrije resnico. Na primer: Reči / "Tu / vlada svoboda" / je vedno / zmota / ali tudi laž: / Svoboda / ne vlada. Pesnik posledično ne more verjeti, da bo svet kot organizacija človekovega življenja posameznika osvobodil, čeprav se marsikomu tako dozdeva. Kot rečeno, je svet projekcija človeka samega, njegovih lastnosti, lastnosti sveta pa si prizadevajo vzdrževati status quo, ali pa se vsaj ritmu kratega človekovega življenja tako dozdeva. Zategadelj mora človek navznoter — to v prvi vrsti — nato pa tudi navzven agirati, nihče ne bo opravil človečnega dela namesto njega, samo po sebi se ne bo izboljšalo prav nič. Kot prijatelj koroških Slovencev, gotovo pa vseh v podobnem položaju — in teh ni tako malo — Erich Fried predlaga: Zato ne dovolj / da ti tvojo pravico puščaj / sam si jo moraš vzeti / vso pravico / do življenja in prostosti in enakosti / in do lastnega jezika.

Na vsak način dragocena predstavitev dragocenega pesniškega pričevanja. Enako dragoceno je seveda delo Andreja Kokota, ki je uvedel Ericha Frieda v zavest slovenske kulturne in človeške misli.

JANEZ POVŠE

Etnolog André Leroi-Gourhan

Misli o besedi in gibu

Rečemo lahko, da je, danes že pokojni, André Leroi - Gourhan, ena izmed najzanimivejših in najbolj značilnih osebnosti sodobne etnološke in arheološke znanosti. Rojen v Parizu 1911., je od 1943. leta pa skoraj do svoje smrti služboval kot profesor etnologije na Sorboni. Umrl je leta 1986.

Kljub temu da je kot etnolog deloval tudi na Japonskem in v arktičnem pasu, Gourhana nikakor ne smemo razumeti le kot dobrega raziskovalca. Ne, v vseh svojih delih se nam kaže kot velik teoretik in dober poznavalec mnogih znanstvenih disciplin, tako sociologije kot estetike in fizične antropologije; dobro je poznal zgodovino religij, prazgodovinske tehnike izdelovanja orodij in še bi lahko naštevali. Njegova metoda raziskav je na nek način blizu strukturalizmu Claudea Lévi - Straussa, ki omogoča, da se dogajanja v zgodovinskih in marginalnih kulturah ne samo opazuje, ampak tudi prikažejo kot integralni del sodobne civilizacije. S tem Gourhanu nikakor ne odvzemamo izvirnosti. Nasprotno, rečemo celo lahko, da ima prav on precejšnje zasluge za premostitev do takrat ločene obravnave prazgodovinskih in zgodovinskih obdobj. Nekateri naslovi iz njegovega življenjskega opusa nam najlepše prikažejo s čim se je Gourhan v svojem plodnem življenju ukvarjal. Evolution et techniques (1943-46), Le geste et la parole (1964), Les religions de la préhistoire (1964), Préhistoire de l'art occidental (1965), Les chasseurs de la Préhistoire (1983) so dela, ki so usodno vplivala na razvoj sodobne paleontologije, antropologije in prazgodovinske arheologije. Že pred dvema letoma je v izdaji beograjskega NOLIT-a izšel srbsko-frančiški prevod "Preistorijskih lovcev" (Les chasseurs de la Préhistoire); lansko leto pa smo v slovenščini dobili še prevod njegovega temeljnega dela Gib in beseda (Le geste et la parole). Prevedeno delo je izšlo v okviru tretjega letnika zbirke Studia humanitatis.

Zaenkrat nam je žal dostopen le prvi del s šestimi poglavji, ki zajemajo različne poglede na problem učlovečenja, na nastanek družbenega organizma in na začetke grafizma, natančne-

je na simboliziranje govorice. Osem poglavij druge knjige, s spremno besedo prevajalca, bo predvidoma izšlo v četrtem letniku omenjene zbirke. Za sam prevod dr. Braca Rotarja, ki je za prevajanje tožanjskih del v slovenščino trenutno najbolj kompetenten, je moč reči, da je terminološko in strokovno izredno skrbno izpeljan. Oglejmo si torej nekaj zanimivosti iz prevedenega dela.

Že takoj na začetku nam avtor pojasni, da je podoba prednika nastala umetno že v sedemnajstem stoletju, brez vsakršne paleontološke podlage, bila je odraz srditega ideološkega boja. Sredi osemnajstega stoletja je podobnost med človekom in opico prvi skušal izraziti Linné, v svoji razvrstitvi živih bitij. Darvinizem devetnajstega in prve polovice dvajsetega stoletja je v svojem mrzličnem iskanju nasprotja med opčim in navadnim človekom (pithecanthropus - homo sapiens), skušal iti še nekoliko dlje - žal v nepravi smeri. Tako racionalisti kot verniki so si bili pri tem edini; ob pomoči fosilnih ostankov na novo odkritih človekovih prednikov so skušali najti neko točko - "mejo človeškosti" čedalje manj živalskih bitij; govorili so o "možganskem Rubikonu", "iskanju Adama". Poseben problem je pri vsem tem predstavljala povsem pokončna drža »fosilnih« človekovih prednikov. "Pripravljeni bi bili sprejeti vse, razen tega, da smo začeli s stopali", ugotavlja Leroi - Gourhan. Ravno to pa velja danes za enega najpomembnejših meril udejanjene človeškosti, ki se je potrdilo z Leakyevimi raziskavami v Keniji in odkritjem zinjantrapov, velikega avstralopiteka.

To bitje je tu živelo v obdobju terciarja, natančneje v villafrancijski, pred približno dvemi

milijoni let, ko o velikih opicah v današnjem pomenu besede še ne moremo govoriti. Zinjantrap je hodil pokonci in obdeloval kamen; gre skratka za človeka z zelo majhnimi mozgani in ne za super opico z veliko lobanjo.

Pojav govora in uporaba orodja sta za človeka tipični lastnosti. Gre za dva pola istega diapozitiva, ki se ju Gourhan loti z njemu lastno pronicljivostjo. Morda ne bo odveč, če omenimo, da se Gourhan nikdar ne omeji le na družbeno organizacijske, anatomske in podobne ekspertize, ki lahko postanejo dokaj puste in duhamorne. Ne, priznati moramo, da navkljub strokovni neoporečnosti uspe ohraniti dragoceno iskrovost in precejšnjo mero duhovitosti. Tako se pri vzrokih pojave govora in rabe orodja nasloni na "Traktat o stvarjanju človeka" Gregorja iz Nise (379 n. št.), ki pravi, da je narava dodala roke našemu telesu predvsem zaradi govorice, če jih človek ne bi imel, bi morali biti pri njem deli obraza oblikovani kakor pri štirinožcih, da bi se lahko hranili... usta ne bi ustrezala potrebam govora; človek bi tedaj moral blejati, spuščati krike, lajati... Povedano z drugimi besedami, bi to pomenilo, da pri nobeni živali, vključno z drevesnimi primati, ne zasledimo široko odprte koritčne pahljače, ki hkrati zaveva različna možganska področja in centre povezane z govorico. To spremembo je omogočila dvojzročnost in z njo povezan spremenjen položaj lobanje in sprostitvev rok; lastnosti torej, ki so tako značilne za vse antropoe (človečnjake), od zinjantrapov, preko različnih avstralopitropov, arheoantropov, paleoantropov (npr. neandertalec), do neoantropov (homo sapiens).

Umetnost in z njo povezan pojav religioznih predstav, ki s svojim izrazom presegajo okvir konkretnega, avtor povezuje s pojavom našega neposrednega prednika - homo sapiens. Do nekaterih poizkusov uveljavljanja teh praks pri neandertalcu, kot bi radi prikazali nekateri, ostaja precej skeptičen. Seveda nam mora biti jasno, da navkljub realizmu, na steno slikanih živalskih figur iz Lascauxa (15.000 pr. n. št.) in Altamire (11.000 - 8.000 pr. n. št.) ne moremo enačiti s freskami iz bazilik ali s stalnim slikarstvom. Preproste začetke te umetnosti lahko zasledimo že v chatellperonskem obdobju (cca. 35.000 pr. n. št.) in z gotovostjo je moč trditi, da imamo že takrat opravka z začetki nekakšne "pisave", oziroma slikami, katerih funkcija je bila točno določena. Gre za prave "mitograme", za nekaj, kar je bolj sorodno ideografiji nekaterih rebusov, kakor piktografiji severnoameriških Indijancev in bolj piktografiji, kakor deskriptivni umetnosti.

Zanimiva so Gourhanova izvajanja na koncu prve knjige, ko primerja razvoj pisave z mehaničnim zapisovanjem podob. Tako je nekaj tisoč let razvoja grafizma, od proste interpretacije likov v paleolititu, do začetkov pisave, moč primerjati z nekaj več kot sto let trajajočim razvojem mehaničnega zapisovanja podob v obliki fotografije, nemega in končno zvočnega filma ter televizije. Danes lahko temu pridružimo še VIDEO tehniko. Tudi to je lahko ilustracija hitrega tehničnega razvoja, ki ima svoje korenine v začetkih poljedelstva in živinoreje, natančneje v neolitiku, kot ugotavlja Gourhan. Že v tem času postane kolektivni organizem imperativno odločilen, posameznik, pa vse bolj le orodje tehnično-ekonomske vzpona, ki daje na voljo svoje ideje in roke. Ali se bo to prilaščanje naravnega sveta res končalo s popolno zmago, ko bo zadnji naftni žep izprazen, da bi skuhal zadnje prgišče trave, ki jo bomo lahko pojedli skupaj z zadnjo podgano?!

UROŠ BAVEC

Pismo ameriških poslancev Greenspanu

Višanje obrestnih mer bo izzvalo novo recesijo

Tokijski tečaj ameriškega dolarja je včeraj prekoračil mejo 132 jenov in se povzpelo do ravni, ki je že šest mesecev ni dosegel: 132,30 jena proti petkovici kotaciji 131,27 v Tokiu in 131,48 v New Yorku. Okrepitev zelenega bankovca na Japonskem pripisujejo z ene strani zaskrbljenosti nad morebitnimi poraznimi učinki škandala Recruit Cosmos, z druge strani pa glasovom, da Pentagon pripravlja temeljito kletenje javnih izdatkov.

Pa smo v Washingtonu, kjer je 70 od skupno 174 poslancev republikanske stranke v predstavnikiškem domu pisno pozvalo predsednika emisijskega zavoda (FED) Greenspana, naj od zvezne administracije in v prvi vrsti od Busha zahteva znižanje obrestnih mer. Zadnje povišanje obrestnih mer bo po njihovem še bolj zavrla gospodarsko rast; ne samo, če se mere ne bodo v naslednjih mesecih znižale, bo to utegnilo povzročiti pravo recesijo. »Morda zdravite simptome bolezní, to je inflacije, toda na ta način boste povzročili bolnikovo smrt!« so poslanci pisali Greenspanu. V krogih FED pisma niso še komentirali, dejstvo pa je, da se bo te dni sešel bankin odbor za svobodno tržišče, ki je ključno politično telo emisijskega zavoda, in da bo ravno tako v tem tednu vrsta zasedanj kartela OPEC: iz vsega tega se lahko pokažejo jasnejša znamenja glede nadaljnega razvoja ameriškega, sicer pa tudi svetovnega gospodarstva. V resnici številni strokovnjaki zatrjujejo, da sodi med glavne vzroke inflacije tudi postopno naraščanje petrolejskih cen. (dg)

Mednarodno posojilo za posodobitev železnic v SFRJ

Jugoslovanske železniškotransportne organizacije pričakujejo, da se bodo proti koncu aprila zaključila pogajanja s predstavniki Mednarodne banke glede sedmega posojila v višini 200 milijonov dolarjev. Če bo šlo vse po načrtih, bodo več kot polovico posojila (okrog 135 milijonov dolarjev) izkoristili v teku tega leta oziroma v prihodnjih dveh letih, preostala sredstva pa med 1991. in 1993. letom.

Predstavniki jugoslovanskih železnic in državnih teles razpravljajo o tem, kako in čemu naj se kredit prvenstveno nameni, že tri leta, medtem pa je inflacija pobrala prav gotovo že eno tretjino celokupne vrednosti tako pričakovanega posojila, a to se bo še nadaljevalo. Besedilo sporazuma o mednarodnem kreditu naj bi upravni pododbor Mednarodne banke proučil ob koncu tega meseca, tako da bi jugoslovanski ambasador, če bo za to dobil pooblastilo, podpisal listino v prvih majskih dneh. Zatem bodo delavski sveti železniškotransportnih organizacij pripravili odloke o sprejetju obvez, ki izhajajo iz sporazuma. Listino bo morala potem proučiti nova zvezna vlada, nakar bo na vrsti zvezna skupščina, ki bo izdala zakon o ratifikaciji sporazuma. Po vsem tem bo Jugoslavija lahko začela izkoriščati posojilo v najboljšem primeru malo pred koncem tega leta.

Sredstva iz prve tranše kredita bi morali uporabiti za ureditev informacijskega sistema za upravljanje železniškega prometa v železniških okrožjih Novi Sad in Beograd, prek njega pa še v okrožjih Priština, Titograd, Sarajevo in (morda) Skopje, za kar je predvidenih okoli 40 milijonov dolarjev. Ostala sredstva bodo pa namenili kapitalnemu remontu železniških prog, modernizaciji železniških postaj in prometnih vozlov pa tudi nabavi rezervnih delov za lokomotive in stroje za vzdrževanje prog.

Razgovor z univerzitetnico Aleksandro Pangerc

Kako naša mladina ocenjuje gospodarsko stvarnost manjšine

Mnogokrat govorimo o nujnosti, da vzgajamo mlade in perspektivne kadre, ugotavljamo, da imamo mnogo študentov na raznih fakultetah tako v Trstu kakor na drugih univerzah, vendar le malokdaj spregovorimo z njimi oziroma skušamo ugotoviti, kaj delajo, kaj mislijo. Priložnost za razgovor s študentko tretjega letnika fakultete za politične vede Aleksandro Pangerc nam je dala naloga na temo Obmejna problematika (Problematiche di confine), ki jo je izdelala skupina desetih študentov, med katerimi bi omenili še Rosano Pertot.

Naloga je razdeljena na razna poglavja, Aleksandra in Rosana pa sta izbrali specifično temo: problematika gospodarskega obstoja obmejnega prebivalstva pod naslovom Slovenci v Italiji.

Pangerčevo smo vprašali, zakaj pravzaprav se je odločila za tako zahtevno temo. »Veliko je bilo in še bo govora o slovenski manjšini in to v dobrem ali v slabem smislu. Želeli sva zato raziskati, opisati in utemeljiti počutje manjšinskega naroda, ki se dnevno spoprijema z večinskim narodom.« Bistvo raziskave je v tem, da brez vsakega pretiravanja prikaže, kako slovenska manjšina živi na Tržaškem in kaj bi morala storiti, da bi se lahko razvila. »Jasno je, da ne moremo misliti na razvoj manjšine, ki bi bil ločen od razvoja večinskega naroda, saj se gospodarstvo prepleta in izpolnjuje. Poleg tega sem posebno poudarjala, kaj pravzaprav pomeni "ekonomska neodvisnost" Slovencev v Italiji: tu je neka abstraktna izjava, ki lahko izpade na prvi pogled dvoumna ali celo arogantna. Skušali smo razložiti, da "neodvisnost" pomeni dejansko biti upoštevan kakor večinski narod, ne biti odrinjeni na stranski tir, saj smo sestavni del krajevnega gospodarstva.« Zanimivo je, da so sodelovali v skupini tudi študentje iz Benečije, Vidma in Belluna in da je tako prišlo do izmenjave mnenj in gledišč brez predsodkov ali slepomišljenj.

Ko človek pregleda ali analizira razna poglavja, ugotovi, da sta Aleksandra in Rosana dali kratek zgodovinski pregled obstoja Slovencev, preganjanje in negativne učinke fašizma na naše današnje gospodarsko stanje. In iz tega prikaza prideta do zaključka, da nam morajo odgovorne oblasti dati neko odškodnino, ki je bila zagotovljena že z londonskim sporazumom. V pretres so bili vzeti tudi psihološki momenti, ki lahko pogujejo delovanje mladega človeka, ko se poda v samostojno ali odvisno gospodarsko dejavnost.

Zanimalo nas je tudi mnenje profesorice, ki je vodila raziskavo. »Po pregledu naloge nam je profesorica priznala, da jo je zanimalo, kako bova rešili to problematično vprašanje. Ugotovila je, da nisva izbrali poti obžalovanja ali vsestranskega obtoževanja ampak, da gledava stvarno in konkretno na stanje pri nas in na gospodarsko delovanje manjšine. Meniva torej, da sva opravili dobro delo in pripomogli k pobijanju nekih anahronističnih mnenj, ki mnogokrat zastrupljajo odnose med tu živečima narodom. S kolegi sva se prav dobro razumeli in tudi ti so sprejeli naša stališča, zaradi tega sem prepričana, da so jih razumeli in dojele.« Da je bila študija dobra, priča tudi ocena (30 točk), ki sta jo študentki prejele.

Povrnimo se torej za trenutek k začetnim mislim. Ko govorimo o kadrih, bi bilo nujno, da sledimo mladim na Univerzi; sodelovati bi morali z njimi pri oblikovanju njihovih pogledov. Tu ne gre za vsiljevanje nekih stereotipov, ampak med razgovori si lahko razčistimo pojme in skupaj izsledimo nove rešitve ali vsaj poglede na nujne rešitve. Vzgoja kadrov se mora torej začeti že med šolanjem. Kako bomo to dosegli, je morda včasih vprašljivo, dobri študentje pa so vsekakor vredni večje pozornosti s strani celotne vamejske družbe. Pangerčevi in Pertotovi želimo, da bi uspešno nadaljevali s svojim študijem.

ODO KALAN

Presenetljiv rezultat poizvedovanja v Gallupovi izvedbi

Američani: ZDA niso prva gospodarska sila

Izid poizvedovanja washingtonske The Gallup Organization o tem, kako ocenjujejo Američani današnji položaj Združenih držav Amerike na svetovnem gospodarskem prizorišču, je marsikoga presenetil, predvsem pa vznemiril ameriško javnost in še posebno vladne funkcionarje. Zakaj?

Na vprašanje, katera je danes najmočnejša gospodarska sila, je kar 59% anketiranih odgovorilo, da je to Japonska, samo 29% pa jih je menilo, da prvo mesto pripada Ameriki. V krogih zvezne administracije so pa trdno prepričani, da so ZDA še zmerom na vrhu lestvice; to je namreč zatrdilo 72% povprašanih funkcionarjev, ki jim kaj drugega še na misel ni prišlo. Po-doben, velik razkorak med javnim mnenjem in oblastjo je zapaziti tudi

pri vprašanju, ali dovoljno ali pa negativno ocenjujejo tuja vlaganja na ameriških tleh: 75% vprašanih je odločno reklo, da je dotok inozemskega kapitala v ZDA škodljiv in nevaren, češ tujci na tak način »kupujejo Ameriko« in izpodkopavajo njeno varnost. Z druge strani pa funkcionarji zatrjujejo, da so tuje investicije nujne, ker zagotavljajo državi tista finančna sredstva, ki so ji potrebna za nadaljnji gospodarski razvoj. Prav tako 75% »ljudi s ceste« pričakuje, da se bodo še letos povišali davki, to pa spričo napovedi, ki jo je dal Bush, ko še ni bil izvoljen za predsednika. Anketa je pokazala, da ameriški državljani ostro nasprotujejo splošnemu navitju davkov na dohodke in da bi večina pristala na podražitev tobaka in alkohola, a na večji

davčni pritisk samo za primer, da bi ta zadeval dohodeke iznad 150.000 dolarjev letno. Glede proračunskega deficita so praktično vsi anketiranci dejali, da je to danes glavni gospodarski problem Amerike, zelo malo pa je bilo takih, ki bi vedeli, koliko deficit pravzaprav znaša, čeprav so znali povedati, da je lanski dosegel 155,1 milijarde dolarjev.

Gallupovo poizvedovanje je nazadnje pokazalo, da se Američani bojijo vojne in zaostrovanja mednarodne napetosti ravno tako kot pred 40 leti; 79% vprašanih je menilo, da se je napetost med Sovjetsko zvezo in ZDA zmanjšala. Hkrati je iz ankete — morda malce nepričakovano — izšlo, da je povprečen Američan za to, da Bela hiša precej skrči obrambne izdatke.

Na obzorju novi energetski sporazumi med Italijo in SZ

Po tako imenovani operaciji maksí joint-venture, za katero sta se Moskva in Rim dokončno dogovorila februarja letos, se Italija zdaj pripravlja na nove sporazume s Sovjetsko zvezo, sicer na energetskem področju. Minister za zunanjo trgovino Renato Ruggiero bo v ta namen odpotoval 2. aprila v SZ in se tam zadržal tri dni. Sestal se bo z ministrom za gospodarske odnose s tujino Katusčevom in drugimi visokimi predstavniki moskovske vlade ter z njimi obravnaval možnosti za povečanje uvoza sovjetskega plina v Italijo, ki naj bi ga spremljal množičnejši uvoz italijanskega potrošnega blaga v Sovjetsko zvezo, pač v skladu s predvidevanji o razbohotenju tovrstnega povpraševanja na sovjetskem tržišču v okviru perestrojke. Z operacijo joint-venture v vrednosti 5.000 milijard lir, ki so jo podpisali po obisku predsednika rimske vlade De Mite v Moskvi ob priliki razstave Italia 2000, si je Italija zagotovila že 2.000 megavatov sovjetske energije, medtem ko bodo italijanska industrijska podjetja vodila dela za posodobitev sovjetskih elektrarn. Domenili so se tudi še za izgradnjo elektrovođa, ki bo neposredno povezoval Italijo in Sovjetsko zvezo.

Aprila reforma zavoda ICE?

Vse kaže, da se bo kmalu začela reforma Italijanskega zavoda za zunanjo trgovino (ICE), ki bo tako doživel pravo, čeravno majhno revolucijo. Potem ko je parlament že odobril besedilo reformnega zakona, je ministrstvo za zunanjo trgovino izdelalo osnutek novega statuta ICE, ki ga bodo strokovnjaki tega zavoda in ministrstva vzeli v pretres oziroma izpili v soboto, 1. aprila, in ga s tem tudi dokončno izoblikovali. Po vsej verjetnosti bodo listino odobrili že v prvi polovici tega meseca.

Na kmetijsko-živilskem sejmu Alimenta v Vidmu

Dvojezičnost prav nikogar ni motila

V preteklih dneh se je iztekel sejem Alimenta v Vidmu, ki ga lahko uvrščamo med agroživilske razstave s posebnim poudarkom na odnosih med proizvodnjo in gostinstvom. Sem lahko delimo na dva glavna sklopa. V prvega sodijo krajevni konzorciji, ki so prikazali ob sodelovanju deželnih ustanov ERSa in ESA, kaj nudi domače kmetijstvo. Zanimivi so bili prikazi tipičnih krajevnih sirov in vin. Pozornost je vzbudila kolekcija vina iz Goriških Brd, ki jih je razstavljala druga iz Števerjana. Etikete na steklenicah so bile dvojezične in ob to se nihče ni obregnil, kar pomeni, da je samo Trst zastrupljen z mržnjo in odporom do vsega, kar je slovensko. Posrečen je bil tudi prikaz delovanja deželne gostinske šole: gojenci in gojenke so pripravili pokušin mično razstavljenih sladice vseh vrst. V drugem sklopu sejma so bili proizvodi, ki so

namenjeni gostincem kot pripomoček ali dodatek k hrani. Med razstavljalci je bila tudi tovarna Graci iz Modene, ki je prav dobro znana našim gostincem, saj so bili prav pri njih pred kratkim na strokovni ekskurziji. Drugi so prikazali vnaprej pripravljene omake s posebnimi priokusi za popestritev predvsem testenin ali riža. Čudilo nas je, da praktično ni bilo proizvajalcev strojev, ki omogočajo hitrejšo pripravo hrane. Tu ne mislimo le peči na infrardeče žarke, ampak na razne friteze ali mešalce. In vendar je bilo v programu sejma sporočeno, da bo dan poudarek ravno temu delu razstave! Če primerjamo slični sejem (Gast) v Celovcu, ki je bil na sporedu pred tremi tedni, ugotovimo, kako je ta mnogo bolj pripravljen in nudi prav gostincem možnost, da na licu mesta vidijo novosti in jih tudi lahko preizkusijo. Če bi želela sejemska uprava (in seveda

proizvajalci) privabiti tudi kupce iz sosednje Slovenije, bi morali popestriti prav to ponudbo. Res je sicer, da zavod za zunanjo trgovino ICE skuša pritegniti jugoslovanske obrtnike k nakupom v Italiji, toda kaj, ko pa nihče ne skrbi za to, da bi bile vsaj obmejne prireditve namenjene temu tržišču. Pred dvema letoma je skušala ustanova ESA razširiti sejem tudi na izdelke domače obrti; prisotne so bile tržaške obrtnice (Ozbič, Bogatec in Doljak) in skupina tkalk iz Benečije, poskus pa ni uspel. Videli smo le eno stojnico z lesenimi kuhinjskimi pripomočki, ki jih lahko že uvrščamo med folklorne spominke. Mnenja smo, da razstava ni dosegla svojega namena in dejansko bi morale oblasti dobro premisliti, kako vskladiti delovanje sejmov na območju treh sosednjih dežel z navodili posebne sejemske komisije delovne skupnosti Alpe-Jadran. (mž)

Od septembra na Madžarskem šola za menežerje z mednarodnim kapitalom International Management Center v Budimpešti

V Budimpešti bodo septembra letos odprli šolo za menežerje IMC — International Management Center z mednarodnim kapitalom. To je najavil predsednik Zveze trgovinskih zbornic in načelnik milanske zbornice Piero Basseti, ko je v preteklih dneh uvedel seminar na temo »Italijanska podjetja in nove možnosti vlaganja, ki jih ponuja madžarsko tržišče«. Med ustanovnimi člani mešane družbe IMC, v kateri bodo imeli večinski delež seveda Madžari, so ameriški sklad Soros, Trgovinska zbornica Milan in turinski Istituto bancario San Paolo.

Ustanovitev zavoda za strokovno usposabljanje poslovnikov sodi v sklop gospodarskih pa tudi političnih liberalizacijskih postopkov na Madžarskem, cilji šole pa so pretežno naslednji: promocija menežmenta v gospodarskih dejavnostih, razvijanje know-howa za zboljšanje položaja Madžarske kot realne in odgovorne udeleženke mednarodnega poslovanja in utrditev poklicnega statusa "biznis menežmenta". Dejansko bodo iz šole IMC prišli menežerji, brez katerih si ni mogoče zamišljati sodobnega poslovanja v zahodnih gospodarskih modelih, ki pa se naglo in čedalje bolj širijo, kot vidimo, tudi v vzhodnoevropske države. Za Madžarsko je to še toliko bolj pomembno, ker sta 1. januarja letos začela tam veljati novi zakon o podjetjih in zakon o tujih vlaganjih. Zakon o podjetjih navaja status družb, kakršne delujejo v zahodnem kapitalističnem sistemu (delniške družbe, družbe z omejeno zavezo, komanditne družbe itd.), ki ga je osvojila tudi Madžarska, olajšuje ustanavljanje takšnih družb in posledično gibanje kapitala, in daje nove možnosti za spajanje državnega, tujega in privatnega kapitala. Zakon

o tujih vlaganjih pa zagotavlja inozemskemu kapitalu enak tretman, kot velja za madžarski kapital, predvideva posebne davčne olajšave za tuje investitorje, omogoča večinsko udeležbo (do 100%) inozemskega partnerja pri glavnici mešane družbe, jamči varnost tujih vloženih sredstev in profitov ter njihov prenos v tujino, nazadnje pa poenostavlja pooblastilne postopke.

Italija zaseda trenutno tretje mesto na lestvici zahodnih držav, ki največ trgujejo z Madžari, oziroma drugo mesto, če upoštevamo samo članice Evropske gospodarske skupnosti. Po podatkih, ki jih je dalo objaviti ministrstvo za trgovino v Budimpešti, se tačas izvajal med Italijo in Madžarsko 35 kooperacijskih sporazumov, hkrati pa tečejo pogajanja za nadaljnjih 33 pogodb. Ustanovljenih je bilo 11 mešanih podjetij, od tega 5 v Italiji in eno na Madžarskem. Iz obračuna o trgovinski izmenjavi izhaja, da je Italija leta 1988 uvozila iz Madžarske za 440,7 milijona dolarjev blaga, medtem ko je vrednost izvoženega blaga znašala samo 291,3 milijona dolarjev. Basseti je na milanskem seminarju opozoril navzočega pomočnika madžarskega ministra za trgovino Tiborja Melega, da je treba dvostransko bilanco uravnovesiti. Kako? Na italijanski strani je po Bassetijevem mnenju potrebno udejanjiti učinke nominalno bolj liberalističnega normativa iz leta 1987, ki določa preklasificiranje in preustrojitve blagovnih kontingentov za pospešitev zunanje trgovine. Na madžarski strani pa naj bi jasneje obrazložili možnosti za poglobitev oziroma raztegnitev sodelovanja, kakor jih predvideva gospodarska reforma, in to s posebnim ozirom na operacije joint-venture. D. G.

Lani v Italiji manj stečajev in protestov

Zavod Istat navaja, da je bilo lani v Italiji manj stečajev in meničnih protestov. V času januar-november so našli 9.133 stečaje ali 24,4% manj kot v enakem obdobju 1987. Meničnih in drugih protestov pa je bilo med 1. januarjem in 30. septembrom 4.643.000 v vrednosti 7.363 milijard lir; njihovo število je padlo za 10,4%, vrednost pa za 5,3%. Kaj pa gospodarski kriminal? V prvih 9 mesecih lani je bilo 218.750 prijav zaradi izdajanja nekritičnih čerkov (6,7% več), 2.767 prijav zaradi namernega bankrota (2,7% več) in 3.100 prijav zaradi neporavnane dolgov (3,7% manj).

Zunanja trgovina SFRJ v prvem trimesečju letos

Jugoslavija je od 1. januarja do 20. marca prodala na konvertibilnem tržišču za 0,9% več blagov kot v ustreznem času lani, sicer v vrednosti 1,87 mrde dolarjev. Na klirinško tržišče je izvozila le za 515 milijonov dolarjev blaga, to je 7,1% manj kot v prvih 3 mesecih lani. Podobna slika (ugodnejši rezultati na konvertibilnem in slabši na klirinškem tržišču) zadeva tudi uvoz. V državah s konvertibilno valuto je Jugoslavija kupila v prvem trimesečju 1989 za 2,1 milijarde dolarjev blaga ali 20,8% več kot v enakem času 1988, medtem ko je uvoz s klirinškega območja padel za 25,7% na 469 milijonov dolarjev.

Poslovilno srečanje od brazilske reprezentance

V Vidmu velik nogometni praznik za Zica

Brazilija - Ostali svet 1:2 (1:1)

STRELCI: v 6. min. Dunga, v 34. Francescoli, v 65. Detari.

BRAZILIJA: Gilmar (v 46' Joao Leite), Ricardo (v 46' Alemao), Mozer, Gomes (v 46' Julio Cesar), Junior (v 66' Branco), Dunga (v 46' Milton), Renato (v 46' Romario), Silas (v 46' Andrade), Careca (v 61' Evair), Zico (v 80' Douglas), Valdo (v 57' Tita).

OSTALI SVET: Preud' Homme (v 46' Dasajev), Joao Pinto, Gerets, Demol, Valderrama (v 46' Mihajlovič), Ridvan (v 46' Colik), Francescoli, Stojković, Detari, Rui Aguas, Djurovski.

SODNIK: Agnolin; KOTI: 4:2 za Brazilijo; GLEDALCEV: 40.000.

VIDEM — Videmski stadion Friuli je bil sinoči prizorišče pravega nogometnega praznika. Nad 40.000 gledalcev se je namreč zbralo, da bi se primerno poslovili od enega najboljših igralcev sveta vseh časov: Artura Antunesa Coimbre, bolje poznane kot Zica. Pobuda, ki jo je izpeljal organizacijski odbor za videmski del svetovnega prvenstva Udine 90, je padla na rodovitno tla, saj se je sklicu trojice trenerjev (Liedholm, Georgeja in Lucescuja) odzvalo več svetovno znanih imen. Na nasprotni strani pa je stala brazilska reprezentanca, ki je tudi to srečanje izkoristila kot pripravo na

svetovno prvenstvo, ki bo prihodnje leto v Italiji.

Čeprav rezultat v tem srečanju ni bil najpomembnejši, je treba povedati,

da so Brazilci v prvem polčasu povsem zagospodarili na igrišču in že v 5. minuti prešli v vodstvo z Dungo ter si ustvarili še nekaj izrednih prilož-

nosti za zadetek. Predstavniki ostalega sveta, ki so pokazali zelo malo na sredini igrišča, so do izenačenja prišli po edini resni akciji, ki so jo ustvarili v prvem polčasu.

Slabost na sredini igrišča so nasprotniki Brazilije odpravili v drugem polčasu, ko je v igro vstopil tudi predstavnik zagrebskega Dinama Mihajlovič (ob njem sta igrala še predstavnik beograjske Crvene zvezde Stojković in Djurovski). Bolj praktična igra nogometašev ostalega sveta je v 66. minuti obrodila drugi zadetek, ki ga je dosegel Detari. Prizadevanja, da bi Brazilija izenačila, se niso uresničila. Pred samim zaključkom pa je Zico, ob burnem ploskanju, zapustil igrišče in se poslovil od svojih bivših navijačev.

Ob koncu smo za mnenje o tekmi vprašali priznanega bivšega nogometaša Juventusa in državne reprezentance Roberta Bettego. Povedal nam je, da si je brazilska reprezentanca v prvem polčasu zaslužila kaj več, saj je bolje igrala od nasprotnika. Ta pa je prikazal boljšo igro v drugem delu srečanja. Gotovo najbolj slavljen je bil Zico, ki je precej ganjen pred televizijskimi reflektorji povedal, da si ni mogel predstavljati lepšega slovesa, kot so mu ga pripravili v Vidmu.

RUDI PAVŠIČ

V slalomu je odstopil

Polom Tombe tudi na DP

SESTOLA — Letošnja sezona je za Alberta Tombo res nesrečna. Prazni rok je ostal tudi na italijanskem prvenstvu, kjer konkurenca ni bila ravno... svetovna.

Državno tekmovalje so priredili na bolonjskih Apeninih, da bi po naporni mednarodni sezoni le prišli na roko olimpijskemu prvaku.

Na nedeljskem veleslalomu je Tomba zasedel skromno sedmo mesto (po prvem spustu je bil prvi, a drugem pa je dosegel šele 13. čas!). Naslov v veleslalomu je tako osvojil Barcella.

Včeraj je bil na vrsti slalom, vendar je v drugem spustu zajahal peti kolček in je tako ostal brez kolajne tudi v tej svoji najbolj priljubljeni disciplini. Tudi v slalomu je Alberto po prvem spustu imel najboljši čas.

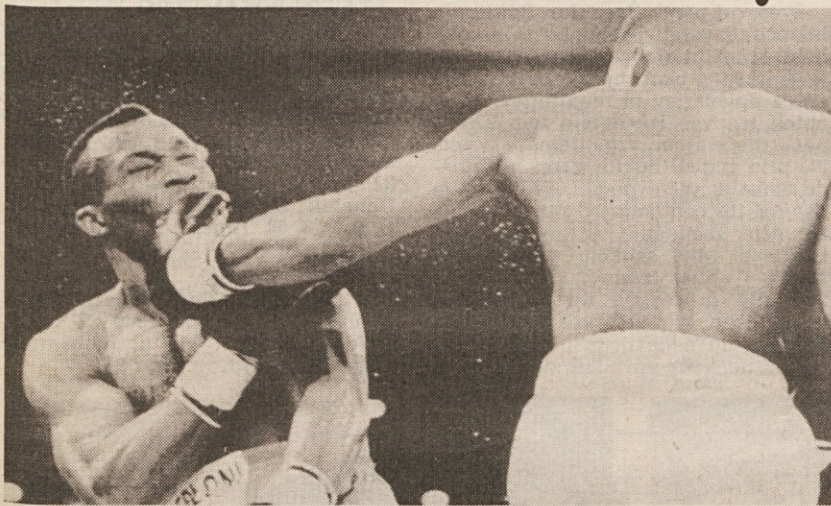
Preizkušnjo je dobil Roberto Grigis, ki je tako naposled na tekmovalju pokazal to, kar mu običajno uspeva le na treningih.

Vrstni red slaloma: 1. Grigis 1'28"11; 2. Moro po 0'66; 3. Platter 0'79; 4. Tonazzi 1'01; 5. Tescari 1'02.

Vrstni red veleslaloma: 1. Barcella 2'26"00; 2. Polig po 0'66; 3. Tomasi 0'82; 4. Gerosa 1'67; 5. De Crignis 1'70.

V enem najkrajših dvobojev

Nesrečen konec Kalambaya

LAS VEGAS — Srečanje med Kalambayem in Nunnom je bilo eno najkrajših v zgodovini dvobojev za svetovni boksarski naslov v srednji kategoriji. Trajalo je vsega skupaj 88 sekund. Še prej sta se zaključila le spopada med Haglerjem in Leejem leta 1982 (67 sekund) ter Jostakom in Zeligom leta 1939 (81 sekund). Vsekakor takega konca ni bilo pričakovati, še zlasti glede na dosedanje kariere obeh boksarjev. Kalambay, ki je po poreklu iz Zaira, a ima italijansko državljanstvo, je doslej doživel samo tri poraze, vendar po točkah, a zbral je tudi 42 zmag (od tega 26 predčasno), en dvoboj pa se je končal brez zmagovalca. Nunn je sicer precej srečanj osvojil predčasno (22 na 32), vendar nikoli ni pokazal tako uničujočega udarca. Zato bo verjetno držalo, kar je po dvoboju ves obupan pravil Kalambay: »Nunn me je presenetil še neogretega, če bi se to zgodilo v četrtem krogu, bi verjetno ostal na nogah.«

Tako pa se je za Kalambaya najvažnejši dvoboj v življenju končal že pri prvem udarcu nasprotnika. »Bil je to moj najboljši udarec v karieri«, je pripovedoval Nunn, ki je tako ohranil

svetovni naslov IBF. Res do tistega usodnega trenutka ni kazalo na tak razplet. Kalambay je bil agresivnejši, Nunn pa zelo hiter in spreten, izkoriščal pa je zlasti večjo dolžino rok. Zatem, pri prvi resni izmenjavi udarcev, pa je bilo vsega konec. »Ko me je Nunn zadel,« je dejal Kalambay, »nisem nič več čutil. Znašel sem se na tleh, skušal sem se dvigniti, slišal sem sodnika, ki je štel, štel je hitro, noge pa me niso ubogale, zdelo se mi je, da me k tlom pritiska velika teža. Ko sem se dvignil, je bilo že prepozno. Boksa pa ne bom opustil, šel bom naprej, dokazati hočem, da je šlo za nesrečo, zaradi enega udarca ni mogoče pokvariti neke kariere.« Kako bo s Kalambayem, je sedaj težko napovedovati. Nunn je sicer izjavil, da se je z njim pripravljen znova srečati, vendar so njegovi menežerji imajo verjetno drugačne načrte. Se najbolj možno je, da se bo Kalambay znova potegoval za svetovni naslov WBA, ki mu ga je ta federacija odvzela, in sicer kot izzivalec srečanja Graham - McCallum.

Na sliki (AP): Nunnov udarec, ki je uničil Kalambayeve sanje.

V italijanski košarkarski A-2 ligi

Lep podvig San Benedetto

Braga - San Benedetto 91:85 (39:41)

BRAGA CREMONA: Brambilla, Anchisi 14, Giommi 10, Castaldini 5, Marzinotto 8, Lawrence 34, Gregorat 14.

SAN BENEDETTO: Borsi 4, Ardesi 8, Gnechhi 7, Aleksinas 19, Vitez 12, Esposito 2, Bullara 9, Salvadori, Hordges 30.

SODNIKA: Maggiore in Garibotti (oba Rim); PM: Braga 23:32, San Benedetto 16:24; PON: Marzinotti in Aleksinas; TRI TOČKE: Braga 2:13 (Anchisi 2, Marzinotto 0:1 Gregorat 0:6); San Benedetto 3:7 (Ardesi 2:5, Bullara 1:2). GLEDALCEV: 2.000.

Goriški San Benedetto je v Cremoni osvojil zlata vredni točki, ki mu dajeja še upanje, da se uvrsti v »play-out«. V tem srečanju se je zlasti izkazal Hordges, ki je dosegel kar 30 točk, sicer pa je vsa ekipa igrala zelo poštvrtovalno in odločno.

Že jutri pa čaka goriške košarkarje še eno zelo težko gostovanje proti moštvu Teoreme iz Areseja, ki se na vse kriplice bori proti izpadu.

V tem kolu je zmagal tudi videmski Fantoni, ki pa je le z dvema točkama odpravil moštvo Kleenexa iz Pistoie. Najboljši strelci v videmski ekipi so bili Young (28 točk), Mastroianni (21) in King (19). Pri gostih pa je bil gotovo najboljši Bryant, ki je sam dosegel kar 34 točk.

IZIDI 26. KOLA

Standa - Sharp 103:78 (49:46); Fantoni - Kleenex 90:88 (43:38); Teorema - Filodoro 107:87 (55:35); Caripe - Marr 98:95 (46:51); Jollycolombani - Sangiorgese 91:102 (32:55); Braga - San Benedetto 85:91 (41:39); Roberts - Irge 93:80 (49:40); Annabella - Glaxo 92:81 (44:30).

LESTVICA

Standa Reggio Calabria 42, Irge Desio 36, Roberts Firenze 34, Glaxo Verona in Braga Cremona 28, Kleenex Pistoia, Jollycolombani Forlì, Filodoro Brescia, Marr Rimini in Sharp Montecatini 26, Fantoni Videm, San Benedetto Gorica in Annabella Pavia 24,

Teorema Arese 18, Sangiorgese Porto San Giorgio 16, Caripe Pescara 12.

PRIHODNJE KOLO (jutri, 29. 3.)

Filodoro - Standa; Kleenex - Annabella; Irge - Jollycolombani; Marr - Sangiorgese; Teorema - San Benedetto; Fantoni - Braga; Caripe - Roberts; Sharp - Glaxo.

STRELCI

Dalipagić 945, Caldwell 858, Mitchell 803, Anderson 801, Bryant 753, Aleksinas 685, Sappleton 682, Smith 641, King 640, Allen 639.

V košarkarski A-1 ligi

Ekipa Scavolinija trdno v vodstvu

Z zmago v Reggio Emilii je Scavolini trdno v vodstvu italijanske A-2 lige. Bianchinijevi varovanci so si prislužili dragoceno zmago predvsem z dobro igro v prvem polčasu.

V derbiju kola je Benetton premagal bolonjski Knorr, medtem ko se je »jugoslovanski derbi« v Neaplju končal s sicer pričakovano zmago Novoselovega Painija, ki je odpravil benesko moštvo Hitachija, v katerem je Radovanović daleč najboljši posameznik.

Skansijeva Phonola iz Rima pa je visoko izgubila v Milanu proti Philipsu.

IZIDI 26. KOLA

Riunite - Scavolini 82:93 (40:52); Divarese - Alno 124:102 (64:44); Arimo - Wiwa Vismara 93:94 (41:50); Ipifim - Snaidero 103:98 (52:43); Philips - Phonola 117:84 (56:44); Benetton - Knorr 68:57 (37:39); Allibert - Enichem 93:85 (55:47); Paini - Hitachi 78:68 (46:43).

LESTVICA

Scavolini Pesaro 36, Philips Milan in Benetton Treviso 32, Wiwa Cantù 31, Enichem Livorno, Snaidero Caserta, Divarese Varese in Paini Napoli 30, Knorr Bologna 28, Arimo Bologna 26, Allibert Livorno 24, Phonola Rim in Ipifim Turin 20, Cantine Reggio Emilia 18, Hitachi Benetke 16, Alno Fabriano 12 (Wiwa ima točko penalizacije).

Že jutri čaka italijanske nogometaše tekma z Romunijo

Negodovanje kljub uspehom azzurrov

DUNAJ — Italijanska nogometna reprezentanca niza uspeh za uspehom (odkar jo vodi Vicini, je dosegla 18 zmag ob 5 neodločenih izidih in treh porazih), a kljub temu ne manjka tistih, ki vihajo nos. Tako je bilo tudi po sobotni tekmi proti Avstriji (1:0 za azzurre), češ da je manjkala kontinuiteta na visoki ravni, da jo je Avstrija vse preveč spravljala v podrejen položaj in da je bila celo zmaga nezaslužena. Vicini in igralci seveda tako »podtikanje« zavračajo in odločno zatrjujejo, da so bili telesno bolje pripravljeni od

Avstrijcev in da so tudi imeli več priložnosti od domačinov, ki so le trikrat streljali v vrata, in še to od daleč. Vsekakor bo držalo, da je kritika do azzurrov le postala preveč zahtevna. Če bi namesto prijateljskih tekem igrali kvalifikacije, bi verjetno marsikdo zatrjeval, da so prehitro dosegli pravo formo, da jo bodo težko obdržali do mundiala, itd. Tako je bilo tudi pred evropskim prvenstvom, ko se je Vicinjevo moštvo izkazalo z res privlačnimi nastopi, kar marsikoga tudi ni zadovoljilo. Sedaj že leto dni zmaguje, pa pravijo, da ne zabava...

Italijane že jutri čaka Romunija, s katero se bo prav tako pomerili v prijateljski tekmi (nasproh azzurre vse do mundiala čakajo le prijateljske tekme, kar je po eni strani dobro, ker ne vnašajo toliko napetosti, saj je možnost za poraze manjša, z druge pa tudi ne kažejo prave vrednosti ekipe, ker tudi nasprotniki ne dajo vsega od sebe). V Romunijo skupaj z ostalimi ni odpotoval Serena, ki ima težave z mišico na levi nogi in se je raje vrnil domov, kjer se bo lahko intenzivno zdravil.

Kaže, da bo Vicini poslal na igrišče ekipo, ki je proti Avstriji igrala v drugem polčasu. Nastopili naj bi torej Zenga, Bergomi, De Agostini (Maldini, če bo povsem okreval), Baresi, Ferri, Berti, Donadoni, De Napoli, Viali, Giannini, Borgonovo. Možno je seveda, da v drugem polčasu nastopi tudi Baggio.

V Romunijo so včeraj krenili tudi igralci italijanske reprezentance under 21, ki se bodo prav tako jutri srečali z romunskimi vrstniki. To bo zadnje zadnje prijateljsko srečanje pred kvalifikacijami za evropsko prvenstvo v tej konkurenci. Vsi so v dobri formi z izjemo vratarja Peruzzi, ki ima težave z desnimi gležnjem. Peruzzi se je sicer pridružil ekipi, vendar je gotovo, da ga bo zamenjal Gatta. Pravo novost pa ob povratku Di Canie in Peruzzi predstavlja Roberto Cravero, »libero« Torina, ki je zamenjal poškodovanega Renico. Postava naj bi bila naslednja: Gatta, Di Cara, Rossini, Salvatori, Baroni, Cravero, Di Canio, Fuser, Rizzitelli, Zanoncelli, Simone. Na razpolago so še Peruzzi, Lanna, De Patre, Brandani, Corini, Mannari in Rizzolo.

Maradona v Lourdesu

Že pred dvema letoma, ko se mu je rodila hčerka, se je Maradona zaobljubil, da bo šel v Lourdes. Sedaj je obljubo izpolnil. Nekateri zlobni jeziki pa pravijo, da je šel v Lourdes, ker samo čudež lahko Napoliju še prinese naslov...

Jugoslovani niso uspeli

SYDNEY — Jugoslovanska reprezentanca v hokeju na ledu se ni uvrstila v svetovno B skupino. V odločilni tekmi na svetovnem prvenstvu C je namreč z 8:3 (1:1, 6:0, 1:2) izgubila proti Nizozemski, ki bo v prihodnji sezoni nastopala v B skupini.

Finale desetega jubilejnega svetovnega pokala v smučarskih skokih na skakalnici pod Poncami

Vzhodni Nemec Jens Weissflog junak letošnje Planice

Junak Planice Weissflog

Skoke v Planici si je tudi letos ogledalo veliko število ljudi

PLANICA — Mladi skakalec iz NDR Jens Weissflog je letošnji junak Planice. Nemški tekmovalci so na prejšnjem svetovnem prvenstvu v Planici na srednji skakalnici, v nedeljo pa svoj uspeh ponovili še na Bloudkovih velikih skakalnicah in s tem dokazali, da je v skoknem delu sezone gotovo najboljši skakalec na svetu. Z dvojnim uspehom v Planici pa je dosegel še nepričakovan uspeh na skupni razvrstitvi za svetovni pokal, kjer je na 2. mestu prehitel Ditterja Thoma iz ZRN. Prvo mesto pa si je že pred planiškim finalom zagotovil švedski skakalec Jan Boklöv, ki je na letošnjem svetovnem prvenstvu pripravil prijetno presenečenje, saj v začetku sezone ni sodil med glavne favorite za končno zmago.

Pohvala domačim športnim delavcem

Drugi zmagovalec Planice pa so tamkajšnji športni delavci, ki so ob neprimernih vremenskih pogojih uredili obe skakalnici in prvenstvo speljali do konca. V nedeljo, ko je toplo sončno vreme čezmerno segrelo navožen sneg, je celo kazalo, da bodo skokni skoki v dvomu, saj se je na izteku tekmovališča že nabirala voda. Velik napor, ki so ga opravili prireditelji, je v svojem nagovoru podčrtal tudi Andrej Marinc, ki je slovesno odprl nedeljsko tekmovališče.

Po sobotnem delnem uspehu jugoslovanskih skakalcev se je v nedeljo v Planici zbralo nad 20.000 gledalcev in nestrpnost čakali na prve skoke domačih tekmovalcev. Tudi tokrat so številni ljubitelji poletov ostali delno razočarani, predvsem kar zadeva nastopov Primoža Ulaga in Mirana Tepeša. Prvi je zasedel končno 37. mesto, drugi pa se ni po prvi seriji uvrstil med prvo petdeseterico. Razočaranje slovenskih navijačev je delno omilil Rajko Lotrič, ki je zasedel odlično 9. mesto (v drugi seriji je bil šesti). Ob njem pa se je izkazal še mladinec Goran Janus, ki je bil šestnajsti.

Tako! Nastop jugoslovanskih skakalcev je treba oceniti kot poprečno, saj ob neuspehu zvezdnikov so se iz-

kazali nekateri mlajši tekmovalci, kar dobro obeta za prihodnjo sezono. Sicer v vrstah jugoslovanske ekipe bo treba rešiti marsikatero vprašanje, predvsem odnosa nekaterih skakalcev do trenerja Luke Koprivška in obratno.

Roberto Cecon ugodno presenetil

V Planici, kot je že tradicija, so se italijanski skakalci dobro odrezali. To velja v prvi vrsti za 18-letnega Trbižana Roberta Cecona, ki je po sobotnem 7. mestu na veliki skakalnici dosegel 8. mesto. Nadvse uspešen pa je Cecon bil v drugi preizkušnji, ko je s 115,5 metra dosegel celo drugo mesto.

Od najboljših gre seveda podčrtati odlični nastop mladega Norvežana Kenta Johansena, ki je s 125 metri dosegel najdaljši skok in bistveno prispeval, da je norveška ekipa zasedla 1. mesto v ekipni razvrstitvi za svetovni pokal.

V tej konkurenci so Jugoslovani šele osmi, Italijani pa deveti. Med posamezniki je najboljši jugoslovanski skakalec, Rajko Lotrič, dosegel komaj 32. mesto, Italijan Cecon pa je bil odlični trinajsti.

Dokajšnje razočaranje v jugoslovanskem taboru

Rekli smo že, da v zvezi z jugoslovanskim taboru tudi pred Planico ni bilo najboljših. Določene nedorečenosti in polemike, ki so nastale znotraj ekipe, so gotovo prispevale, da se je to poznalo tudi pri uspehu posameznih skakalcev. Kot kaže se najboljša skakalca Tepeš in Ulaga povsem ne strinjata z metodami zveznega trenerja Luke Koprivška, ki nam je okoli tega povedal naslednje: »Če moram dati končno oceno o letošnji sezoni, potem naj rečem, da sta Ulaga in Tepeš slabo skakala, Lotrič, brata Debelak in Zupan pa so prav v tej sezoni dosegli največ. Sicer okoli izjav Mirana Tepeša, da sem jaz kriv za njegov neuspeh, češ da sem ga na svetovnem prvenstvu v Lahtiju vključil le v ekipno konkurenco, menim, da sem to povsem pravilno storil, saj so kasnejši Tepeševi rezultati pokazali, da sem

imel prav. Če že moram priznati kakšno napako, potem naj rečem, da sem s fanti preveč popuščal in nisem uporabil trde roke. Vsakdo je delal individualno, kar ni dobro za reprezentanco. Sicer v kratkem bom strokovnemu svetu ponudil svoj odstop, če bodo ugotovili, da sem slabo delal.«

Primož Ulaga je svojo sezono ocenil za najslabšo doslej. Zaradi tega, tako je dejal, bo v novi sezoni treniral povsem sam in se ne bo udeležil skupnih treningov. Sam bo ocenil, kakaj je letos storil toliko napak in s pomočjo strokovnjakov, ki jih bo sam plačal, skušal najti primerne rešitve.

Rekli smo že, da je Planica z organizacijskega vidika uspeša. Kaj o tem meni vodja organizacije Janez Gorišek: »Kljub nenaklonjenim vremenskim razmeram sta obe tekmi uspeli in to ob upoštevanju vseh navodil mednarodne smučarske organizacije. Sicer najhujše je bilo v nedeljo, ko se je voda že nabirala na izteku in je bilo potrebnih nekaj odtočnih kanalov, da bi ne prišlo do poškodb tekmovalcev.«

Najboljši od Jugoslovancev na nedeljskem tekmovališču je bil Jan Boklöv, ki je prvi skok ocenil nekoliko slabo, saj ni imel pri vzletu zadostnega vzgonskega vetra. V drugi seriji pa je dal vse iz sebe, da bi se izkazal pred dvajsetisočglovo množico.

Poseben slog skakanja svetovnega prvaka

Svetovni prvak Šved Jan Boklöv je bil očitno vesel, potem ko je v roke dobil kristalni globus. Takoj po nagrajevanju se je okoli njega zbrala prava gruča novinarjev in reporterjev, ki so hoteli kaj več izvedeti o tem 22-letnem rdečelasem vzgojitelju v vrtcu. Na prvi pogled Boklöv zares ne izgleda skakalec svetovnega kova. Visok je namreč 169 centimetrov, kar pa vzbuja največje začudenje, je njegov slog skakanja. Med skokom namreč drži smuč v obliki črke V, kar je doslej vzbudilo precejšnje negotovanje s strani tistih, ki dajejo vse na slog. Da Boklöva do nedavnega ni nihče jemal resno, velja povedati, da fant kadri

Novi svetovni prvak Boklöv

Pogled na parkirišče v Planici

cigare kot za stavo in da mu je pivo najljubša pijača. Vse to pa ni oviralo, da se je z »neperspektivnega« skakalca spremenil v svetovnega prvaka, ki je na letošnjem svetovnem pokalu, edini ob Janezu Debelaku, sodeloval na vseh 30 tekmah. O njegovem slogu pravi, da z njim dosega očitno daljše razdalje in se počuti varnega.

Povedal je še, da svetovnega naslova sploh ni pričakoval, saj sploh ni načrtoval svoje forme, četudi je kar petkrat zmagal v SP (Lake Placid, Sapporo, Innsbruck, Harrachov in Chamornix).

Junak Planice '89 Jens Weissflog je na to tekmovališče prišel z namenom, da bi v eni ali drugi preizkušnji dosegel eno od prvih treh mest. Nikoli pa ni računal, da bo obakrat zmagal; še manj, da bo ob koncu zasedel končno 2. mesto, saj se v začetku ni udeležil kar 6 preizkušenj za svetovni pokal.

RUDI PAVŠIČ

REZULTATI IZ PLANICE

VELIKA SKAKALNICA: 1. Weissflog (NDR) 227 točk (124 m, 119 m); 2. Johansen (Nor.) 220 (112, 125); 3. Felder (Av.) 218 (114, 120); 4. Nikkola (Fin.) 217 (120, 114); 5. Hunger (NDR) 216 (114, 122); 6. Vettori (Av.) 214,5 (110, 121); 7. Thoma (ZRN) 214 (112, 119); 8. Cecon (It.) 212 (109, 121); 9. Lotrič (Jug.) 211,5 (109, 117); 10. Boklöv (Šve.) 209,5 (115, 117); 16. Janus (Jug.) 201,5 (110, 112); 17. Zupan (Jug.) 201 (112, 108); 20. Lunardi (It.) 199,5 (111, 110); 41. J. Debelak; 37. Ulaga; 44. Petek; 47. Stirn.

KONČNI VRSTNI RED

ZA SP - POSAMEZNO

1. Boklöv (Šve.) 247; 2. Weissflog (NDR) 192; 3. Thoma (ZRN) 167; 4. Fidjestøl (Nor.) 145; 5. Nikkola (Fin.) 136; 6. Kjörum (Nor.) 133; 7. Laakonen (Fin.) 132; 8. Vettori (Av.) 125; 9. Nykänen (Fin.) 106; 10. Heumann (ZRN) 84; 13. Cecon (It.) 58; 32. Lotrič 26; 33. Zupan 24; 34. M. Debelak 21; 40. J. Debelak 16; 41. Ulaga 13; 42. Tepeš (vsi Jug.) 12.

KONČNI VRSTNI RED

ZA SP - EKIPNO

1. Norveška 478; 2. Finska 460; 3. Avstrija 347; 4. ZRN 340; 5. ČSSR, Švedska in NDR 263; 8. Jugoslavija 112; 9. Italija 90; 10. ZDA 81.

V 22. kolu prve jugoslovanske nogometne lige

Željezničar poskrbel za senzacijo

Posebej za Primorski dnevnik FRANCI BOŽIČ

Po hudih incidentih prejšnje nedelje v Maksimiru je bilo v jugoslovanski prvi nogometni ligi tokrat pričakovati "vročo" tekmo na reški Kantridi, kjer je gostovala Crvena zvezda. Kljub zmagi gostov z 2:1 pa so bili navijači razmeroma mirni, huje je bilo pravzaprav na igrišču, saj sta bila izključena Lukić in Ekmešić.

Sodnik iz Kraljeva je brzkone pomagal Crveni zvezdi, toda reški navijači vseeno niso "eksplozirali". Nič čudnega, kajti še nikoli na Kantridi ni bilo toliko policije. Strelca za goste sta bila Najdoski in Radovanović (oba branilca), za Rečane pa Mladenović. Kranjčan Florjančič je imel lepo priložnost za izenačenje, toda končalo se je z zmago Beograđanov, čeprav bi bil remi pravičnejši. Vodilna Vojvodina ima že štiri točke prednosti, zmago z Osijekom pa si je z golom Jankovića zagotovila še šest minut pred koncem. Dinamo in Hajduk sta spet ostala praznih rok, oba pa sta z igro razočarala. Največjo senzacijo pa je pripravil doslej zadnjeuvrščeni Željezničar, ki ga vodi trener Gugolj, z zmago v Mostarju, po tekmi pa je trener Veleža Barbarić napovedal od-

stop. Izredno učinkovito je zaigral Partizan, ki je s 4:2 premagal Napredak, kar tri gole pa je dosegel Vučićević. Sicer pa je med strelci še vedno na prvem mestu mladi osiješki as Šuker, ki je tokrat spet dosegel gol z enajstmetrovke, in ima že 13 golov. Med presenečenji velja omeniti še sedmo zmago Rada po enajstmetrovkah v Subotici, čeprav so domači vodili že z 2:0. Rad je drugi na lestvici predvsem zaradi "specialnosti", strelj z bele točke ali še bolj natančno zaradi vratarja Savića, ki je veliki mojster za branjenje enajstmetrovk.

V drugi ligi je Olimpija gostovala v Vinkovcih in doživela že tretji zaporedni poraz, njene možnosti za napredovanje pa so zdaj le še malenkostne. Dinamo je Olimpijo premagal z 2:0, ljubljanci so spet nastopili z močno oslabljenim moštvom (manjkal je tudi kapetan Ameršek), tako da ni čudno, da so si v 90 minutah ustvarili eno samo priložnost. Svoje pa je opravil tudi sodnik.

REZULTATI 22. KOLA I. ZNL: Sloboda - Hajduk 3:1 (3:0), Sarajevo - Dinamo 2:1 (1:0), Partizan - Napredak 4:2 (3:2), Vojvodina - Osijek 2:1 (0:0), Čelik - Budućnost 3:1 (0:0) - po 11 m, Radnički - Vardar 3:1 (2:1), Spartak - Rad 3:5 (2:2, 2:2) - po 11 m, Rijeka - C. zvezda 1:2 (1:1), Velež - Željezničar 0:1 (0:1).

LESTVICA: Vojvodina 29, Rad 25, Hajduk in Dinamo 23, C. zvezda 21, Radnički in Vardar 20, Velež in Osijek 19, Spartak 18, Partizan, Sloboda in Budućnost 17, Rijeka in Sarajevo 16, Napredak 14, Željezničar 13, Čelik 12.

PRIHODNJE KOLO (2. 4.): Velež - Sloboda, Željezničar - Rijeka, C. zvezda - Spartak, Rad - Radnički, Vardar - Čelik, Budućnost - Vojvodina, Osijek - Partizan, Napredak - Sarajevo, Dinamo - Hajduk.

REZULTATI 24. KOLA II. ZNL: Bačka - Radnički 2:0 (0:0), Borac (Č) - Leotar 2:0 (1:0), Sloboda - Kikinda 4:2 (1:0), Priština - Borac (BL) 2:1 (0:1), Beograd - Pelister 2:0 (1:0), Novi Pazar - Sutjeska 0:1 (0:0), Belasica - Mavča 1:0 (0:0), Dinamo - Olimpija 2:0 (0:0), Proleter - Liria 5:0 (3:0), GOŠK Jug - Šibenik 1:0 (1:0).

LESTVICA: Proleter 30, Borac (BL) in Kikinda 28, Šibenik 27, Olimpija 25, Priština in Sutjeska 24, Beograd 23, Borac (Č) 22, GOŠK Jug 21, Leotar 20, Liria in Pelister 19, Dinamo, Radnički in Bačka 18, Sloboda 17, Belasica 16, Novi Pazar in Mavča 15.

PRIHODNJE KOLO (2. 4.): Olimpija - Belasica, GOŠK - Bačka, Šibenik - Proleter, Liria - Dinamo, Mavča - N. Pazar, Sutjeska - Beograd, Pelister - Priština, Borac (B) - Sloboda, Kikinda - Borac (Č), Leotar - Radnički.

Strahovit padec športnih talentov

Tujci rešujejo ZRN

Strahovit padec športne učinkovitosti Zahodne Nemčije je bil opazen že na številnih mednarodnih tekmovanjih. Za nekatere panoge ni pomoči, drugje pa si ZRN pridno utira pot vsaj do poprečnosti z najmanjšim športnikov iz tujine.

Najbolj kričeč je primer v boks, kjer kakih 500 društev ne zmore več zadostnega števila talentov za napajanje potreb za mednarodne obveznosti.

Problem so preprosto rešili z »uvozom« boksarjev vseh mogočih narodnosti in to kljub naraščajočemu odporu Nemcev do priseljevanja. Odporu, ki izhaja pretežno iz bojazni pred okrnitvijo materialnega standarda in le v meri folklorne zanimivosti pred tisto rasne čistosti.

Na nedavnih meddržavnih srečanjih proti Madžarski in Nizozemski je za »Bundesrepublik« nastopilo kar 6 (od 12 možnih) boksarjev iz 5 različnih dežel. Vsi so seveda že bili državljani ZRN.

V krogu državne reprezentance postajajo pravi Nemci že manjšina. Vanjo že spadajo Italijan Piseddu, Lowe iz NDR, Leu iz Romunije, Turka Varal in Oeczaban in Egipčan Abdelghaffar, blizu državnega dresa pa so še Paulos Stefanos iz Etiopije ter dodatna Romuna Gavrilu in Lugigan.

Vse te boksarje s priznanimi mednarodnimi uveljavitvami so v ZRN spre-

jeli širokogrudno in tudi pospešili postopke za pridobitev državljanstva.

Pravila mednarodne boksarske zveze niso tako stroga kot pri nekaterih sorodnih ustanovah in omogočajo mednarodne nastope za nove barve brez prestajanja karantene.

S ponemčenjem prvega vala boksarskih »gasterbeiterjev« se odpirajo nove možnosti za druge tuje boksarje, s katerimi se nemški klubi lahko okrepijo.

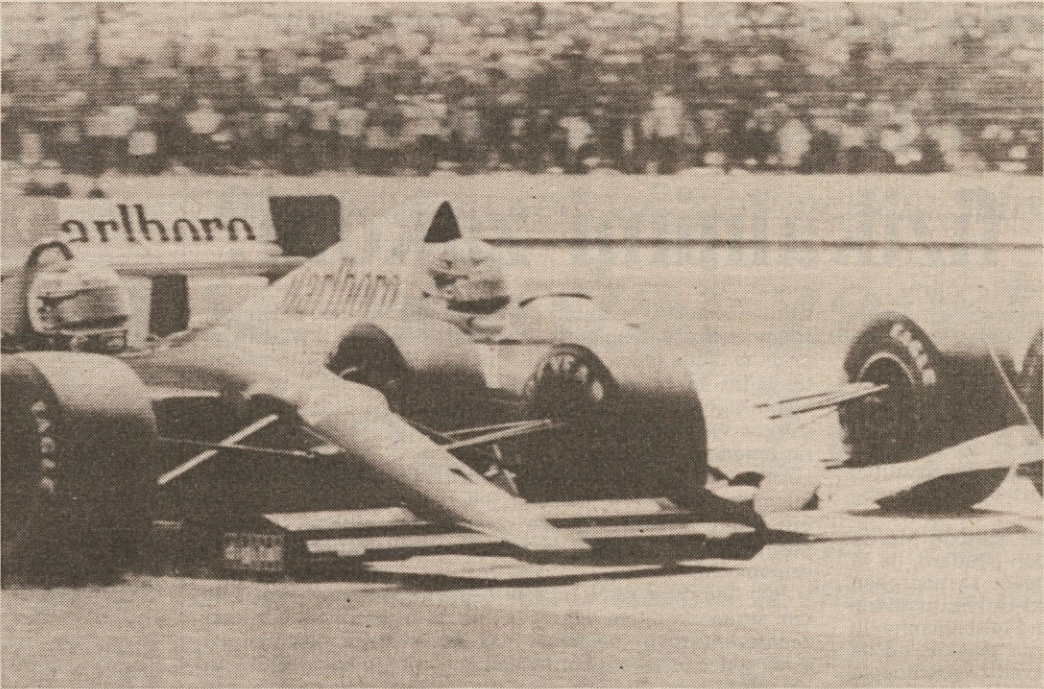
Nemška boksarska zveza je trdno prepričana v novo pot in je na primer ni motila izjava Italijana Pisedduja, ki je ob neki zmagi povedal, da bi ob nagrajevanju raje poslušal italijansko himno. V pričakovanju letošnjega evropskega prvenstva v Atenah in nato svetovnega v Moskvi se reprezentanca ZRN spreminja v pravo predstavništvo združenih narodov. Do OI v Barceloni bi utegnili postati še bolj pisana. (kb)

Antonio Esparragoza ohranil svetovni naslov

KAWASAKI (JAPONSKA) — Venezuelski boksar Antonio Esparragoza je ohranil svetovni naslov v peresni kategoriji (verzija WBA), s tem da je s k.o. v desetem krogu premagal japonskega izzivalca Mitsuruja Sugiyō.

Uvodna dirka za SP v formuli ena (VN Brazilije) se je končala s slavljem ferrarijevca Mansella, toda...

Obeta se zelo napeta in izenačena sezona

RIO DE JANEIRO — Že prva dirka za svetovno prvenstvo v formuli ena je pokazala, da bo z novimi atmosferskimi motorji boj za prvaka letos mnogo bolj zanimiv od lanskega, ko je Senni in Prost udomačili, da malo pritiskata na plin in že je med njima in ostalimi zevala praznina.

Zmaga Britanca Nigela Mansella, ki je debitiral na ferrariju, je presenetila domala vse poznavalce in tudi sam Ferrarijev tabor. Vedelo se je, da je tehnični direktor Barnard v svoji delavnici v Guilfordu naposled pripravil aerodinamično uspelo šasijo in tudi 12-cilindrski motor iz Maranella prečje obeta, toda iz enega ali drugega razloga rdeči bolid doslej ni bil kaj prida uspešen.

Sam vodja Ferrarija Cesare Fiorio je priznal: »To vozilo doslej v poskusnih voznjah ni nikoli opravilo več kot deset krogov brez okvare. Zjutraj pred dirko (ko je na vrsti enournno prosto testiranje, op. ur.) so odpovedala tri vozila. Mansell je prevozil samo en krog, Berger tri, vendar je najprej pokvaril svoje vozilo, nato še rezervnega. Po posvetu v boksu smo sklenili

marsikaj spremeniti. Ne vem kako, toda uspelo nam je zmagati.«

K uspehu Mansella je nedvomno pripomogla tudi športna sreča. Že takoj po štartu je prišlo do trčenja med svetovnim prvakom Sennom na mclarnu in Bergerjem na ferrariju, ki sta trmasto vztrajala pri prehitovanju. Berger jo je takoj skupil, Senna pa se je moral zateči k mehanikom in je po povratku na progo vozil stalno v ozadju. Razočaranje brazilskih navijačev je bilo veliko, še večje pa, ko je v 11. krogu odstopil tudi Piquet na lotusu. Potolazili so se z Gugelminom (march); ki je s praviloma regularno, od časa do časa pa tudi drzno vožnjo, potrdil, da je obetaven pilot. Dirko je dokončal kot tretji in je tako prvič v karieri stopil na zmagovalni oder.

Ugoden vtis je zapustil tudi debitant Herbert (VB) na benettonu. Bil je boljši od izkušenejšega Nanninija.

Favorizirana williamsa sploh nista prišla do cilja. Boutsen je opravil vsega 5 krogov, Patrese je bil med protagonisti, a se mu je v 52. krogu, ko je bil tretji, nenadoma ugasnil motor. Italijanski veteran je vodil vse do 16. kroga, ko ga je Mansell prehitel. Po

treh krogih je Britanec zamenjal gume in Patrese se je znova znašel na čelu dirke, vendar pa ga je po treh krogih prehitel Prost, ki je naskakoval svoj šesti uspeh na VN Brazilije (tretjega zapored). Toda Francozu ni uspelo. Mansell je hitro nadoknadil zaostanek in si nato celo privoščil Prostu znova prepustiti vodstvo zaradi druge zamenjave gum. Ob ponovnem povratku na dirkališče je bil neustavljiv in je zadnjih devet krogov prevozil povsem neoviran. Medtem se je razvnel boj za drugo mesto med Prostom, Gugelminom in Patresejem, a predstavnik williamsa, ki je v času 1'32'507 postavil tudi nov rekord proge (turbu naj bi se od letos odpovedali predvsem zaradi prevelike hitrosti...), je moral, kot rečeno, nato odstopiti.

V intervjujih po dirki se je nato izvedelo, da je Prost večji del dirke vozil s pokvarjeno sklopko. Brez tega zapleta, je dejal francoski as, bi lahko ogrozil Mansellovo zmago. Verjetno pa bi tudi Senna imel svojo besedo, če se ne bi ponesrečil. Polemik v zvezi z zapletom na štartu med prvakom in Bergerjem je bilo malo. Očitno je oba pilota pekla vest. Opazovalci soglašajo,

da sta oba kriva, nekoliko strožje ocenjujejo manever ferrarijevca.

Britanec Warwick (peto mesto) je bil navdušen nad sabo in svojim vozilom arrows. Na cilju je imel samo 17' zaostanka za zmagovalcem, zapravljal pa jih je najmanj 40 zaradi zapleta ob menjavi gum, kar je nov dokaz o tem, da bo letošnja sezona mnogo bolj napeta od zadnjih.

Na to je po dirki vztrajno opozarjal Fiorio, mož, o katerem pravijo, da bi moral načelovati Ferrariju že mnogo pred letošnjo sezono:

»Naši navijači naj si ne delajo utvar. Pričakovati, da bi mi ponovili lansko sezono mclarna, je zmotno. Treba bo še mnogo delati.«

Mansell pa: »Mclarnovi in williamsovi bolidi so zelo nevarni. Obeta se zanimivo prvenstvo, v katerem bi lahko prevladala zdaj ena zdaj druga znamka.«

Za Ferrarijevo vrsto je bil to četrti uspeh v Braziliji. Leta 1976 je zmagal Avstrijec Lauda, v letih 1978 in 1979 pa Argentinec Reutemann.

Na slikah (telefoto AP): (levo) - Mansell na zmagovalnem odru s pokalom, (desno) - tik pred trkom med Sennom in Bergerjem na štartu

tako vn brazilije

- Vrstni red**
1. Mansell (VB - ferrari), ki je 306,891 km prevozil v 1.38'58"744;
 2. Prost (Fr. - marlboro mclaren honda) po 7'809;
 3. Gugelmin (Br. - march judd) 9'370;
 4. Herbert (VB - benetton ford) 10'493;
 5. Warwick (VB - arrows ford) 17'866;
 6. Nannini (It. - benetton ford) 18'241;
 7. Palmer (VB - tyrrell ford) 1 krog;
 8. Nakajima (Jap. - camel lotus judd) 1 krog;
 9. Grouillard (Fr. - ligier gitanes) 1 krog;
 10. Alboreto (It. - tyrrell ford) 2 kroga;
 11. Senna (Br. - mclaren honda) 2 kroga;
 12. Alliot (Fr. - lalrousse calmes) 3 kroge;
 13. De Cesaris (It. - dallara ford) 4 krogi;
 14. Danner (ZRN - rial ford) 5 krogov.
- Ostali tekmovalci se niso uvrstili.

Lestvica za SP

1. Mansell (VB) 9 točk; 2. Prost (Fr.) 6; Gugelmin (Br.) 4; Herbert (VB) 3; 5. Warwick (VB) 2; Nannini (It.) 1.

Lestvica hiš

1. Ferrari 9, McLaren honda 6, March judd in Benetton ford 4, Arrows ford 2.

Nadaljnji spored

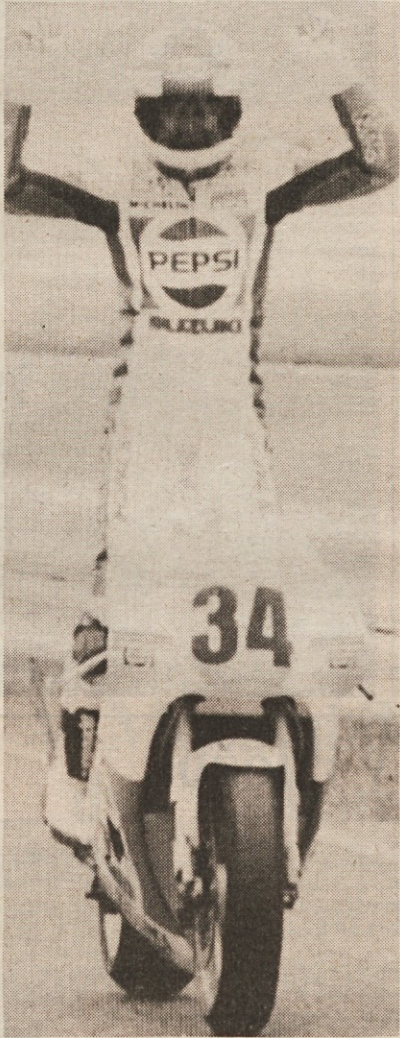
- 23. april:** Imola (San Marino); **7. maj:** Monte Carlo (Monaco); **28. maj:** Ciudad Mexico (Mehika); **4. junij:** Phoenix (ZDA); **18. junij:** Montreal (Kanada); **16. julij:** Silverstone (VB); **30. julij:** Hockenheim (ZRN); **13. avgust:** Hungaroring (Madžarska); **27. avgust:** Spa-Francorchamps (Belgija); **10. september:** Monza (Italija); **24. september:** Estoril (Portugalska); **1. oktober:** Jerez (Španija); **22. oktober:** Suzuka (Japonska); **5. november:** Adelaide (Avstralija).

Na motociklistični VN Japonske v Suzuki Gianola (It.) brez tekmecev

SUZUKA — Izreden je bil tudi začetek motociklističnega SP. V polliterskem razredu je že drugič zapored na Japonskem slavil zmago Američan Schwantz, a njegov dolgotrajni dvoboj z rojakom Raineyjem bo ostal zapisan kot eden najbolj spektakularnih zadnjih let. Tekmeča sta se med sabo stalno prehitela, Schwantz pa je po dirki veselo pripovedoval, da sta se pri hitrosti 200 km na uro večkrat tudi tikala. Na cilju je imel Rainey samo 473 tisočink sekund zaostanka. Italijan Chili je padel že v prvem krogu.

Za Italijane je bila VN Japonske vsekakor uspešna. V razredu do 125 ccm je Gianola na hondi takoj prevzel vodstvo in kmalu postavil prednost 20", ki jo je ohranil do konca. Za njim se je uvrstilo kar devet Japoncev z isto znamko motorja. Svetovni prvak Martinez je odstopil v prvem krogu zaradi okvare na menjalniku.

V četrtliterskem razredu je zmagal obetavni Američan Kocinski (vodja yamahe Roberts mu bo kmalu zaupal uradno vozilo za višji razred). V prvih krogih so se na čelu dirke vrstili Kocinski, Japonec Honma in Italijan Cadalaria. V 18. krogu se jim je pridružil še Španec Pons. Cadalaria je bil na koncu s tretjim mestom zadovoljen. Izjavil je, da letos razlika v hitrosti med yamaha in hondo ni velika.

Zmagovalec do 500 ccm Schwantz (ZDA) se po dirki v Suzuki veseli zmage

- DO 125 CCM**
- VRSTNI RED: 1. Gianola (It. - honda 39'20"647 (povp. hitrost 142,971 km na uro); 2. Unemoto (Jap. - honda) 21'129; 3. Tadaka (Jap. - honda) 21'269; 4. Hirose (Jap. - honda) 21'827; 5. Yoshida (Jap. - honda) 28'954; 11. Gresini (It. - april) 1'07'677.
- LESTVICA: Gianola 20, Unemoto 17, Tadaka 15, Hirose 13, Yoshida 11.
- DO 250 CCM**
- VRSTNI RED: 1. Kocinski (ZDA - yamaha) 46'04"294 (povp. hitrost 152,617 km na uro); 2. Pons (Sp. - honda) 1'022; 3. Cadalaria (It. - yamaha) 6'773; 4. Honma (Jap. - yamaha) 6'774; 5. Ruggia (Fr. - yamaha) 14'134.
- LESTVICA: Kocinski 20, Pons 17, Cadalaria 15, Honma 13, Ruggia 11.
- DO 500 CCM**
- VRSTNI RED: 1. Schwantz (ZDA - suzuki) 48'48"374 (povp. hitrost 158,473 km na uro); 2. Rainey (ZDA - yamaha) 0'473; 3. Lawson (ZDA - honda) 30'427; 4. Fardner (Avstral. - honda 35'193; 5.

Končal se je tudi rally safari za svetovni pokal Spet Miki Biasion na lancii

NAIROBI — Miki Biasion na lancii martini je drugo leto zaporedoma osvojil mednarodni avtomobilski rally safari in tako še bolj utrdil svojo vodstvo na skupni lestvici SP.

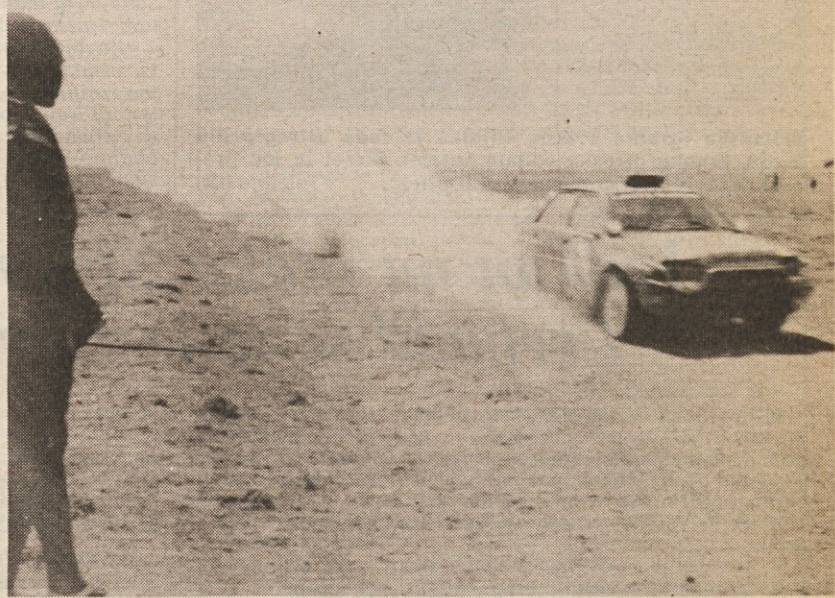
Na drugo mesto se je uvrstil Kenijec Mike Kirkland na nissanu, ki je bil tudi na lanskem izvedbi drugi. Tretje mesto pa je osvojil veteran rallyjev, Šved Stig Blomqvist na golfu.

S tremi zmagami s treh dosedanjih preizkušnjah za SP je seveda Lancia krepko v vodstvu. Med piloti pa seveda vodi Biasion, ki je prej osvojil prvo mesto na rallyjih v Montecarlui in na Portugalskem. Italijanski avtomobili so tako spet dokazali svojo premoč. In le smoli gre pripisati, da kot prvi na cilj ni privozil argentinski pilot Jorge Recalde, ki je v soboto, ko je bil še zaensljivo v vodstvu, povozil čredo ovac in pri tem poškodoval motor. Zaman je bil ves trud samega pilota in mehanikov, da bi popravili motor. Moral je namreč odstopiti.

Tudi v nedeljo se za italijanske avtomobile lancia ni začelo najbolje. Helikopter, ki naj bi spremljal Lanciine pilote, je namreč padel. Na srečo pa ni bilo ranjenih.

KONČNI VRSTNI RED

1. Biasion - Siviero (It.) lancia martini 6.55'27"; 2. Kirkland - Nixon (Ken.) nissan po 1.20'44"; 3. Blomqvist - Cederberg (Šve.) golf po 2.22'12"; 4. Waldegard (Šve.) - Gallacher (VB) po 2.50'56"; 5. Duncan - Munro (Ken.) to-
- ALPINISTIČNI ODSEK SPDT**
- prilaga meseca aprila alpinistični tečaj. Interesenti se lahko vpišejo in dobijo vse informacije jutri, 29. t. m., ob 20.30 na sedežu odseka v Ul. Carducci 8. Prvo predavanje bo v petek, 31. t. m., praktična vaja bo v nedeljo, 2. aprila, v Dolini Glinščice. Vabljeni!
- PLAVALNI KLUB BOR**
- vabi na 3. redni občni zbor, ki bo v Borovem športnem centru v Trstu, Vrdelska cesta 7, v petek, 31. marca, ob 20.30 z naslednjim dnevnim redom: 1. Otvoritev občnega zbora; 2. Umestitev delovnega predsedstva; 3. Predsedniško poročilo; 4. Pozdravi

Biasionova lancia vozi proti končni zmagi. (Telefoto AP)

- yota po 3.2'01"; 6. Preston - Lyall (Ken) nissan po 3.39'54"; 7. Bourne - Freeth (N. Zel.) subaru po 3.43'18"; 8. Weber - Feltz (ZRN) po 4.08'23"; 9. Hayes - Levitan (Ken.) subaru po 4.13'20; 10. Fiorio - Luchi (It.) lancia po 5.30'45".
- LESTVICA PILOTOV ZA SP
1. Biasion (It.) 60; 2. Carlsson (Šve.)

- in Blomqvist (Šve.) 20; 4. Eklund (Šve.), Alen (Fin.) in Kirkland (Ken.) 15; 7. Eriksson (Šve.), Saby (Fr.) in Fiorio (It.) 12.
- LESTVICA AVTOMOBILSKIH HIŠ
1. Lancia 60; 2. Mazda 24; 3. Toyota 22; 4. Nissan 17; 5. BMW, Audi in Volkswagen 15.

obvestila

in diskusija; 5. Razrešnica staremu odboru; 6. Volitve novega odbora; 7. Razno.

SK BRDINA

priladi v nedeljo, 2. aprila, izlet na Zoncolan, kjer bo zamejsko smučarsko prvenstvo. Prijave in informacije dobite na sedežu kluba ob torkih in četrtkih od 19. do 21. ure.

Darujte v sklad Mitje Čuka

totip

1. —	1. Indro Park	1
2. —	2. Inglewood OM	X
3. —	1. Fundorfi	2
4. —	2. Ghisallo	2
5. —	1. Fiocco Gis	X
6. —	2. Ermellino GD	1
7. —	1. Elspeet	X
8. —	2. Felucolladorio	1
9. —	1. Gabrielladorio	X
10. —	2. Gisky	X
11. —	1. Gambler Prad	X
12. —	2. Galla Erre	1

KVOTE

12 (84 dobitnikov)	7.517.000 lir
11 (1.861 dobitnikov)	330.000 lir
10 (18.847 dobitnikov)	32.500 lir

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir, v SFRJ številka 2.000,- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000,- din, trimesečno 85.000,- din, letno 320.000,- din, upokojeenci mesečno 25.000,- din, trimesečno 65.000,- din, polletno 120.000,- din, letno 240.000,- din. Naročnina plačana vnaprej s med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglašni - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglašni 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mail oglašni 750 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglašni iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

28. marca 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Ker so baje ugotovili le zanemarljivo prisotnost nevtronov »Hladna« fuzija v nasprotju z znanimi fizikalnimi zakoni?

LONDON — Znanstveniki britanskega centra za jedrsko energijo v Harwellu so brez postanka delali tudi med velikonočnimi prazniki, da bi ponovili poskus »hladne« jedrske fuzije, ki naj bi uspel britanskemu elektrokemiku Martinu Fleischmannu in njegovemu amerišskemu sodelavcu Stanleyu Ponsu.

To je včeraj izjavil glasnik britanske ustanove za jedrsko energijo, ki pa ni povedal, ali so dosegli kak rezultat. Glasnik je le povedal, da so v začetni fazi in da bo treba počakati še precej časa.

Medtem pa je »oče« te revolucionarne metode Martin Fleischmann ob svojem povratku v London poudaril, da bi morali znanstveniki počakati na rezultate in na podroben opis poizkusa, ki ga bodo objavili v majski številki ugledne britanske znanstvene revije Nature. Po Fleischmannovih besedah je dovolj malenkostna napaka, da poizkus ne da zaželenih rezultatov. Tudi sami so jih izvedli ogromno in dosledno katalogirali vse pogoje, pod katerimi je poizkus obsojen na neuspeh.

Po prvih nepopolnih vesteh pa je sedaj že nekoliko bolj jasno, da sta Fleischmann in Pons baje odkrila postopek, ki je v nasprotju z vsemi fizikalnimi zakoni. Seveda, če jim je res uspelo uresničiti »hladno« jedrsko fuzijo, kot to sama

trdita. Če pozitivno nabiti protoni devterija s pomočjo električne energije in paladija premagajo odbijalne sile, tako da pride do zlitja jedra, bi morala nastati jedro tritija in proton ter jedro helija in nevtron. Fleischmann in Pons pa sta v bistvu ugotovila le zvišanje energije, ki pa je le za 10 odstotkov višja od uporabljene (elektrika), opazila pa sta skoraj zanemarljivo povečanje nevtronov.

Vse kaže, da nista ugotovila niti gama sevanja (elektromagnetno sevanje iz atomskih jeder). Resnici na ljubo pa so bile njune merilne naprave skrajno pomanjkljive in nezanesljive, saj sta poizkus izvedla s šolskimi laboratorijskimi pripomočki.

Ob tem pa se samo po sebi zastavlja vprašanje, zakaj sta tisk seznanila s tem odkritjem, ne da bi predhodno v kaki znanstveni reviji natančno navedla svojega odkritja. Po vsem sodeč je vsemu botroval strah, da bi ju kdo prehitel in patentiral iznajdbo, saj baje vse zadeve nista uspela več prikriti.

Vsakomur je lahko jasno, kakšne ekonomske interese bi sprožilo to odkritje, če bi potrdili pravilnost Fleischmann-Ponsovega poizkusa. Dvojica se je torej hotela za vsak primer zavarovati.

Preberi mi pravljico

Britanska igralka Tracey Ullman je rada ustregla Big Birdu, junaku otroške oddaje Sesame Street in mu prebrala pravljico o rumenooranžni ptici... (Telefoto AP)

Ogenj docela uničil oddelek za dializo

CATANZARO — Na oddelku za dializo v bolnišnici »Pugliese« je izbruhnil požar, ki bi lahko imel tudi tragične posledice. Zublji so se najprej pojavili v shrambi oddelka, gost črn dim pa je kmalu zajel ves hodnik in bolniške sobe. Dva gasilca in nekaj bolnikov je zaradi zastrupitve z dimom potrebovalo zdravniško pomoč. Ogenj je popolnoma uničil naprave za dializo in ves sanitetni material, ki je bil shranjen v shrambi. Ves oddelek je popolnoma neuporaben.

Gasilci, ki so opravili prve preglede izključujejo, da bi kdo namenoma podtaknil ogenj, vendar je skoraj gotovo šlo za človekovo nemarnost. Kaže namreč, da je ogenj povzročil odvržen cigaretni ogorek, ki je načel žice električne napeljave. Prav tako pa bi v oddelku lahko prišlo do kratkega stika, saj je celotna električna napeljava dotrajana.

Jahta skrivnostno »izginila« v Zalivu

MANAMA — Angleško časopisje je prejšnji teden z veliko vnemo poročalo o skrivnostnem izginotju luksuzne jahte Failka, na kateri naj bi bilo tudi pet angleških državljanov. Jahta je last bogatega savdskega trgovca z orožjem Adnana Khashoggija. Najprej je kazalo, da je iranski izvidniški čoln zaplenil jahto, ki je tedaj plula v Perzijskem zalivu. Na ladji naj bi bili, poleg Khashoggija in Angležev tudi družinski člani nekega kuvajtskega šejka.

Kuvajtske oblasti so takoj demantirale vesti o ugrabitvi, vendar so potrdile, da je neka neznana jahta skrivnostno izginila. Po nekaj dneh ugibanj, preplaha in sumov pa je tudi Iran sporočil, da je vest popolnoma izmišljena. Jahta Failka se je iz še neznanih razlogov znašla v iranskih obalnih vodah, izvidnica jo je zato ustavila in po rutinskem pregledu usmerila na pravo progo.

Vulkan na otoku Stromboli miruje Prebudil se je le za veliko noč

STROMBOLI — Ognjenik na otoku Stromboli je prejšnjo noč miroval. Iz vseh petih ognjeniških žrel sta uhajali le še plin in pepel. Osrednji krater ognjenika je pričel bruhati lavo v nedeljo, pred tem pa je vulkan miroval skoraj štiri leta.

V Stromboliju so navajeni na muhaste reakcije ognjenika, zato je pobočje vulkana primerno zavarovano, ognjeniška žrela pa naj ne bi bila dostopna turistom. Leta 1970 se je vulkan nenadoma prebudil in povzročil smrt francoskega vulkanologa in izraelskega turista. Nista upo-

tevala varnostnih predpisov in sta se preveč približala kraterju.

Lava, ki jo bruha ognjenik, ne povzroča otočanom večjih težav, saj drsi magma naravnost v morje, to pa ustvarja dokaj zanimiv pojav, ki mu domačini pravijo »sciara di fuoco«.

Žal je bila tudi letošnja velikonočna aktivnost na tem, da ostane zapisana v črni knjigi vulkanov, saj si je 20-letna turistka Ulrike Wender le za las rešila življenje. Med begom je namreč nerodno padla in si zlomila roko, glede na morebitne posledice pa je to seveda pravi pri-

mer sreče v nesreči. Tudi tokrat pa je vulkan vse prej kot kriv za nesrečo, saj sta dekle in skupina dvajsetih francoskih in nemških turistov prav tako kršili predpise in se potikali v neposredni bližini žrel.

Še pred kratkim so se vulkanologi sestali na otoku Lipari in preučili primere sredozemskih ognjenikov. Stromboli je med najbolj aktivnimi, čeprav je njegova dejavnost le redkokdaj vidna. Prav zaradi živahne dejavnosti znotraj ognjenika bi morali turisti upoštevati varnostne predpise, pazniki pa ugotavljajo, da se predpisov drži le neznatna manjšina.

Na Dunaju našli zasilno rešitev za stotino kurdskih »beguncev«

DUNAJ — Na dunajskem mednarodnem letališču Schwechat so menda končno našli način, da bi rešili zagonetno vprašanje stotine Turkov, ki so bili »parkirani« v tranzitni coni že od prejšnjega petka.

Turški državljani, ki naj bi bili po narodnosti Kurdi, so hoteli v Zahodno Nemčijo ali v Švico na delo. Takih skupin potuje nič koliko, tokrat pa so jih avstrijske oblasti ustavile, ker so ugotovile, da to niso bili redni potniki, ampak osebe brez potrebnih dokumentov in vstopnih vizumov.

Številna skupina Turkov je reagirala na spodleteli poizkus ilegalne emigracije tako, da je vseh sto in več Turkov prosilo Avstrijo za politični azil. Stotina bodočih delavcev na črno je tako postala skupina beguncev, za katero bi morale odgovarjati prav avstrijske oblasti.

Po posebnih predpisih, ki jih spoštujejo Avstrija, Zahodna Nemčija in Švica, mora za begunce skrbeti država, v katero so osebe pripotovale, pa čeprav so bile namenjene drugam. To pa velja, dokler država ne odloči, ali sprejeti ali zavrniti prošnjo beguncev. V primeru, da država ne sprejme novih azilantov, morajo osebe domov na stroške tiste države, ki je dopustila, da so odpotovali. Če pa jih država zadrži bodo morali begunci domov na stroške matične domovine.

Na dunajskem letališču so se tako vrstila pogajanja in končno je 21 Turkov sprejelo avstrijsko prošnjo, naj se vrnejo v Turčijo. Skupina je že odpotovala z rednim poletom avstrijske družbe AA.

Ostali, ki niso hoteli kloniti, pa so sedaj v beguncem taborišču Traiskirchen, kjer bodo morali ostati dokler ne bodo avstrijske oblasti preučile njihovih prošenj.

Rojstvo v izlozbi

Pišče, ki se je komaj izvalilo, res nima vzroka za veselje. Na svet je namreč pokukalo v izložbi prehranske industrije, katere specialiteta je... pečen piščanec. (Telefoto AP)

Neizkušnost kriva katastrofe na Aljaski

WASHINGTON — Neizkušnost po veljnika tankerja Exxon Valdez je botrovala ekološki katastrofi v Valdeškem zalivu. Kapitan ni imel namreč posebnega plovnega izpita za poveljevanje ladij v tem nevarnem in s čermi posutem zalivu. Da pa bi bila mera polna, je tudi družba Exxon ukrepala prepozno in nezadostno, saj je naftni madež že prekril 400 kvadratnih kilometrov morja. Guverner Aljaskke Steve Cowper je že proglasil območje za prizadeto in je sprejel vse ukrepe, da bi odpravili posledice te ekološke katastrofe. Nafta, ki se še ni razlila, so pretočili v drugi tanker, neki debelejši madež so zažgali, drugje skušajo s kemikalijami razgraditi nafto, pred obalami pa so že namestila plavajoče pregrade, ki naj bi zaustavile pot nafti. Obalna straža že navaja, da so priča pravemu pomoru rib in pti.

Ekologi že navajajo, da bo za štiri leta v tem zalivu zamrlo vse življenje.

Na slikah (telefoto AP): Valdeški zaliv s tankerjem Exxon Valdez (zgoraj), neki izvedenec razlaga guvernerju Cowperju stanje na tankerju.